

KURJER POZNAŃSKI

wychodzi dwa razy dziennie

w wydaniu porannym i wydaniu wieczornym, — w niedziele i święta tylko wydanie poranne, — natomiast w dni poświęczone tylko wydanie wieczorne

Odpowiedzialni kierownicy działów: kultury i sztuki Witold Noskowski, gospodarczego i giełdowego dr. Marjan Chelmiński, wiadomości potocznych Wiktor Ujma, za inne działy odpowiada Antoni Konieczny, za ogłoszenia i reklamy Antoni Leśniewicz, wszyscy w Poznaniu

Dyrektor wydawnictwa: Roman Leitgeber

Wydawnictwo Sp. Akc. Drukarnia Polska
w Poznaniu, św. Marcin 70

Redaktor naczelny: Dr. Marjan Seyda

Nr. 54

Poznań, środa dnia 4 lutego 1931

Rok XXVI

Genewa a nasza polityka zagraniczna

Omawialiśmy już ostatnie uchwały Rady Ligi Narodów w sprawie mniejszości niemieckiej z punktu widzenia wewnętrznej polityki polskiej. Zwróciliśmy uwagę, że nie może być stosowana inna, łagodna, oględna i praworządna polityka wewnętrzna wobec mniejszości niemieckiej, a inna wobec obywateli polskich, którzy do Ligi Narodów się nie odwołują. Wskazaliśmy jednocześnie na dysproporcję, jaka zachodziła między zachowaniem się p. Zaleskiego w Genewie, a p. Sławka w Warszawie. P. Zaleski przyznał rację znacznej części skarg niemieckich i obiecał, że w maju złoży w Genewie szczegółowe sprawozdanie, w jaki sposób rząd polski naprawił naruszenie konwencji genewskiej. P. Sławek również formalnie nie zaprzeczył omawianym we wnioskach poselskich nadużyciom w Brześciu, przynajmniej wszystkim, — zastrzegł się tylko, że „nie było sadyzmu“ — ale nie obiecał żadnej satysfakcji i dowodził, że to, co się tam stało, było słuszne.

Na uchwały Rady Ligi Narodów należy się jednak zapatrywać również z punktu widzenia polityki zagranicznej. Już od dłuższego czasu wskazywaliśmy, że polityka ta znajduje się na błędnej drodze. Wobec naporu niemieckiego zachowywała się biernie i słabo. Niemieckiemu systemowi polityki zagranicznej, zmierzającemu do rewizji granic polskich, nie umiała przeciwstawić własnego, zdecydowanego systemu polityki polskiej. Na ciągłe prowokacje niemieckie polska dyplomacja przestała w końcu odpowiadać. Co więcej, wbrew tysiącletnim doświadczeniom historycznym, zaczęło nabierać w jej szeregach przekonania, że rozmaitemi ustępstwami uda się Niemcy ugłaskać i zaspokoić niektóre ich apetyty. Z tej polityki zrodził się układ likwidacyjny oraz umowa gospodarcza z Rzeszą.

Nieubłaganą konsekwencją tej polityki są również uchwały Rady Ligi Narodów. Delegacja Rzeczypospolitej w Genewie popełniła zasadniczy błąd, nie skorzystawszy we wrześniu ze Zgromadzenia Ligi Narodów, by wobec opinii całego świata wskazać w sposób stanowczy na niebezpieczeństwo akcji niemieckiej przeciwko Polsce z punktu widzenia ogólnego pokoju. Min. Zaleski milczał wówczas w Genewie, wbrew nawoływaniom całego społeczeństwa polskiego. A dziś min. Zaleski musiał przyjąć uchwały Rady Ligi Narodów, których przykra treść da się jedynie porównać z nieszczęsnymi postanowieniami konferencji w Spa z r. 1920.

Ostatnia sesja Rady Ligi Narodów wykazała namacalnie, jakie są skutki naszej ciągłej defensywy wobec Niemiec. Rzesza Niemiecka nie tylko odniosła wielki sukces moralny i realny, mniejszość niemiecka w Polsce nie tylko nabrała pewności siebie, ale w dodatku

Przemówienie min. Zaleskiego

na posiedzeniu senackiej komisji spraw zagranicznych

Warszawa, 4. 2. (Tel. wł.) Na dzisiejszym posiedzeniu senackiej komisji spraw zagranicznych min. Zaleski wygłosił obszernie przemówienie sprawozdawcze o naszej polityce zagranicznej. W pierwszej części swego przemówienia min. Zaleski streścił przebieg prac konferencji rozbrojenkowej i komisji europejskiej, podkreślając bezpośredni i pośredni udział Polski w tych pracach, drugą część po-

święcił zagadnieniom, które były głównym przedmiotem obrad ostatniej sesji Rady Ligi Narodów, mianowicie sprawom polsko-litewskim i skargom niemieckim.

Dyskusję nad przemówieniem min. Zaleskiego odłożono do następnego posiedzenia.

Od redakcji: Obszerniejsze sprawozdanie z przemówienia min. Zaleskiego podamy jutro.

Sprawa Brześcia i „pacyfikacji“ w skargach ukraińskich do Ligi Narodów

Warszawa, 4. 2. (Tel. wł.) „Kurier Warszawski“ donosi z Genewy, że skarga złożona w sekretarjacie Ligi przez posłankę ukraińską Rudnicką, dopatruje się pogwałcenia praw mniejszości w fakcie, że osoby cywilne narodowości ukraińskiej były więzione w więzieniu wojskowym w Brześciu oraz że obchodzono się nimi nieludzko. Według informacji, otrzymanych prywatnie przez delegację polską, sekretarz generalny Ligi zapewne uzna możliwość przyjęcia tej petycji, ponieważ formalnie nie koliduje ona ze znanymi 5 warunkami procedury, określającymi możliwość uznania skargi za możliwą do przyjęcia. Pozostaje natomiast otwartą

kwestja, czy rząd polski nie będzie mógł zakwestjonować możliwości przyjęcia petycji, wychodząc z założenia, że chodzi tutaj o sprawę wewnętrzną polityczną. Być może, że losy tej skargi decydować się będą na obradach Komitetu Trzech podczas majowej sesji rady Ligi w Genewie.

Druga skarga dotyczy t zw. pacyfikacji w Małopolsce i uzupełnia faktami sprawozdanie, podane w petycji posłów i senatorów ukraińskich, która wpłynęła podczas ostatniej sesji Rady Ligi i która będzie badana w kwietniu w Londynie przez Komitet Trzech, łącznie z petycją deputowanych angielskich. (w)

Sesja Reichstagu

Berlin, 4. 2. (Tel. wł.) Po dwumiesięcznej przerwie Reichstag rozpoczął dziś popołudniu obrady plenarne. Przedpołudniem konwent senjorów na dłuższym posiedzeniu opracował program przyszłych prac parlamentarnych. Według tego programu obrady plenarne Reichstagu trwać będą bez większych przerw do 28 marca r. b. Porządek dzienny posiedzenia dzisiejszego i jutrzejszego przewiduje szereg drobnych przedłożeń ustawowych. Właściwe obrady nad preliminarzem budżetowym na rok 1931/32, stanowiące główny punkt zainteresowania kół politycznych, rozpoczyna się w czwartek. Na posiedzeniu tem kanclerz Bruening wygłosi expose, w którym omówi ogólną sytuację polityczną. Dyskusja nad deklaracją kanclerza wypełni posiedzenie czwartkowe i piątkowe.

W związku z tem odbędzie się gio-

Niemcy mają jeszcze zdyskontować umowę likwidacyjną oraz traktat handlowy, którymi chcemy ich obdarzyć dla usmierzania ich gniewu.

Czy to, co się stało w Genewie, skłoni odpowiedzialne czynniki do koniecznej rewizji polityki polskiej wobec Niemiec? Niestety na to się nie zanosi. Przeciwnie, różne pisma prorządowe, z konserwatywnymi na czele, pod wrażeniem porażki genewskiej wzywają rząd polski właśnie do ustępliwości wobec mniejszości niemieckiej w Polsce i wobec samej Rzeszy. Uważają one, że ratyfikacje umów z Niemcami są teraz wręcz konieczne, dla wykazania naszej... dobrej woli. Jeżeli tą drogą pójdziemy, spotkają nas niewątpliwie dalsze i coraz to cięższe porażki.

Czy obóz obecnie w Polsce rządzący, reklamujący nieustannie swoją „sil-

głosowanie nad wnioskiem hitlerowców, wzywającym prezydenta Hindenburga do rozwiązania parlamentu. Uzgodnione przez frakcje prorządowe wnioski, wprowadzające szereg zmian i ograniczeń w regulaminie obrad parlamentarnych, wejdą pod dyskusję w sobotę. Na posiedzeniu konwentu senjorów hitlerowcy i komuniści wystąpili z ostremi protestami przeciwko zgłoszonym przez frakcje prorządowe projektom. We wtorek przyszłego tygodnia minister spraw zagranicznych Curtius wygłosi na plenum wielką mowę o polityce zagranicznej Niemiec w związku z ostatnią sesją Rady Ligi Narodów.

Konwent senjorów uchwalił dziś wyłonić szereg niestałych komisji parlamentarnych m. in. komisję do spraw wschodu niemieckiego.

i deklamujący o wroście autorytetu państwa zagranicą, nie rozumie, że tego rodzaju polityka jest dowodem właśnie naszej słabości i zupełnie nie licuje z „mocarstwem“ charakterem Polski, o czym się tak szeroko mówi i pisze. Wyrazem siły państwa jest jej polityka zagraniczna. Państwo wtedy jest silne, gdy może prowadzić twardą i nieustępliwą politykę zagraniczną. Przypomnijmy sobie, jak postąpił w Genewie Mussolini w sprawie Korfu.

Okazuje się jednak, że co innego jest „silny rząd“, a co innego jest „silne państwo“. Okazuje się, że łatwiej zamknąć przywódców opozycji w Brześciu, odebrać przeciwnikowi politycznemu to, czy owo, nie dopuścić do odbycia niewygodnego zebrania politycznego, niż wystąpić z siłą na terenie zagranicy. Widzimy, że melody „silnego rządu“

prowadzą nieraz do osłabienia państwa w jego działaniu na terenie międzynarodowym. Są to następstwa naprawdę niepokojące.

„Journal des Débats“ o Brześciu

Jedno z najpoważniejszych pism francuskich, czytane zwłaszcza w kołach politycznych, parlamentarnych i dyplomatycznych, „Journal des Débats“, zamieściło w dn. 31 stycznia na pierwszej stronie artykuł znanego publicyście francuskiego p. Piotra Bernusa p. n. „Sprawa Brześcia a wartość Polski“. Należy nadmienić, że „Journal des Débats“ jest pismem o tendencji umiarkowanej i znane jest jeszcze z czasów przedwojennych ze swoich szczerych sympatyj dla Polski. Czołowym publicystą „Journal des Débats“ jest sędziwy i zasłużony dla sprawy polskiej p. Gauvain, a p. Bernus jest jednocześnie korespondentem paryskim „Journal de Genève“ oraz współpracownikiem poczytnego dwutygodnika „Revue de Paris“.

Artykuł p. Bernusa o Brześciu w sposób rzeczowy omawia stosunki, jakie panowały w Brześciu, potępiając je z surowością, lecz zarazem z serdeczną troską o sprawę polską. P. Bernus zwraca uwagę na protesty, jakie Brześć wywołał w Polsce, oraz wyraża zdumienie z powodu oświadczenia p. Sławka i zachowania się polskiej prasy „sanacyjnej“. Bolesne te wywody na łamach poważnego organu francuskiego kończą się w ten sposób:

„Wszyscy wiedzą, że jesteśmy gorącymi i wiernymi przyjaciółmi Polski, co wykazaliśmy nie dalej, jak wczoraj, z powodu mowy ks. Kaasa. Ale właśnie dlatego, iż gorąco interesujemy się Polską, musimy jej wskazać na wrażliwość, jakie wywołuje skandal brzeski. Zwykle względy humanitarne same usprawiedliwiłyby niniejszy artykuł. Lecz dołącza się tu troska, że dla przyszłości Polski tego rodzaju obyczaje polityczne nie mogą wywołać innego skutku, jak narazić jej interesy ogólnonarodowe. Pewne działania należy pozostawić... żaden naród cywilizowany nie powinien do nich się uciekać. Mówimy to w nadziei, że będziemy wysłuchani przez kraj, którego dawne cierpienia wzruszały nas od lat dzieciństwa i który uważamy za naturalnego sojusznika Francji“.

Nagroda za „zasługi“?

XI walny zjazd Związku Harcerstwa Polskiego w Krakowie wybrał prezesem — wojewodę śląskiego p. Grażyńskiego, który się tak dobrze „zasłużył“ około sprawy polskiej, jak to wykazały ostatnie obrady Rady Ligi Narodów w Genewie.

Przygoda pos. Galicy

Jak donosi „Ziemia Przemyska“, poseł Galica chciał się przy jakiejś okazji przywitać z jednym ze swych znajomych, obecnie posłem z „Wyzwolenia“. Kiedy wszakże p. Galica wyciągnął na powitanie rękę — poseł ludowy odmówił mu podania swojej, mówiąc: „Brześć — panie generale — Brześć“.

Sprawa przeszła na drogę honorową.

Jak Berlin stara się odciągnąć Francję od Polski

(Od własnego korespondenta „Kurjera Poznańskiego“)

Paryż, 2 lutego.

Tutejsi lokarniści przyklasnęli decyzji, powziętej przez Ligę Narodów w sprawie Górnego Śląska. Stwierdzili jednocześnie, iż dr. Curtius mógł okazać się w Genewie znacznie bardziej nieprzejednanym. Pacyfiści nie potrzebowali jednak długo czekać, by Niemcy wysunęły swe żądania z otwartością tak brutalną, iż świadczyć może ona tylko o sile, podnoszącego głowę germanizmu. To bowiem, czego w Genewie nie dopowiedział dr. Curtius, zostało bez ogródek wyluszczone przez praelata Kaasa.

Pacyfiści tutejsi wobec wystąpienia szefa niemieckiego Centrum katolickiego, nie wyrażają oburzenia. Przyszłoby im bowiem z trudnością przeciwstawić się programowi rewindykacyjnemu całych Niemiec. Czyż nie przynajmniej oni słuszności kilku zasadniczym punktom tych rewindykacji? Czyż liczne koła lewicowe francuskie nie oświadczają się za rozbrojeniem, za kompromisem w sprawie Pomorza, za przyjęciem z pomocą finansową Niemcom? Jeżeli jednak tego rodzaju opinie mogły zakorzenić się we Francji, to świadczy, iż systematyczna, wytrwała kampania niemiecka, wydała i wydaje coraz niebezpieczniejsze dla sprawy pokoju rezultaty.

O cóż bowiem Berlinowi przedewszystkiem chodziło? — O to, by opinia zagraniczna przyzwyczaiła się do samej myśli rewizji traktatów. Trzeba przyznać, że metoda ich okazała się rzeczywiście skuteczną. Kilka lat temu jawne wysuwanie pretensyj niemieckich, zmierzających do obalenia postanowień wersalskich, byłoby wywołało bardzo silną reakcję społeczeństw. Dzisiaj natomiast stale ponawiane zachowania Berlina sprawiają znacznie mniejsze wrażenie i nie wywołują powszechnego oburzenia.

Nie dość na tem. Jak słusznie zauważa p. Bernus na łamach „Journal des Débats“, a Bainville w „Liberté“, pretensje te za pewien czas jakiś mogą już nie dziwić nawet nieświadomej publiczności, która w swej ignorancji gotowa jest uznać je za słuszne! Tego rodzaju objawy dają się już zauważyć we Francji. Opinia bowiem wprowadzona w błąd nie wie, iż ustąpienie Niemcom w kwestji zmiany granic, może narazić całą Europę na niebezpieczeństwo ponownej wojny.

Poza tem robota zarówno lokarnistów, jak i samych Niemców jest obecnie skierowana przeciwko polityce sojuszu. Świadczy o tem najlepší przemówienie praelata Kaasa. Nie on pierwszy sformułował żądania Niemiec w sprawie ponownej rewizji długów, rozbrojenia, mniejszości narodowych i granic Polski. Już przed nim liczni Niemcy straszili Francję groźbą rozwijającego się w Niemczech nacjonalizmu i bolszewizmu, mających stanowić siły wybuchowe, których w danej chwili nie będzie można opanować. Kilkakrotnie poruszał te widma przed oczyma Francuzów znany przemysłowiec Rechberg, gen. von der Lippe i inni. Po raz pierwszy zdaje się jednak praelat Kaas sformułował równie jasno manewr niemiecki odciągnięcia Francji od Polski. Niechże Francja zgodzi się na rewizję granic wschodnich, powiada ks. Kaas, jej bowiem nic nie zagraża. Czyż granice Francji nie zostały zabezpieczone układami lokarnińskimi, pod którymi znajduje się podpis Niemiec? Inaczej mówiąc, prezes niemieckiej partji katolickiej wyraźnie insynuuje, że Francja nie tylko może, ale nawet w imię pacyfizmu, powinna przystać na „pokojuwe“ zmiany na wschodzie. W przeciwnym razie przyszłość Niemiec byłaby ciemną, przyszłość Europy jeszcze ciemniejszą, a przyszłość Francji pełna niebezpieczeństw.

Nie mówiąc już o systemie pogróżek, jaki Berlin często próbuje stosować względem swych sąsiadów bezpośrednich, praelat Kaas chwycił się niebezpiecznej obosiecznej broni. Namawia on Francję, by sprzeniewierzyła się swemu podpisowi względem Polski, a wskazuje równocześnie na podpis Niemiec, figurujący na układzie lokarnińskim. Co może on być jednak wartym, gdy się uważa za normalne, by inne państwo przeszło nad swoim do porządku dziennego? Nasuwać on musi mimowolnie na myśl słynny „świstek papieru“, będący w użyciu dyplomacji niemieckiej. Pakt z Locarno miał wzmocnić postanowienia Wersalu. Dzisiaj posługuje się nim Berlin, by przeprowadzić za jego pomo-

ca rewizję granic tym traktatem ustalonych.

Dlatego też narodowa opinja francuska w przeciwieństwie do lewicowej, zaprotestowała energicznie przeciwko nowemu manewrowi niemieckiemu. Czyż istnieje jakiś Francuz, pisze „Journal des Débats“, pozbawiony honoru i równocześnie tak zaślepiony, by przystał na podobny targ? Czy jest ktokolwiek, kto by wierzył, że Francja mogłaby żyć w pokoju, gdyby Polska została wydana na łup? Koniecznym natomiast będzie bardziej niż kiedykolwiek uświadamiać opinję, wykazując jej, że Niemcy dążą do tego, by rezultatem przyszłej konferencji rozbrojeniowej stało się zmniejszenie siły odpornej tych wszystkich państw, które stoją na

Kompromitujący projekt ustawy wstrzymany

Senacka komisja prawnicza omawiała rządowy projekt ustawy w sprawie uchylecia przepisów wyjątkowych z czasów zaborczych, przepisów, związanych z narodowością, językiem, religią itp. Projekt, uchwalony przez większość Sejmu na podstawie referatu posła Jeszkego (B. B.), referował w senackiej komisji prawniczej sen. Ohanowicz (BB.), zalecając jego przyjęcie z zastrzeżeniem, że nie jest on doskonały.

Sen. Jundziłł (BB.) poddał projekt rzeczowej krytyce ze stanowiska ściśle prawniczego i wniósł albo o odrzucenie projektu, albo o skreślenie artykułu 2, który wykonanie ustawy porucza prezesowi Rady Ministrów, ponieważ jego zdaniem rzecz to ustawodawstwa. Sen. Godlewski oświadczył, że Klub Narodowy nie jest przeciwny tendencji projektu, nie może jednak za nim głosić, ponieważ jest on zupełnie wadliwie zredagowany, mówiąc rzeczy samo się przez się rozumiejące. Takich ustaw Senat uchylać nie może.

Sen. Abramowicz (BB.) uważa również projekt z punktu widzenia prawniczego za trudny do przyjęcia i wnosi o zapowiedzenie Sejmowi zmian.

Sen. Seyda (Kl. Nar.) stwierdza, że w tej formie ustawa byłaby politycznie wręcz szkodliwa, zrobiłaby bowiem za granicą wrażenie, że Polska dotychczas wbrew konstytucji wykonywała owe ustawy wyjątkowe z czasów zaborczych, chociaż w rzeczywistości projekt jest tylko potwierdzeniem dotychczasowej praktyki niestosowania tych ustaw, o czym jednakowoż nie mówi.

Referent sen. Ohanowicz przychylił się do wniosku o zapowiedzenie zmian, na co się komisja zgodziła jednomyślnie.

Co się działo w Łucku?

Rzeczy, które wyszły na jaw w zachowaniu się policji śledczej w Łucku, są znowu przerażającym obrazem, nawet, choćby ich część tylko była prawdziwą. Do zasadniczej strony kwestji powrócimy. Narazie przytoczamy opinję organu nie „endeckiego“, lecz — „sanacyjnego“, a mianowicie tygodnika „Przełom“, który pisze między innymi:

„To się przecież nie da przemilczeć, jeśli okaże się prawdą, że gwałcono zatrzymane w interesie śledztwa kobiety, że bito do utraty przytomności, wlewano litrowe dzbany wody do nosa, wywoływano zniekształcenia organów męskich, szcztu psami, rwano za włosy, kłoto szpilkami, częstowano nadtą! Jeżeli kilku ludziom odbito nerki, wybito zęby, kilku przyprawiono o krwotoki płucne, nawet o obłąd! Jeżeli jedną z aresztowanych kobiet w przystępie rozstroju, spowodowanego wzdkiem torturowanych ofiar, poderżnęła sobie żyły! Jeżeli szereg ofiar trzeba było odwieźć do szpitala, jeżeli jedna z nich podobno dogorywała!

„Gdybyśmy mieli choć cień pewnością, że to wszystko jest fałszem lub pijaną hrednią, nie ruszyłbyśmy piórem, aby nie zaciemniać i bez tego już ciemnego widnokręgu... Owszem, odechnęlibyśmy z ulgą, gdyby czarna karta okazała się tworem czyjejsz złośliwej i występnej fantazji. Niestety, rachunek prawdopodobieństwa skłania do pesymizmu.

„W tych warunkach, w interesie powagi działania państwowego, milczeć nie możemy. Zbyt wiele znaków na

przeszkodzi imperjalizmowi Rzeszy. Na stępnie bowiem skierowanoby się przeciwko Europie środkowej i wschodniej, a na koniec przeciwko Francji, jeżeliby ta ostatnia popełniła szaleństwo tolerowania podobnej operacji politycznej, rozłożonej na kilka okresów.

„Temps“, „Figaro“, „Liberté“ oświadczają również stanowczo że rząd niemiecki powinien raz na zawsze wiedzieć iż Francja nie zgodzi się na okaleczenie Polski ponieważ nie zaprze się danego jej słowa.

Praelat Kaas specjalnie zwalczał tezę byłego premiera Tardieu, co do nietykalności traktatów. Należy zaznaczyć, że Niemcowi odpowiedział pośrednio w znanej czytelnikom „Kurjera“ deklaracji ministerjalnej również nowy premier Laval. A to posiada duże znaczenie, gdyż od dawna deklaracje rządów francuskich nie zawierały tak stanowczych oświadczeń, jeśli chodzi o nienaruszalność traktatów i nierozzerwalność sojuszu.

I. Briares.

O konfiskatę przemówienia prezesa Sądu Najwyższego

„Dziennik Bydgoski“ (z dnia 1 b. m.) ogłasza postanowienie sądu grodzkiego w Bydgoszczy w sprawie uchylecia konfiskaty artykułu p. t. „Prezes Sądu Najwyższego o Brześciu“. Artykuł ten miał „zawierać znamiona przestępstwa z par. 130 k. k., z tem nadmienieniem, że jest przedrukem zajętogo czasopisma „A. B. C.“ nr. 19. Uzasadnienie tego postanowienia zawiera ustępy, które warto przytoczyć w całości:

„Inkryminowany artykuł p. t. „Prezes Sądu Najwyższego o Brześciu“ opisuje przebieg zgromadzenia nadzwyczajnego „Koła Prawników Polskich“ w Warszawie, w szczególności zaś podaje streszczenie wygłoszonego na tem zgromadzeniu przez pierwszego prezesa Sądu Najwyższego, będącego najwzszym przedstawicielem sądownictwa w Polsce, przemówienia, poświęconego t. zw. „sprawie brzeskiej“. W myśl artykułu 104 konstytucji polskiej każdy obywatel ma prawo swobodnego wyrażania swoich myśli i przekonań, o ile przez to nie narusza przepisów prawa, — przyczem należy stwierdzić, iż treść przemówienia pierwszego prezesa Sądu Najwyższego, a tem samem również i treść inkryminowanego artykułu nie narusza żadnych przepisów prawa, zwłaszcza zaś nie zawiera istotnych znamion występku z par. 130 k. k., powołanego przez starostę grodzkiego i prokuratora na uzasadnienie ich wniosków o zarządzenie konfiskaty“.

Jaka to szkoda, że w sprawie Brześcia... nie może dość do rozprawy sądowej.

Tyle „Przełom“. Powtarzamy, że do sprawy powrócimy.

P. Biernacka

„Ziemia Przemyska“ donosi, że do Przemysła powróciła w tych dniach żona pułkownika Kostka-Biernackiego... sama. Żegnano p. Biernacką, gdy odjeżdżała z mężem — bukietem czerwonych róż (od kpt. Kolendowskiej), obecnie zaś powitano ją zupełnie milczeniem i obojętnością.

P. Biernacka była obecną na ostatnim wiecu „sanacyjnym“ w „Gwiazdździe“, gdzie przeciwko jej mężowi zgłoszono ostrą rezolucję, domagającą się zabrania go z Przemysła.

Żona płk. Kostka czyni obecnie usilne zabiegi, aby się napowrót dostała do „Rodziny Wojskowej“.

Marchlewski w Belwederze

Do najmniej wybrednych ustępów oświadczenia p. prezesa Rady ministrów Sławka w Sejmie w nocy z 26 na 27-maj stycznia b. r. należało zdanie:

„... jak wierzyli w istnienie telefonu podziemnego między Belwederem a naczelnem dowództwem wojsk bolszewickich...“

Sięganie do takiego poziomu ocenia się samo przez się.

Ale wzmianka ta dała sposobność „Gazecie Polskiej“ z 3 bm. do ogłoszenia wywodów jakiegoś p. Quisa, w których znajdują się następujące nieoczekiwane wynurzenia:

„Opowiadano mi, że nieżyjący już dzisiaj poseł Skarbek, jeden z najzacieśniejszych i najbardziej nienajbardziej antagonyistów naczelnika państwa, zapytał podczas posiedzenia Rady Obrony Państwa: Co robił Marchlewski na wizycie w Belwederze? — Palił papierosy i pił herbatę — miał mu odburknąć lekceważąco Józef Piłsudski.

„Sprawa dotyczyła wizyty, jaką złożył B. Marchlewski naczelnikowi państwa w przejeździe z Berlina do Moskwy na początku roku 1919, gdy Polska nie była w stanie wojny z Rosją Sowiecką.

„Marchlewski znał Józefa Piłsudskiego z organizacji P. P. S., w której ongi wybitną odegrał rolę, jako jedyny bodaj przedstawiciel tej partji w zaborze pruskim. Wojna zastała Marchlewskiego w Rosji, jako poddany pruski był jeńcem cywilnym. Po przewrocie bolszewickim przystał do bolszewików w roku 1920 na tyłach armji bolszewickiej wraz z Feliksem Dzierżyńskim i Feliksem Konem jechał do Warszawy, by utworzyć tu rząd robotniczo - włościański. Dojechał aż do Wyszkowa, skąd musiał zawracać.

„W roku 1919, gdy rząd bolszewicki dbał usilnie o poprawność stosunków z Polską, Marchlewski ani marzył, oczywiście, że kiedyś sięgać będzie po władzę nad Polską, w oparciu o bagnety moskiewskie.

„W każdym razie jego wizyta w Belwederze była źródłem ohydnej plotki, która kursowała wśród endecji.“

Któż nie pamięta, jak w obozie piłsudczyków latami całemi twierdzono, że nieprawdą jest, jakoby Marchlewski wogóle był w Belwederze, oraz jak napadano wielokrotnie przedewszystkiem na A. Nowaczyńskiego, który napisał, że były to odwiedziny? Obecnie trudniej przeczyć, bo Marchlewski mówi o tem w swych pamiętnikach. Ale doczekaliśmy się wreszcie, dnia 3 lutego 1931, przyznania w głównym piśmie piłsudczyków, że Marchlewski był w Belwederze, a zarzuty nieprawdy, hojnie szafowane, okazały się właśnie nieprawdą.

Napad na działacza narodowego

Warszawa, 4. 2. (Tel. wł.). Podczas ostatniego wiecu akademickiego w sprawie Brześcia przemawiał m. i. jeden z przywódców młodzieży narodowej Tadeusz Piasecki. Wczoraj po południu ktoś zadzwonił do niego, prosząc go o konferencję w ważnej sprawie. Piasecki oświadczył, że o godz. 7 będzie w jednym z lokalów organizacyjnych, ale na to interesant prosił go o przybycie do „Italji“. Piasecki przybył tam, siedział dłuższy czas, ale nikt się nie zjawił. Gdy około godz. 11 chciał wyjść, wyskoczyło kilku drabów, którzy rzucili się na niego z widocznym zamiarem pobicia. Piasecki schwytał krzesło i zaatakował napastników, którzy momentalnie uciekli. (w)

Lotnik Gruse podejrzany o szpiegostwo na rzecz Niemiec

Nota rządu polskiego do Berlina — Śledztwo

Donosiliśmy już dzisiaj rano o nocie rządu polskiego do rządu Rzeszy Niemieckiej w sprawie wylądowania na terytorjum Polski lotnika niemieckiego Grusego. O nocie tej niemiecka agencja „Telegraphen-Union“ donosi, co następuje:

„Rządowi Rzeszy doręczona została nota polska w sprawie naruszenia granicy przez lotnika, b. oficera Reichswehry Grusego, który w piątek 30. ub. m. lądował pod Wolsztynem na terenie Polski. Notę doręczono w tym samym dniu, w którym nowy ambasador polski Wysocki objął urządowanie, tj. w sobotę, 31. ub. m. W nocie tej rząd polski zwraca rządowi Rzeszy uwagę na nielegalne przekroczenie granicy przez lotnika Grusego, co sprzeciwia się ustawie paszportowej i ustawie o lotnictwie.“

W związku z tem doniesieniem „Tel.-Union“ zaznaczyć należy, że

śledztwo toczy się przedewszystkiem w kierunku ustalenia, czy nie zachodzi w tym kierunku rozmyślne przekroczenie granicy w celach szpiegowskich.

Szereg niejasności w zeznaniach Grusego nasuwa przypuszczenie, że działał on rzeczywiście z ramienia wywiadu niemieckiego. Twierdzenia jego, jakoby zmuszony był wylądować z powodu zablakana się, nie wytrzymują krytyki, albowiem ekspertyza wojskowa, jakkolwiek jeszcze ostatecznie nie ukończona, stwierdziła, że, jak dotąd, nie znaleziono w samolocie żadnych uszkodzeń, któreby wskazywały na to, iż Gruse istotnie musiał lądować.

Jedną z najważniejszych poszlak, przemawiających za szpiegostwem Grusego, jest znalezienie owiniętego w szmaty i ukrytego na skrzydle samolotu aparatu fotograficznego, oraz kilku-nastu klisz, z których kilka użyto już dla dokonania zdjęć.

Fala wstrząsów podziemnych

Spostrzeżenia znakomitego seismologa — Ostatnie trzęsienia ziemi w Albanji, Nowej Zelandji i Bawarji

London, 4. 2. (Tel. wł.) Znakomity seismolog, dyrektor obserwatorium we Florencji O. pijar Guido Alfani wydał komunikat, w którym zwraca uwagę na stałe wzmaganie się w ciągu ostatnich tygodni napięcia seismicznego. Prawie codziennie niezwykłe czule aparaty rejestrujące wskazują na trzęsienia ziemi z epicentrami bardziej lub mniej dalekimi. O. Alfani sądzi, że nie chodzi tu o zjawiska sporadyczne, lecz o cały szereg fenomenów, mających wspólne źródło i przyczyny bez względu na wzajemny stosunek odległościowy poszczególnych epicentrow. Dodać należy, że obserwatorium florenckie jest jednym z technicznie najlepiej przygotowanych.

Niezwykłe liczne wstrząsy podziemne, zanotowane równocześnie przez różne europejskie stacje seismograficzne potwierdzają w całości obserwa-

cje znakomitego seismologa. Skorupa ziemi drży i wybucha raz po raz. Ostatnio mieliśmy kilka mniejszych lub większych rozmiarów trzęsień ziemi. Najgroźniejsze z nich to trzęsienie ziemi w Albanji, które pochłonięło 400 ofiar w ludziach oraz trzęsienie ziemi na N. Zelandji, o którym depeşe przynoszą coraz to nowe wstrząsające wiadomości. Liczba ofiar w Nowej Zelandji dochodzi do 1.000.

Berlin, 3. 2. (PAT) W miejscowości Hof w północnej Bawarji o godzinie 5,30 wieczorem odczuto silne trzęsienie ziemi. Wstrząs przechodził w kierunku na Gumpersreuth, gdzie trzęsieniu towarzyszył silny huk. Szereg budynków mieszkalnych został uszkodzony. Według doniesień z As dały się tam również odczuć w tym samym czasie wstrząsy ziemne, które spowodowały uszkodzenie szeregu budynków.

Straszliwy obraz zniszczenia

Wellington, 4. 2. (PAT) Liczba ofiar trzęsienia ziemi obliczona jest obecnie na około 100 zabitych, lecz niezawodnie wzrośnie, gdyż wiele osób zginęło bez wieści. Wszystkie wysiłki skierowane są obecnie dla uratowania życia zasypanych przez gruzy. Drużyny ratunkowe pracują gorączkowo. Ołbrzymie zwaly muru utrudniają komunikację na ulicach. W Hastings 9 dziewczynek zostało pogrzebanych żywcem przy zawaleniu się pewnego magazynu. W Napier wszystkie banki runęły w gruzy. Cała dzielnica handlowa jest masą popiołu. Port został całkowicie zniszczony przez płonącą naftę. Gmach szkoły

technicznej zawalił się w czasie wykładów, grzebiąc wielu profesorów i studentów. W szpitalu miejsc. wymiana nocna spała, gdy dom się zawalił. Jak sądzi, pod gruzami znajduje się jeszcze wielu chorych i członków personelu. Nowy teatr miejski i nowy kościół w Napier są zburzone, katedra zaś uszkodzona, tak, że reparacja jej będzie niemożliwa. W okolicy Nohaka w wielu miejscach nastąpiło obniżenie się ziemi, która chwilowo zatamowała i zmieniła bieg rzek. Wstrząsy najsilniejsze trwały około 5 godzin. Ośrodek trzęsienia znajduje się prawdopodobnie na morzu.

Stracenie 28 derwiszów

Wszyscy zginęli na szubienicy

Wiedeń, 4. 2. (PAT) United Press donosi ze Stambułu: Stracenie 28 derwiszów z Menemen dokonane zostało na placach publicznych. Wielu skazańców spędziło noc na modlitwach. Z brzaskiem dnia zostali zaprowadzeni przez żołnierzy na miejsce stracenia. Skazańcy ubrani byli w białe koszule śmiertelne. Po dokonaniu wyroku zawieszono każdemu na szyi plakat, w którym powiedziane jest, że stracency

popelnili zbrodnię wobec państwa. Zwłoki straconych będą zdjęte z szubienic dopiero w środę. Kilku z nich szczególnie młodszych zemdlalo w drodze. Wielu pościło w ciągu całego dnia poprzedniego, odmawiając przyjęcia nawet wody, inni modlili się pod szubienicą wedle swoich obrzędów i pozwolili założyć sobie pętlę z całym spokojem, inni wreszcie zapewniali do ostatniej chwili, że są niewinni.

Młodzież akad. Wilna w sprawie Brześcia

Wilno, 4. 2. (Tel. wł.) — W Wilnie odbył się wczoraj wiec akademicki, poświęcony wypadkom brzeskim. Wiec odbył się na dziedzińcu im. Skargi. W imieniu Młodzieży Wszepolskiej przemawiał Ważyński Kilkunastu osobników, którzy chcieli protestować, usunięto. Po wiecu odbył się pochód, na którym wznoszono odpowiednie okrzyki. (w)

Odnaczenie dyr. Szczurkiewicza

Dzisiaj w południe odbyła się w Teatrze Polskim rzadka i podniosła uroczystość. P. dyr. Bolesław Szczurkiewicz

wiecz otrzymał z rąk konsula Republiki Czeskosłowackiej p. inż. Matouska wysokie odznaczenie czeskosłowackie — krzyż oficera „Białego Lwa“. Przed aktem dekoracji konsul Matousk wygłosił do całego zespołu teatralnego gorące przemówienie, podkreślając szczególnie zasługi p. dyr. Szczurkiewicza. Zasługi jego położone na polu zbliżenia kulturalnego dwóch bratnich narodów Polski i Czechosłowacji, nie uszły uwagi prezydenta Republiki, który w dowód uznania nadał mu tak ważne odznaczenie.

W odpowiedzi na przemówienie konsula Matouska zabrał głos dyr. Szczurkiewicz, wyrażając za uznanie serdeczną podziękę. Rządzą tę uroczystość zakończono wspólną fotografią. (tr.)

Urzędowa cedula Giełdy Zbożowej i Towarowej w Poznaniu

Poznań, 4. 2. 1931 r.

Warunki: Handel hurtowy, parytet Poznań, ładunki wagonowe, dostawa bieżąca za 100 kg.:

Standardy: a) żyta 694,5 gr. (118,2 f w h.); b) pszenicy 744 gr. (126,4 f w h.); c) jęczmienia przemiałowego 667 gr (113,1 f w h.); d) owsa 568,5 gr. (78,1 f w h.)

„Ceny transakcyjne“
Żyto 285 tonn par. Poznań 17,00
Żyto 15 tonn par. Poznań 16,75
Żyto 30 tonn par. Poznań 16,70
Usposobienie słabe.

„Ceny orientacyjne“
parytet Poznań

Pszenica	19,50 — 20,25
Usposobienie słabe	
Jęczmień przemiałowy	19,25 — 20,75
Usposobienie słabe	
Jęczmień browarowy	25,00 — 27,00
Usposobienie słabsze	
Owies	18,75 — 19,75
Usposobienie słabe	
Mąka żytnia wł. work. 65%	27,00
Usposobienie słabe	
Mąka pszen. 65% wł. work.	35,00 — 38,00
Usposobienie słabe	
Otręby żytnie	11,25 — 12,25
Otręby pszenne	12,50 — 13,50
Otręby pszenne (grube)	14,50 — 15,50
Rzepak	41,00 — 43,00
Gorzycza	45,00 — 50,00
Wyka łatowa	25,00 — 31,00
Peluszka	30,00 — 35,00
Groch Victoria	26,00 — 31,00
Lubin niebieski	13,00 — 21,00
Lubin żółty	27,00 — 30,00
Seradela	55,00 — 62,00
Koniczyna czerwona	200,00 — 3,00
Koniczyna biała	390,00 — 370,00
Koniczyna szwedzka	1,00 — 210,00
Koniczyna żółta odłuszczone	110,00 — 125,00
Koniczyna żółta w łuskach	58,00 — 65,00
Tymoteusz	8,00 — 100,00
Rajgras angielski	95,00 — 110,00
Tatarka	24,00 — 27,00
Słoma prasowana	2,30 — 2,80
Siano luzne	7,10 — 7,50
Siano pras.	7,80 — 8,50

Ogólne usposobienie słabe.
Tranzakcje na odmiennych warunkach: żyta 270 tonn, pszenicy 360 tonn, jęczmienia 30 tonn.

TARGOWISKO MIEJSKIE

Urzędowe sprawozdanie targowe Komisji notowania cen.

Poznań, 4. 2. 1931 r.

Spędzono: wołów 95, buhajów 189, krów 520, świń 1802, cieląt 700, owiec 338, razem 3644 zwierząt.

Płacono za 100 kg. żywej wagi za: (Ceny loco Targowica Poznań łącznie z kosztami handlowymi).

BYDŁO:

Woły:	
Pełnomięsiste wytuczzone nieoprzegane	090—102
Mięsiste tuczone młodsze do lat 3	074—086
Mięsiste tuczone starsze	060—070
Miernie odżywione	050—056

Buhaje:	
Wytuczzone pełnomięsiste	076—086
Tuczone mięsiste	066—074
Nietuczzone, dobrze odżywione starsze	060—064
Miernie odżywione	050—056

Krowy:	
Wytuczzone pełnomięsiste	080—100
Tuczone mięsiste	076—086
Nietuczzone, dobrze odżywione	060—070
Miernie odżywione	040—050

Jalowice:	
Wytuczzone pełnomięsiste	090—110
Tuczone mięsiste	074—084
Nietuczzone, dobrze odżywione	060—070
Miernie odżywione	050—056

Młodzieź:	
Dobrze odżywione	050—056
Miernie odżywione	040—048

Cielęta:	
Najprzedniejsze cielęta wytuczzone	110—120
Tuczone cielęta	094—104
Dobrze odżywione	084—090
Miernie odżywione	070—080

OWCE:	
Wytuczzone pełnomięsiste jałginięta i młodsze skopy	132—140
Tuczone starsze skopy i maciorci	110—126
Dobrze odżywione	070—100

ŚWINIE (TUCZNIKI):

Pełnomięsiste od 120 do 150 kg żywej wagi	110—112
Pełnomięsiste od 100 do 120 kg żywej wagi	102—108
Pełnomięsiste od 80 do 100 kg żywej wagi	092—100
Mięsiste świnie ponad 80 kg żywej wagi	080—090
Maciory i późne kastraty	096—106
Świnie bekonowe	090—096

Przebieg targu spokojny.

Kurs złotego Dziś rano notowano kurs dolara w obrotach nieoficjalnych w Warszawie 8.905 zł; w Gdańsku na Warszawę 8.915 zł.

Kurs marki niem i guld. gd. Bank Polski, oddział w Poznaniu, płaćli dziś za 100 mkn. w dewizach 211,74 do 212,04 zł. gotówką 211,34 zł. za 100 guldenów gd. w dewizach 172,91 do 173,17 zł. gotówką 172,57 zł.

POZNAŃSKA GIEŁDA PIENIĘŻNA

Poznań, 4. 2. 1931 r.

Na dzisiejszej giełdzie nie zaszła żadna zasadnicza zmiana.

Z pap. procent. wzgl. lokacyjnych chętnie nabywano 5 proc. poz. konwers. po 46% proc. oraz 4 proc. listy zast. konwert. ziemskie po 36 proc., zaś robiono transakcje 8 proc. listami dolarowymi (staremi) po 90 proc. (przy dew. 8.90) i 6 proc. listami żytnimi po 16.10 (za 1 ctr. mtr.).

Z akcyj bankowych poszukiwano Bank Polski po 150.—, zaś z akcyj przemysłowych płacono za Luban-Wronki 51— i handlowano mniejszą ilością Herzfeld Viktoriusu R. May po 30.— bez odbiorców.

Cedula Urzędowa Giełdy Poznańskiej.

Papiery procentowe:

(Kurs w procentach nominalu).

5% Pożyczka konwersyjna 46% P.
8% dolarowe listy Pozn. Ziemstwa Kred. 90% +
4% listy zast. konw. Pozn. Ziem. Kredyt. 36% P.

(Kurs w złotych)

6% listy żytnie Pozn. Ziem. Kred. 16.10 +

Akcje bankowe:

(Kurs w złotych za 1 akcję).

Bank Polski I em. 150.— P.

Tendencja bez zmiany.

GIEŁDA WARSZAWSKA

z dnia 4. 2. 1931 r.

Waluty Gotówka

Dolary St. Zjedn. tr.: 8.90 1/2, sp.: 8.92 1/2, kup.: 8.88 1/2.

Dewizy:

	trans.	sprzed.	kup.
Budapeszt	155,85	156,25	155,45
Holandia	358,60	359,50	357,70
London	43,30 1/2	43,46	43,25
Nowy Jork			
czeki	8,916	8,936	8,896
Nowy Jork			
kabel	8,925	8,945	8,905
Paryż	34,98 1/2	35,07	34,90
Praga	26,40 1/2	26,47	26,34
Szwajcaria	172,35	172,78	171,92
Sztokholm	23,00	23,60	23,40
Wiedeń	125,32	125,70	125,08
Włochy	46,73	46,85	46,61
Berlin	212,25		

Tendencja przeważnie mocniejsza.

Papiery wartościowe i obligacje:

4% Inw. seryjne sztuki	99,50
3% poz bud	50,00
5% poz konw.	48,00
6% poz. dol.	68,00 70,00

Akcje w złotych:

Bank Polski	0,00—150,00
Bank Zachodni	0,00—70,00
Bank Zw. Sp. Zarobk.	0,00—70,00
W. T. F. Cukru	0,00—30,00
Lilpop	0,00—20,00

Tendencja słabsza.

Komentarz

Dla papierów państwowych tendencja niejednolita, dla listów zastawnych równieź, dla akcyj przeważnie utrzymana. — Z bankowych słabszy Bank Polski. Bank Zachodni i Bank Związku utrzymany. — Reszta akcyj utrzymana.

PŁODY ROLNICZE

Zboża i nasiona olejiste za 1000 kg. reszta za 100 kg.

Berlin, 4. 2. 1931 r.

Pszenica march 75—76 kg.	266,00—268,00
Tendencja słaba.	
Pszenica 77—78 kg. sp.	0,00—274,00
Tendencja stała	
Pszenica 72% kg. sp.	0,00 262,00
Tendencja słaba.	
Żyto march 70—71 kg.	155,00—157,00
Tendencja słaba.	
Jęczmień march brow. od st. załadowania	204,00—213,00
Tendencja spokojna.	
Jęczmień pastewny i przemysłowy	190,00—204,00
Tendencja spokojna.	
Owies march od st. załad.	138,00—145,00
Tendencja mocniejsza.	
Mąka pszena	80,25—87,50
Tendencja spokojna.	
Mąka żytnia przemiał do 60%	28,65—26,50
Tendencja spokojna.	
Ospa pszena	11,00 11,25
Tendencja spokojna.	
Ospa żytnia	9,50—11,00
Tendencja spokojna.	
Groch drobny jadalny	22,00—24,00
Groch pastewny	19,00—21,00
Peluszka	22,50—25,00
Bób polny	17,00—19,00
Wyka	18,00—21,00
Lubin niebieski	13,00—15,00
Lubin żółty	20,00—23,00
Seradela nowa	54,00—61,00
Makuch rzepakowy	9,00—11,75
Makuch lniany	15,70—16,00
Wytłoki suche paryt Berlin	6,50—6,80
Srót Soja	14,10—14,30

Ogólna tendencja zniżkowa.

Notowania złote o w Berlinie z dnia 4. 2. 1931 r.

Wypłaty na Warszawę 47,05—47,25

Sprawa Pórzyckiego wikła się dalej

Relacje „Kurjera Porannego“

Sanacyjna sprawa postrzelenia Pórzyckiego, głównego świadka oskarżenia w procesie o organizowanie zamachu na Piłsudskiego, komplikuje się coraz bardziej. Za omawianie tej sprawy parę pism warszawskich, jak już donosiliśmy, zostało wczoraj skonfiskowanych.

Poniżej podajemy to, co pisze o tej sprawie „sanacyjny” „Kurjer Poranny”, który konfiskacie nie uległ:

„Dotychczasowe wyniki śledztwa, budzą wątpliwości, czy możliwy jest w tych warunkach, w jakich przedstawił Pórzycki, fakt porwania go w biały dzień na ul. Długiej przez dwóch nieznanymi mu mężczyzn, rzekomych wywiadowców policji śledczej, którzy się wpakowali go do taksówki, obwołali po całym mieście, przez ożywione ulice, obstawione na głównych punktach posterunkami policyjnymi, wówczas, gdy wystarczyło, by Pórzycki krzyknął, względnie, na rogatkach, gdy niemal wszystkie samochody zwalniają biegu na sygnał policjantów, spisujących numery wozów i stale zagląających do środka, — czy obraz taki — jak go zilustrował Pórzycki, jest możliwy?”

„Na to pytanie winno odpowiedzieć śledztwo. Tymczasem, co mówią na fakty.

Znak ręką

„Na ul. Długiej, skąd z biura zakładu ubezpieczeń pracowników umysłowych wyszedł Pórzycki i w bramie nawiązał rozmowę z dwoma obcymi ludźmi, a miało to się stać po godz. 9 rano, panuje niezwykle ożywienie.

„Niemał naprzeciwko jest gmach ministerjum pracy i opieki społecznej, w pobliżu zaś starostwo Warszawa—Północ, komenda straży granicznej. Wśród przechodniów widać często posterunkowych i wojskowych. Wystarczyłby jeden znak ręką, uderzenie w szyję, by wezwać któregośkolwiek z policjantów, chociażby tego, który przy zbiegu ul. Długiej i Miodowej reguluje ruch uliczny, by zażądać wylegitymowania tych „wywiadowców”, którzy z rozkazu prokuratora zaarrestowali go.

„Właśnie na rogu ul. Długiej i Miodowej, przy której mieści się pałac Paca, gdzie toczyła się sprawa Jagodzińskiego i innych, mógł być Pórzycki zorientować się, iż nieznanymi nie wiozą go do prokuratora, lecz w innym kierunku.

„To byłoby możliwe, jak twierdzą rzeczoznawcy, gdyby Pórzyckiego, jak to się stało z porwaniami dziesięć latami, uspioło w taksówce, odurzono jakimś specjalnym zapachem i wprowadzono go w stan bezwładny, lub gdyby przez cały czas jazdy, od pierwszej chwili ułokowania go w taksówce, tajemniczy osobnicy przystawili mu broń do głowy.

Tego wszystkiego nie było, jeśli wzięmy pod uwagę to, co powiedział Pórzycki. Możliwe jednak, iż Pórzycki uwierzył nieznanym, że ci chcą go zawieźć do miejsca jego zamieszkania, do Radości, by mu coś wielce ważnego zakomunikować — jak krąży wersja. Nie wiemy.”

Komendant P. P. na m. Warszawę, insp. Czyniowski, oświadczył redakcji „Kurjera Porannego”, że w związku ze sprawą Pórzyckiego wydał poszczególnym komisariatom i urzędowi śledczemu polecenie dokonania szczegółowych sprawdzeń kontroli samochodów na rogatkach miasta i przedłożenia wyników sędziemu śledczemu.

Sprawa rewelacji obrony

W dalszym ciągu w „Kurjerze Porannym” czytamy:

„Rewelacyjne oświadczenia obrony oskarżonych w procesie „piątki”, opierające się na informacjach Małachowskiego, Jamborowej i Graczyka, iż w dniu postrzelenia Pórzyckiego, widział go w kawiarni „Wójtówka” w Rembertowie — nie znalazły potwierdzenia.

„Sędzia śledczy na pow. warszawski Zand wraz z wiceprokuratorem Dąbrowskim przesłuchali w Rembertowie w lokalu tamtejszego posterunku policyjnego szereg osób. Badanie to przeciągnęło się do godz. 1 w nocy.

„Jamborowa (żona właściciela „Wójtówki”), która była źródłem wersji, wręcz zaprzeczyła temu, jakoby widziała Pórzyckiego. — „Wzięłam kogo innego za niego! — mówi. — Omyliłam się!”

„Faktem jednak jest, iż w kawiarni Jambora w godzinach między 11 a 12 w południe było trzech gości. Jednym z nich był sanitariusz województwa warszawskiego, wśród dwóch pozostałych, jeden blondyn, podobny na pierwszy rzut oka do Pórzyckiego — i stąd jakoby omyłka.

„Trudno jednak przypuścić, jak utrzymują niektórzy, by świadek mógł się pomylić co do osoby Pórzyckiego, znanego zresztą w Rembertowie, gdzie swego czasu był funkcjonariuszem oddziału Kasy Chorych.

„Potwierdza się jednak, iż Jamborowa mówiła oju swemu, Graczykowi, iż widziała Pórzyckiego.

„Więc?”

„Pórzycki nie o bytności swej w kawiarni nie mówił.

Na miejscu postrzelenia

„Opisywaliśmy już wczoraj — pisze dalej „Kurjer Poranny” — miejsce, w pobliżu wsi Wygoda, w rowie przydrożnym, gdzie do godz. 4 min. 30 po poł. leżał ranny Pórzycki z przestrzeloną głową.

„Obecnie ustalono, iż o 100 metrów od tego węzła zagadki zatrudnieni byli robotnicy kopaniem gliny w gliniankach, nieopodal znajdującej się tam cegielni.

„Zaden z tych robotników — jak mówią — nie słyszał odgłosu strzału rewolwerowego, ani też nie zauważył nic podejrzanego, mogącego wzbudzić ich uwagę. Poza tym miejsce to nie jest zupełnie pustkowiem. Panuje tam pewne nawet ożywienie. Są tam i domostwa.

„Uwagi te nasuwają się w związku z oświadczeniem Pórzyckiego co do czasu przebywania w stanie prawie nieprzytomnym w rowie. Pórzycki mógł być i winien był otrzymać pomoc w razie alarmu lub głośniejszego wezwania. Z całego wogóle zachowania się Pórzyckiego, z tego, co sam zeznał, nie wypływa, by czynił on jakieś usiłowania w celu wyrwania się z opresji, w jakiej się znalazł.

„Niewiadomo jednak, co ustali śledztwo.

„Ranny Pórzycki przebywał nadal na kuracji przy ul. Freta 45. W mieszkaniu i przed domem czuwa posterunek policyjny ze względu jedynie na bezpieczeństwo osobiste Pórzyckiego.

„Komisarz Banko, występujący w procesie „piątki” jako świadek, odniósł się do swych przełożonych z prośbą o wyłączenie go z dochodzenia. Prośbie jego stało się zadość.

„Śledztwo dotychczas prowadzi sędzia śledczy Zand pod nadzorem wiceprokuratora Dąbrowskiego.

„W dniu dzisiejszym zapadnie decyzja, czy śledztwo przejdzie w ręce apelacyjnego sędziego śledczego do spraw szczególnego znaczenia p. Skrzyńskiego.”

Według „sanacyjnego” również „Expressu Porannego” plutonowy Biedrzycki, który znalazł Pórzyckiego, tak opisuje zachowanie się rannego:

„Zeskoczyłem i podbiegłem, a w tej chwili ranny zawołał:

„— Proszę zająć z lewej strony, żeby nie zatrzeć śladów z prawej!”

„Machinalnie zastosowałem się do żądania rannego, a równocześnie spojrziałem na owe ślady: w istocie było ich kilka. Pochyliłem się nad rannym i spostrzegłem trochę krwi na włosach.”

Następnie plut. Biedrzycki mówi:

„Widziałem, że Pórzycki taki znów bardzo słaby nie był, potwierdził mi to też sanitariusz Wiśniewski, a że wóz miałem zapchany po same wręby, więc rzekłem do Pórzyckiego, że jadę do Rembertowa po posterunek policyjny, z którego w parę minut przybędą po niego ludzie z noszami lub z furmanką.”

Jeszcze wrócmy do „Kurjera Porannego”. Znajdujemy tam taki ustęp z opowiadania dr. Sucholina:

„Bawiliśmy u chorego 45 minut, poczem sędzia śledczy i wiceprokurator prosili mnie o wystawienie świadectwa. Stwierdziłem zewnętrzne uszkodzenie skóry i miękkich tkanek; stan naogół zadowalający. Na tem rola moja się skończyła.”

„Ill. Kurjer Codz.” ze swej strony donosi:

„Podnieść wreszcie należy szczegół, który stwierdzono w toku dochodzeń, że ani na miejscu, w którym został znaleziony Pórzycki, ani też na jego osobie, nie stwierdzono śladów walki.”

Rewizje powyborcze

Nowy Targ, 4. 2. (Tel. wł.). Policja przeprowadziła rewizję u lekarza Mecha, prezesa Stronnictwa Narodowego w Nowym Targu Szukanego ulotki wyborczej p. t. „Czyste ręce”. Rewizja nie dała żadnych rezultatów.

Dalsze protesty w sprawie Brześcia

Oświadczenie pisarzy.

W dalszym ciągu protest w sprawie Brześcia ogłosił Stanisław Wyrykowski.

Na łamach „Wiad. Lit.” ukazały się protesty Marji Dąbrowskiej, Ireny Krzywickiej, Boya-Zeleńskiego, Józefa Wittlina, Marji Rakowskiej, Ottona Forst-Battaglii, Aurelii Wyleżyńskiej, Jana Szczawieja, Kaz. Wierzyńskiego.

Stanowisko podoficerów rezerwy

Związek Podoficerów Rezerwy R. P. (Koło Kruszewica) uchwalił na walnym zebraniu w dn. 21 z. m. ostry protest w sprawie Brześcia. W protestie wyrażono hold posiom i senatorom Klubu Narodowego i elicie naukowej, którzy pierwsi „stanęli w obronie honoru polskiego”.

Niefortunny wiec BB. w Przemyślu.

„Kurjer Lwowski” donosi z Przemyśla:

„Dzisiaj odbył się w Przemyślu w sali „Gwiazdy” wiec zorganizowany przez okręgowy zarząd B. B., przy udziale niespełna 150 osób

„Wiec zwołany celem obrony stanowiska rządu w sprawie Brześcia, miał przebieg dość burzliwy, a zakończył się w sposób najzupełniej nieoczekiwany i dla organizatorów bardzo niemily.

„Mimo gęstej osłony policji i obecności silnej bojówki udało się dostać na salę grupie opozycyjnej.

„Po krótkim przemówieniu osławionego posła Burdy, który nie próbował nawet nie polemizować z zarzutami przeciw Brześciowi, doszło do awantury, kiedy p. Bahyrycz, zaatakował b. ministra Cara. P. Bahyrycza przemocą usunięto ze sali.

„Wówczas poprosił o głos p. Choma z obozu Młodych. Powołując się na konstytucję gwarantującą wolność słowa, — wśród grobowej ciszy, nie przerywanej żadnym sprzeciwem, odczytał rezolucję, potępiającą ostro Brześć.

„Po odczytaniu tej rezolucji wybuchła na sali niesłychana wrzawa i awantury, — wobec czego przewodniczący inż. Skórski zebranie rozwiązał.

„Dodać trzeba, że rezolucja powyższa zgłoszona została w obecności starosty Michałowskiego, burmistrza Kroguleckiego, wiceburmistrza Bystrzyckiego i całej elity „sanacyjnej”.

„Przebieg niefortunnego wiecu B. B. wywołał w całym mieście ogromne wrażenie.”

Projekt reformy wyborczej w Anglii

London, 4. 2. (PAT). Izba Gmin odrzuciła wniosek konserwatystów, proponujący odrzucenie projektu ustawy o reformie wyborczej. Projekt ustawy przyjęty został w 2 czytaniu 295 głosami przeciw 230.

Dygnitarz masonski dyrektorem departamentu opieki społecznej

Katolicka Agencja Prasowa donosi, co następuje:

Rozeszła się pogłoska, że dyrektorem departamentu opieki społecznej w ministerstwie pracy ma zostać p. Zygmunt Dworżańczyk, zajmujący obecnie stanowisko dyrektora departamentu administracyjnego w temże ministerstwie. W „Annuaire de la Maçonnerie universelle” za rok 1929 p. Zygmunt Dworżańczyk występuje jako sekretarz generalny loży Wielkiego Wschodu na Polskę.

Opinia katolicka byłaby głęboko poruszona, gdyby istotnie opieka społeczna w Polsce dostała się w ręce tego dygnitarza masonskiego.

Echa zająć na odczycie Bandrowskiego

W dniu wczorajszym miała się toczyć rozprawa przeciwko b. redaktorowi odpow. „Gazety Zachodniej” Kozubskiemu i autorowi artykułu zamieszczonego w czasopiśmie „Przedświt” Handelsmanowi, oskarżonym o to, iż w czasopiśmie tych zamieścili artykuły, w których twierdzili, że prof. dr. Kostrzewski na odczycie Kaden Bandrowskiego kierował demonstracją młodzieży akademickiej. Prof. dr. Kostrzewski wystosował do sądu skargę, lecz pierwszy termin nie doszedł do

skutku, ponieważ nie zjawili się oskarżony Handelsman i świadkowie stron oskarżonych. Znamiennem jest to, że jeden ze świadków znajduje się w Poznaniu, a na rozprawie jako powód niezjawienia się jego podano wyjazd do Lwowa. (tr.)

Z Stronnictwa Narodowego

Zebranie koła krotoszyńskiego

Krotoszyn, 3 lutego. Niedawno odbyło się zebranie Stronnictwa Narodowego w Krotoszynie. B. poseł p. Karol Rzepecki wygłosił referat o sytuacji politycznej, wysłuchany z wielkim zainteresowaniem przez obecnych.

Do Koła Stron. Narodowego zgłosiło swój akces kilkadziesiąt osób.

Uchwalono jednomyślnie protest przeciw Brześciowi.

Zebrania Obozu Wielkiej Polski

Placówka Łazarz — zebranie odbędzie się dnia 4 lutego o godz. 8 wieczorem przy ul. Marsz. Focha 62 (narożnik ul. Spokojnej).

Placówka Wilda — zebranie odbędzie się dnia 5 lutego o godz. 8 wieczorem w lokalu przy ul. Kilińskiego 15.

Placówka Jeżyce — zebranie odbędzie się dnia 7 lutego o godz. 8 wieczorem w lokalu przy ul. Szamarzewskiego 18.

Demonstracja bezrobotnych w Krotoszynie

Krotoszyn, 30 stycznia.

Bezrobotni w ilości około 500 osób urządzili dzisiaj demonstracyjny pochód przez miasto i przed magistratem. Demonstranci kroczyli w szeregach czwórkami i nieśli kilka transparentów z napisami, domagającymi się chleba i zasiłków. Przed magistratem z pochodą wystąpiła delegacja, która przedłożyła rezolucję, domagającą się skasowania martwego sezonu i wypłacania zasiłków. Przebieg demonstracji był spokojny. (kl)

Nowa Zelandja

Dotknięta codopiero katastrofalnym trzęsieniem ziemi, położona na wschód od Australji wyspa Nowa Zelandja, a raczej dwie wyspy objęte tą nazwą, zalicza się do dominjów angielskich. Jest ona oddalona od Australji o 1900 km, od Połudn. Ameryki zaś o 7300 km.

Odkryta została Nowa Zelandja przez żeglarza holenderskiego Tasmanna w r. 1642, jednakże dopiero sto lat później (1769 r.) Cook zbadał ją dokładniej i nawiązał stosunki z krajowcami. Kolonja angielska stała się Nowa Zelandja od r. 1840; krajowej przez szereg lat jeszcze w krwawych walkach bronili swej niepodległości, lecz w końcu musieli ulec lepszemu uzbrojeniu przeciwników. Od r. 1856 kraj posiada autonomję, a od r. 1907 zalicza się do dominjów Wielkiej Brytanji.

Na obszarze 272 250 km kw. (10 razy większy niż woj. poznański) zamieszkuje obecnie około 1400 000 mieszkańców, w czem dawniejszych krajowców, zwanych Maorami, zaledwie 50 tysięcy. Poza niewielką stosunkowo liczbą Chińczyków i Indusów, olbrzymią większość ludności wysp stanowią potomkowie kolonistów europejskich. Statystyka wyznaniowa wykazuje: 514 607 anglików, 299 545 prezbiterjan, 163 303 rzym.-katolików, 112 344 metodystów i 2380 Żydów. Stolicą kraju jest miasto Wellington, liczące ponad sto tysięcy mieszkańców. Większymi miastami portowymi są poza tem jeszcze Auchland, Lyttelton i Dunedin. Dotknięte szczególnie trzęsieniem ziemi miasta Napier i Hastings są znacznie oddalone na północny wschód od stolicy kraju.

Bogactwo wysp stanowią rozwinięta poważnie hodowla bydła i kopalnie węgla, które w roku 1922 przyniosły 1 994 826 f. szt. Również znajduje się w kraju złoto, którego w r. 1922 wydobyto za 540 182 f. szt. Przewyżka eksportu nad importem Nowej Zelandji wykazała się w r. 1922 sumą przeszło 7 i pół miliona funtów szterlingów. Niestety, jak przeważna liczba wysp w tej części świata, jest i Nowa Zelandja często narażona na trzęsienia ziemi i wybuchy swych licznych wulkanów, które powodują mniej lub więcej ciężkie straty. Ostatnią katastrofę, która pochłonęła liczne ofiary w ludziach, zaliczać trzeba do bardzo ciężkich i groźnych.

DZIAŁ GOSPODARCZY

Giełda pieniężna w styczniu

W ubiegłym miesiącu tendencja na rynku giełdowym była nadal słaba, zainteresowanie dla akcji było minimalne, obroty skoncentrowały się prawie wyłącznie przy papierach procentowych.

Dla pożyczek państwowych ujawniła się w połowie miesiąca tendencja zniżkowa, lecz pod koniec miesiąca wzmogło się zainteresowanie i kursy znacznie się poprawiły. Np. „dolarówka” z poziomu 48 zł spadła stopniowo na 45-50 zł, później jednak kurs stale wzrastał i doszedł do 52 zł za sztukę 5-dolarową. Za 5 proc. pożyczkę konwersyjną płacono początkowo 48 proc., następnie kurs stopniowo obniżył się na 45 proc., a pod koniec miesiąca wzrósł do 46% proc. wartości nominalnej. To samo miało miejsce z 4 proc. pożyczką inwestycyjną, którą obrabano po 91 zł, następnie po 89 zł, a w ostatnich dniach stycznia po 93 zł za 100 zł nom.

Z papierów Poznańskiego Ziemstwa Kredytowego największych obrotów dokonano, jak zwykle, 8 proc. listami dolarowymi (staremi), których kurs obniżył się z 92 proc. na 90 proc. wartości nominalnej. Małe zainteresowanie natomiast wzbudzały 8 proc. listy dolarowe w złocie amortyzacyjne tegoż Ziemstwa, które dokonano niewielkich obrotów po 88 proc. wartości nominalnej.

Tendencję zniżkową miały 4 proc. listy konwertowane Poznańskiego Ziemstwa Kredytowego; kurs ich spadł z 38% na 36 proc. wartości nominalnej.

Więszem zainteresowaniem cieszyły się 6 proc. listy żytnie Poznańskiego Ziemstwa Kredytowego; dokonano niemi większych obrotów, przy czym początkowo kurs utrzymywał się na poziomie 16 zł, później stopniowo spadł na 15,25 zł, następnie jednak ciągle się poprawiał i doszedł w końcu miesiąca do 16,50 zł za 1 ctr. mtr.

Za 8 proc. listy zastawne Zachodnio-Polskiego T-wa Kredytowego Miejskiego w Poznaniu oraz za 8 proc. obligacje Komunalnego Banku Kredytowego płacono po 91% proc. wartości nominalnej, t. j. kurs, na którym niezmienne utrzymują się te papiery od chwili wprowadzenia ich na Giełdę.

Za 8 proc. obligacje m. Poznania z 1926 i 1927 r. płacono 92 proc., a za 7 proc. obligacje mieszkaniowe m. Poznania — 88 proc. wartości nominalnej.

Na rynku akcyjnym panował zastój. Niektórych akcji nie można było ulokować, pomimo niskiego kursu zaofiarowania. Pozatem dla niektórych akcji ujawniła się wybitna tendencja zniżkowa. Dotyczy to w pierwszym rzędzie akcji Dr. R. Maya, które ofiarowywano po coraz niższym kursie, jednak z braku popytu do transakcji nie dochodziło. W końcu grudnia ub. roku kurs tych akcji utrzymywał się na poziomie ca 45 zł, w ubiegłym jednak miesiącu zawarte zostały pierwsze transakcje po kursie 30 zł, następnie kurs przejściowo spadł na 25 zł, lecz znowu poprawił się na 28 zł, a wreszcie na 30 zł i już po tym ostatnim kursie dokonywano obrotów do końca miesiąca.

Akcje Banku Polskiego, pomimo zapowiedzianej 15 proc. dywidendy, obniżyły się; przejściowo wprawdzie poprawił się ich kurs z 153 zł na 157 zł, później jednak spadł na 148—149 zł. Z innych akcji bankowych dokonano drobnych transakcji Poznańskim Bankiem Ziemian po 60 zł i Bankiem Związku Spółek Zarobkowych po 72,50 do 70 zł.

Oddawano Cegielskiego po 38 zł, jednak wobec braku popytu nie doszło do transakcji. Za Luban-Wronki płacono 50 zł, a za większe paczki płacono 52 zł za 100 zł nom. Akcjami C. Hartwig obrabano po 15—14 zł za 50 zł nom. Mniejsze obroty dokonane były Piechcinem, za który płacono 60 zł oraz Browarami Grodziskimi, za które płacono 62 zł.

Pozatem handlowano drobne ilości nie kwalifikujące się do notowania: Centrali Rolników po 90 zł, Browaru Krotoszyńskiego po 22 zł i Herzfelda po 27 zł. Z akcji nieoficjalnych płacono: za Bank Cukrownictwa 140 zł, za Akwawit 59 zł, za Centralę Skór 5 zł i za Cukrownię Zduny 35 zł. R. U.

Sytuacja gospodarcza Wielkopolski

w oświetleniu Izby przem. - handlowej w Poznaniu

Chcąc w ogólnym zarysie przedstawić ogólną sytuację gospodarczą w okręgu Izby w miesiącu styczniu, należy stwierdzić, że nowy rok nie przyniósł zmian zasadniczych. Położenie gospodarcze w poszczególnych branżach kształtuje się analogicznie do miesięcy ostatniego kwartału ub. roku, po wyeliminowaniu drobnych zmian sezonowych. Wziąwszy jednak pod uwagę, że w ciągu tego czasu cały czas notowaliśmy stale zastraszanie się stosunków gospodarczych, które w okresie sprawozdawczym nie zwoiniło tempa, musimy podkreślić, że — jak nas informują — przemysł i handel wielkopolski znajduje się prawie na granicy swych możliwości. Kryzys przeżywany odczuwa nasz okręg silniej, niż inne, co jest związane ze strukturą życia gospodarczego Poznańskiego.

W rolnictwie musimy zanotować dalszą zniżkę notowań cen pszenicy i żyta. Zniżka ta, o ile chodzi o żyto, równa się zniżce miesiąca ubiegłego, przy pszenicy jest nieco mniejsza od zniżki grudnia, jednak przewyższa znacznie zniżkę żyta. Znacznie gorzej przedstawia się zniżka mąki tych zbóż. Specjalnie zniżka mąki pszennej wynosiła przeszło 4,— zł na 100 kg, ma swe źródło w zupełnym braku popytu na ten rodzaj mąki. Rynek nabiału po tendencji utrzymanej w grudniu, w styczniu cechuje tendencja zniżkowa. Sytuacja na rynku trzody chlewnej potwierdziła nasze przewidywania z sprawozdania za miesiąc ub. Styczniowa zniżka na prawie wszystkie gatunki bydła i trzody chlewnej, wynosząca przeciętnie przeszło 20,— zł, jest dwa razy tak duża, jak zniżka w grudniu ub. roku.

W przemyśle — po ożywieniu sezonowym dla niektórych gałęzi w miesiącach ubiegłych — w styczniu po-

łożenie stało się jeszcze cięższym, produkcja nie znajduje zbytu, wobec czego doznaje ograniczeń. Jedynie wielki przemysł mebli do codziennego użytku, dzięki nowemu rynkowi zbytu, utrzymuje produkcję i zatrudnienie na poziomie ubiegłych miesięcy.

W handlu miesiącem styczniem jest zwykle okresem najsłabszym w ciągu roku obrotów. Powodem tego jest wydanie gotówki w okresie przedświątecznym oraz płatność szeregu podatków, zbiegających się z zmianą roku. Jeśli zwyczajnie objaw ten można uważać za normalny, skoro widoki na poprawę są pewne, to obecne położenie budzi poważne obawy, gdyż spowodowane jest ogólnym zubożeniem społeczeństwa. Potwierdzeniem tego jest zjawisko, że — o ile chodzi o handel spożywczy — to nie maleje liczba odbiorców, tylko zmniejszają się zakupy dokonywane przez poszczególne jednostki. Handel bławatny, który zwyczajnie w okresie karnawału wykazuje pewne ożywienie, w okresie sprawozdawczym prawie zupełnie niema obrotów. Do zmniejszenia obrotów w handlu przyczyniają się również wiadomości, szerzone przez prasę o mającej nastąpić zniżce cen na artykuły przemysłowe, co pozostaje w związku z akcją rządu podjętą w tym kierunku. Klientela, oczekując zapowiedzianej zniżki, prawie zupełnie wstrzymuje się od zakupu.

Sytuacja na rynku pieniężnym pozostaje bez zmian. Odczuwany brak gotówki płynnej w dalszym ciągu ciąży na rynku. Stosunki kredytowe wobec wielkiej liczby niewypłaconych klientom oraz przewlekłej procedury sądowej, która w bardzo poważnym stopniu utrudnia ściąganie wierzytelności — pozostają palącą kwestią chwili.

ly od 2 do 6 zł na 100 kg. Ceny trzody chlewnej były naogół utrzymane, jedynie świnię bekonowe obniżyły się o 6—8 zł. na 100 kg. Owce zwykływały w dalszym ciągu w związku z wzmocnionym eksportem do Francji.

Manufaktura

Na rynku przędzy bawełnianej wystąpiła z początkiem tygodnia sprawozdawczego silniejsza tendencja, spowodowana zwiększeniem zapotrzebowania na poszczególne numery. Ceny nie nabrały jednak charakteru zwykłego. Ogromie ujemnie na rozwój stosunków handlowych w branży wpływa fakt niemożności dojścia do porozumienia w sprawie wznowienia działalności Zrzeszenia producentów przędzy bawełnianej w Polsce. Od chwili przetrwania działalności przez to zrzeszenie zapasy przędzy na rynku wzrosły nieopowiedziane, co przyczyniło się do pogorszenia sytuacji.

Akcja rządowa, zmierzająca do wszczęcia zniżki cen, wywołała w sferach przemysłu i handlu włókienniczego dyskusję o zasadniczym charakterze. Przedstawiciele włókiennictwa oświadczają, że akcja zniżki cen nie może dotyczyć p. fabrykatorów i wyrobów przemysłu włókienniczego. Ceny tych nieskartelizowanych wyrobów od dwóch lat podlegają procesowi zniżki na skutek silnej walki konkurencyjnej i kurczenia się pojemności rynku. Podstawowe czynniki kalkulacyjne, jak płace, kredyty, świadczenia socjalne i podatkowe, nie ujawniają tendencji zniżkowych. Faworalna zniżka cen w włókiennictwie nie przekroczy 5 procent. Sztuczne obniżenie cen zdemoralizuje rynek konsumpcyjny, co już ma miejsce. Kupcy prowincjonalni, oczekując zniżki, wstrzymują się od zakupów. Pozarsza to jeszcze położenie na rynku włókienniczym. Podobną opinię wypowiadają przemysłowcy bielscy i biało-stoccy.

Obroty u hurtowników zmniejszyły się znacznie, skutkiem czego odbiorcy coraz gorzej regulują obowiązania.

W handlu detalicznym panuje niepokojąca zastój. W porównaniu do złego roku ubiegłego obroty zmniejszyły się o 40 do 50 proc. Zapasy zimowe pozostały na składzie. Sezon karnawałowy również zupełnie nie dopisuje. Ceny na towary bawełniane obniżyły o 10 proc., a na wełniane o 10 do 15 proc.

KRONIKA GOSPODARCZA

PODATKI I OPŁATY

(p) **Ułgi podatkowe dla kupców tytoniowych.** Ministerstwo skarbu wydało oświadczenie do wszystkich izb skarbowych, w którym poleca stosowanie wszelkich przewidzianych w ramach odpowiednich ustaw ulg względem kupców tytoniowych, przy wymiarze podatku przemysłowego. W tymże oświadczeniu ministerstwo wyjaśniło, że w r. 1931 nie są wymagane specjalne zezwolenia na prowadzenie filii hurtowni tytoniowych, które mogą być prowadzone po wykupieniu świadectwa przemysłowego trzeciej kategorii. Świadectwa tej samej kategorii wymagane są dla sklepów, prowadzących wyłącznie sprzedaż wyrobów tytoniowych.

Z KRAJU

(k) **Sytuacja w bankach Polski Zachodniej.** Położenie banków Polski Zachodniej w ostatnich 2 miesiącach roku ub. nie uległo zasadniczej zmianie. Wobec braku jakiegokolwiek poprawy w sytuacji rolnictwa, z którym życie gospodarcze w Zach. Polsce ściśle jest związane, niż w pozostałych dzielnicach, nie nastąpiło żadne ożywienie obrotów gospodarczych. Bilanse 10-ciu banków związkowych Polski Zach. nie wykazują więc znaczących różnic. Suma udzielonych kredytów pod koniec roku wynosiła ca 440 milj. zł., mianowicie 217,7 milj. zł. w dyskoncie weksli, a 222,7 w rachunkach bieżących. Wkłady terminowe utrzymały się na poziomie z końca października (ca 119 milj. zł.), podczas gdy ogólna suma wkładów wzrosła w ostatnich dwóch miesiącach o ca 2,7 milj. zł. do sumy 248 milj. zł., głównie dzięki zwiększeniu się sald kredytowych w rachunkach bieżących. Wymieniona ogólna suma wkładów przewyższa saldo z roku poprzedniego, o ca 9.000.000 zł., przyczem właśc. wkłady terminowe wzrosły o ca 4 i pół milj. zł. Przyrost wkładów w roku ubiegłym był więc znacznie słabszy, niż w roku 1929, w którym wynosił ca 23 milj. zł. Dzięki przezorności, stosowanej przez banki w okresie przewlekłego kryzysu, płynność ich nie doznała osłabienia. Gotówka i sumy do dyspozycji łącznie z walutami zagranicznymi wynosiły na ultimo roku 23,8 milj. zł., wobec 22,2 milj. zł. w końcu roku 1929. Z drugiej strony właśnie konieczność zachowania wysokiej płynności łącznie z obniżeniem się obrotów ogólnych przy pogorszeniu się wypłacalności klientów, musiała z natury rzeczy obniżyć rentowność.

(k) **Wieczory dyskusyjne Stowarzyszenia Kupców Chrześcijań.** Tematem następnego wieczoru dyskusyjnego, który odbędzie się w czwartek dnia 5 lutego br. o godz. 20 w lokalu „Domu Kupiectwa Polskiego”, ul. Zwierzyniecka 12 będzie referat p. K. Wojciechowskiego n. t. „Stanowisko kupiectwa wobec projektu jednolitej ordynacji podatkowej”.

Konjunktury Ziemiopłody

Ceny naszych głównych zbóż kształtowały się w ub. tygodniu następująco:

	26. 1.	27. 1.	28. 1.	29. 1.	30. 1.	31. 1.
Pszenica						
Warszawa	24,00	24,00	—	24,00	24,00	—
Poznań	21,75	21,75	21,75	21,75	21,25	21,50
Lwów	21,00	—	21,00	—	—	—
Lublin	20,50	—	—	20,50	20,50	—
Żyto						
Warszawa	19,00	19,00	—	19,00	19,00	—
Poznań	18,10	17,75	17,80	17,85	17,50	17,55
Lwów	16,50	—	16,50	—	—	—
Lublin	—	—	—	16,75	16,00	—
Jęczmień						
Warszawa	19,00	19,00	—	19,00	19,00	—
Poznań	21,50	21,50	21,50	20,75	20,75	20,75
Lwów	17,25	—	17,25	—	—	—
Lublin	17,50	—	—	17,50	17,50	—
Owies						
Warszawa	22,00	22,00	—	22,00	21,50	—
Poznań	20,75	20,50	20,25	20,00	20,00	20,00
Lwów	21,00	—	21,00	—	—	—
Lublin	18,00	—	—	17,75	18,00	—

Sytuacja na rynkach zbożowych nie poprawiła się, przeciwnie — styczeń w porównaniu do grudnia okazał się jeszcze gorszy. Możliwości zbytu stale maleją. Podaż i zapasy wznoszą się przy stale postępującym spadku cen. We znaki daje się bardzo silna podaż zbóż pochodzenia kanadyjskiego i australijskiego. Dumping zboża sowieckiego w dalszym ciągu nie stracił na sile, o ile chodzi o rynek północno-bałtyckie, które w wielkiej mierze korzystają z dostaw sowieckich. Na wszystkich rynkach odbiorczych spotyka się stan najwyższego nasycenia.

Rynki krajowe dostrajają się do nastroju zagranicznych rynków zbytu. Stała akcja interwencyjna państwowych zakładów zbożowych chroni przed gwałtownym załamaniem się ceny pszenicy i żyta, które mimo wszystko zniżają.

Na ziemiach zachodnich zniżka w styczniu postąpiła znowu dalej. Pszenica, która w grudniu ub. r. straciła 2,50 zł. na 100 kg., w styczniu zniżkowała o dalsze 2,25 zł. na 100 kg., co przy uwzględnieniu zniżki z grudnia wynosił w sumie jedną czwartą realnej wartości 100 kg. pszenicy. Słabszym od zniżki pszenicy był proces tanienia żyta, które w grudniu potaniało o 50 gr. na 100 kg., a w styczniu straciło dalsze 75 gr. na cenę. Nieco większy ruch wykazał handel ziemiołodami strączkowymi, z których poszukiwano peluszek, tulinu i seradela, w mniejszym stopniu

groch. W handlu paszami i ziemniakami, sytuacja również nie uległa poprawie.

Zniżka żyta i pszenicy, wywołana silniejszą od popytu podażą, nie pozostała bez wpływu na kształtowanie się cen mąki. Potaniała ona w silniejszym stopniu aniżeli ziarno. Porównanie cen giełdy poznańskiej z końca grudnia ub. r., z końcem stycznia b. r., ujawnia spadek cen mąki pszennej o 4,25 zł. na 100 kg., przy mące żytniej o 1,25 zł. Jęczmień i owies poza drobnymi wahaniami nie wykazały większych zmian.

Masło

Polepszenie sytuacji na rynkach maślanych, które się zaznaczyło w drugiej połowie ub. m. na rynkach niemieckim i angielskim, ożywiło obroty w krajach eksportowych. Ze wszystkich stron sygnalizują obecnie mocną tendencję, która według rachub eksporterów powinna się utrzymać przez czas dłuższy z uwagi na małe zapasy w chłodniach niemieckich i ograniczenie dostawy mleka w krajach produkcji. Zmniejszenie się dostawy mleka do mleczarni zaś ma swoje przyczyny częściowo w trudnościach komunikacyjnych (zawieje śnieżne), częściowo w mniej intensywnym karmieniu bydła mlecznego jako skutek zmniejszającej się opłacalności hodowli.

Rynek berliński zareagował na zmianę tendencji podwyższeniem notowań w dniu 31 ub. m. o 2 Rm. za I gat. do 140 Rm. i o 4 Rm. za II i III gat. do 132, wzgl. 118 Rm. za 50 kg. Na rynku londyńskim tendencja mocna. Dnia 28. notowano masło duńskie 138 sh. za 1 cwt. wobec 132 sh w dniu 22 ub. m.

Na rynku krajowym tendencja bez zmiany, ceny utrzymane. Hurtowe ceny masła w Poznaniu wynosiły dnia 30 ub. m. w złotych za 1 kg.: masło mleczarskie deserowe 5,20, II gat. — 4,80, wiejskie 3,60—4 złotych.

Jaja

Lagodny przebieg zimy tegorocznej sprzyja wzmocnionej podaży towaru świeżego, czego naturalnym skutkiem jest trwający od przeszło miesiąca spadek cen. Równolegle obniżają się ceny towaru konserwowanego, i z chłodni. W związku ze spadkiem notowań na rynkach odbiorczych, za którym nie podąża odpowiedni wzrost konsumpcji, obniżają się ceny, płacone producentom. Na rynku krajowym zaznaczył się spadek notowań eksportowych o ca 2 dol. na 1 skrzyni Kupcy zagraniczni zachowują daleko idącą ostrożność w obrotach z powodu niestabilizowania się cen, pokrywając tylko najkonieczniejsze zapotrzebowanie.

Bydło i mięso

Tendencja na rynku bydła rogatego i trzody nadal zniżkowa. Zniżkowały zwłaszcza ceny bydła rogatego, mianowicie jałówki i buhaje od 8 do 10 zł., krowy i wo-

WIADOMOŚCI POTOCZNE

Dzierżawa czy własny zarząd?

Zebranie dyskusyjne w sprawie Teatru Wielkiego

Niedawno wskrzeszone do życia po kilkuletniej nieczynności Tow. Przyjaciół Muzyki zwołało na niedzielę dnia 1 lutego — jak to zapowiadaliśmy na tem miejscu — zebranie dyskusyjne w sprawie dzierżawy Teatru Wielkiego.

Magistrat m. Poznania postanowił mianowicie przedłożyć Radzie miejskiej projekt, aby od 1 września r. b. miasto przestało prowadzić Teatr Wielki na własne, niczem nieograniczone ryzyko, gdyż przybiera ono ogromne rozmiary dopłat, nie dających się pogodzić ze środkami finansowymi miasta. Temi dniami Rada miasta musiała wskutek tego ryzyka uchwalić zgóry trzysta tysięcy na nieprzewidywany w budżecie deficyt. Referent, radny red. Drobnik, wykażał na ostatnim posiedzeniu Rady miasta, że miasto dopłaci do Teatru Wielkiego za czas od 1 kwietnia 1930 do 31 marca 1931 zgorą milion sto tysięcy złotych i podniósł, że obecna nieprzewidywana dopłata jest skutkiem nieograniczonego ryzyka finansowego, jakie gmina ponosi, prowadząc teatr sama, zamiast ograniczyć się do stałej subwencji dla dzierżawcy gmach dyrektora.

Temat zebrania ściągnął do kina Stylowego szczerze nieestetyczne grono osób, przybyli członkowie Tow. Przyjaciół Muzyki, dalej członkowie zespołu Teatru Wielkiego z dyr. Wojciechowskim na czele, paru radnych miasta itp. Zagali zgromadzenie p. mec. Kwiczala imieniem zwołującego Towarzystwa. Mówca wywodził m. in., że defi-

cyt Teatru Wielkiego nie stanowi dostatecznej racji, aby go wydzierżawiać, bo są przedsiębiorstwa miejskie deficytowe, a przecież się je utrzymuje, np. szpital. Otóż teatr jest tak potrzebny dla ducha jak szpital dla ciała. Taksamo nasi bezdomni i bezrobotni muszą żyć w razie konieczności na koszt pracujących i posiadających. Mówca widzi w tem analogję do Teatru Wielkiego.

Następnie przemawiał adw. p. Nowosielski, podnosząc przeważnie momenty znane z dyskusji publicznej, jaka toczyła się zeszłego roku przed odmiastowaniem Teatru Polskiego. Podnosili je wówczas przeciwnicy odmiastowania, którzy mieli jeszcze jeden argument, w tym przypadku nie dający się niestety zastosować mianowicie ten, że deficyt Teatru Polskiego był bardzo mały w stosunku do deficytów Teatru Wielkiego. Mimo to Rada miasta Teatr Polski odmiastowała ze względów oszczędnościowych. Mówca zakończył odczytaniem rezolucji, którą już wysłano do różnych władz.

W dyskusji zabierało głos paru uczestników zebrania. Radny mec. Goebel był zdania, że obniżenie plac artystów pomogłoby miastu w ponoszeniu deficytu. Przemawiali jeszcze radny Noskiewicz, sędzia p. Sommer oraz p. Jastrzębiec z Warszawy, bawiący chwilowo w naszym mieście. W końcu zebrani uchwalili rezolucję za utrzymaniem Teatru Wielkiego w zarządzie miasta. Rezolucja ta będzie przesłana odpowiednim czynnikom. (tr.)

Władysław wraz z synem, który miał w rękę widły, gdyż rozrzucał w pobliżu mierzwę na polu. Roszak strzelił dwukrotnie z fuzji z odległości około 15 kroków do młodego Frankiewicza, stojącego z widłami, chybił jednak. Wówczas przystąpił do leśnika 70-letni Władysław i czynił wymówki, że postępowanie jego jest zbyt porywcze i niewłaściwe. Roszak porwał wówczas ponownie za fuzję i wymierzył w nogi starca, raniąc go ciężko. Postrzelony Władysław Frankiewicz upadł na ziemię.

W pewnej chwili Roszak opuścił fuzję na ziemię, podniósł ją jednak jeden z widzów. Wówczas krewki leśnik nakazał swemu synowi, który był uzbrojony w rewolwer, by strzelał do każdego z obecnych. Młody Tadeusz Roszak strzelił dwukrotnie do leżącego już na ziemi Władysława Frankiewicza, raniąc go tak ciężko, że śmierć nastąpiła wkrótce z powodu wielkiego upływu krwi.

Tragiczne zajście wywołało wielkie poruszenie a Roszaka oraz jego syna Tadeusza aresztowano i odstawiono do więzienia sądowego w Ostrowie. Starszy Roszak liczy 47 lat i był rodem z Łask w pow. kaliskim a syn jego ma lat 16. Roszak, był leśnikiem w Rososzycy. (k)

Napad na drodze

Poranienie i obrabowanie jadących.

Późną nocą około godz. 1 na drodze publicznej w pobliżu Kowalewka jechał saniami rolnik Eryk Bessler wraz z żoną. W pewnej chwili wyskoczyło z krzaków dwóch zamaskowanych osobników. Jeden z bandytów zatrzymał konia za uźdę, a drugi, podchodząc do Besslera, zażądał pieniędzy, spotkał się jednak z odmową. Napastnik uderzył wówczas B. kilkakrotnie tępem narzędziem w głowę.

W tej chwili wystraszony koń podniósł, lecz niebawem stanął, gdyż sanie wywróciły się, a rolnik wraz z żoną i dzieckiem wypadli na drogę. Bessler usiłował zbiec, by wolać o pomoc. W tym czasie bandyci dopadli do żony i wyrwali jej torebkę rączną z zawartością 130 zł, uderzywszy kilkakrotnie jakimś tępem narzędziem w głowę, poczem zbiegli niepoznani na rowach.

Besslerową przewieziono do szpitala w Żninie, gdzie okazało się, że ma ona uszkodzoną czaszkę i nadwyrężony mózg. Wszczęty natychmiast pościg nie dał niestety wyniku. Jeden z nich był wzrostu około 1,70 m ubrany w czarny płaszcz, a drugi miał kurtkę i był wzrostu około 1,60 m.

Ludzie w hotelu

Głęboka premiera w Teatrze Nowym

W piątek w Teatrze Nowym odbędzie się premiera dotychczas w Polsce niegranej głośnej zagranicą sztuki Vicki Baum p. t. „Ludzie w hotelu”. Sztuka ta jest przekrojem 36-godzinnego życia jednego z większych hoteli Berlina, a bohaterami jej są przejezdni goście. Jedną z głównych postaci to tragicznie zmarła niedawno, słynna tancerka rosyjska Anna Pawłowa.

KALENDARZYK

Środa, 4 lutego 1931.

Słońce: wschód 7,32; — zachód 16,43; — długość dnia 9 godz. 11 min.

Księżyc: wschód 13,51; — zachód 8,36; — po pełni.

Stan pogody według spostrzeżeń Stacji Meteorologicznej przy Uniw. Pozn.: Środa, godz. 7 rano. Temperatura powietrza niska — 8 st. Cel. Pochmurno Wiatr północno-wschodni. Ciśnienie atmosferyczne umiarkowane 757 mm. W ubiegłej dobie temperatura najwyższa — 3 st. Cel., najniższa — 9 st. Cel.

Stan wody w Warszawie według notowań Inspekcji Drog Wodnych w Poznaniu: Dzisiaj — 2,38 mtr.

Kal. rzek: Ansgary B.; jutro Agata P. Kal. słow.: Witosław B.; jutro Dobrochna.

Biblioteka L. J. Kraszewskiego (Wrocławska 17) otwarta codziennie od 12—13 i od 16—19. w soboty od 12 do 15 Kaucja zł 3.00. Abonament zł 1.80 Wpis 50 groszy

Czytelnia dla Kobiet, ul. Kantaka 8-9 (II piętro), otwarta codziennie od godz. 11—13 i od 16—19. zaopatrzona we wszelkie nowości. Kaucja 3 zł od książki, wpis. 50 gr., abonament mies. 2 zł.

Nocna służba aptek

Śródmieście: Apteka Czerwona, Stary Rynek 37.

Apteka Zielona, ul. Wrocławska 31.

Apteka 27 Grudnia, ul. 27 Grudnia 13.

Apteka im. K. Marcinkowskiego w „Bazarze” przy ul. Nowej.

Jezyce: Apteka Mickiewicza, ul. Mickiewicza 22.

Łazarz: Apteka Łazarska, ul. Małeckie-go, narożnik ul. Strusiej.

Wilda: Apteka „Fortuna”, ul. Górna Wilda 96.

OSOBISTE

— **Ś. p. Jan Sulimski.** W dniu 1 lutego zmarł nagle na aneuryzm serca komisarz Okręgowego Związku Kas Chorych na województwo poznańskie i pomorskie w Poznaniu, ś. p. Jan Sulimski. Na tem ostatni stanowisku przebywał śp. Zmarły zaledwie od kilku miesięcy, jednak w tym krótkim stosunkowo okresie zaskarbić zdołał sobie pełnię szacunku u wszystkich, z którymi znajdował się w kontakcie. Zmarły pochodził z ziemiańskiej rodziny z Małopolski Zachodniej, związany jednak węzłami rodzinnymi z Poznańskiem. Za działalność narodową zesłany był na Syberję, gdzie przebywał przez 25 lat. Aczkolwiek w ostatnim okresie zdołał sobie na Syberji stworzyć warunki gospodarcze bardzo pomyślne, to jednak na zew ziemi ojczyściej wrócił do Polski w 1922 roku i stanął do pracy dla kraju, który ponad wszystko ukochał. W Niepodległej Polsce ś. p. Jan Sulimski pracował na polu ubezpieczeń społecznych. Pozostawia po sobie pamięć prawego obywatela i patrioty.

— **Ślub.** Dnia 12 bm. w Tulsa (Stany Zjedn.) pobłogosławiony będzie związek małżeński między b. pierwszym sekretarzem poselstwa polskiego w Rzymie, a obecnie korespondentem politycznym „Kurjera Poznańskiego” w Berlinie p. Janem hr. Drohojowskim z p. Katarzyną Cornell, córką pp. Hermanów Cornell, przemysłowców z Tulsa. Dziadek panny młodej p. Ryszard Oglesky był wojennym gubernatorem stanu Illinois oraz kandydatem na prezydenta Stanów Zjednoczonych. Po ślubie państwo młodzi powracają do Berlina, gdzie p. Drohojowski obecnie zpowrotem funkcje współpracownika naszego pisma. Naszemu koledze oraz jego przyszłej małżonce przesyłamy szczerze życzenia wszelkiej pomyślności na nowej drodze życia.

— **Odnaczenie mistrza piekarskiego.** W Warszawie odbyło się w czasie ostatnich dwóch świąt, zebranie prezesów centralnego Związku Cechów Piekarskich. Na posiedzeniach tych omawiano m. in. sprawy wprowadzenia w życie nowej kalkulacji piekarskiej, mechanizacji piekarni, kredytów oraz handlu domokrężnego.

Na przedwstępnym posiedzeniu sobotnim mianowano za wybitne zasługi długoletniego członka Kazimierza Sporakowskiego z Poznania (Półwiejska 40), członkiem honorowym. Nominacja ta miała charakter podniosły i uroczysty, gdyż nestor poznańskich piekarzy p. Sporakowski dla sprawy piekarskiej wybitnie położył zasługi i od 28 lat jest członkiem zarządu cechu. Cieszy się on w sferach

KURSY RYTMIKI I PLASTYKI WALENTYNY WIECHOWICZOWEJ

Od 1 lutego nowe grupy dla pań. Wpisy i informacje we wtorki, czwartki i soboty od 4 do 5 po poł. w Studium Wychowania Fizycznego, park Wilsona. zw 27 662

zawodowych należyłym szacunkiem i poważaniem. Jubilatowi wręczono na wieczną rzecz pamiętkę piękny dyplom. (z)

— **Egzamin dyplomowy Wyższych Kursów Ziemiańskich we Lwowie** uprawniający do samodzielnego prowadzenia gospodarstwa rolnego, zdali pp. Górski Ludwik Holyński Kazimierz, Jaroszyński Jan, Komornicka Marja, Broel Plater Zygmunt (z odzn.), Potocka Wanda, Schmidt Maksymilian (z odzn.), Turzańska Janina, Zóitowski Władysław (z odz.)

ZEBRANIA, ZJAZDY

— **Oddz. Pozn. Zw. Zaw. Automobilistów Rz. P.** Plenarne zebranie odbędzie się 4 bm. o godz. 20 w lokalu p. Borysiaka, ul. Sew. Mielżyńskiego.

— **Z Sodalicii Marjańskiej Panów S. E.** Jutro, w czwartek, 5 bm. o godz. 20 zebranie miesięczne; o godz. 21 święta godzina.

— **Ze Zw. Hallerczyków, Placówki Poznańskiej.** Miesięczne plenarne zebranie odbędzie się dnia 5 bm. o godz. 19,30 w lokalu zebrania Stronnictwa Narodowego przy ul. św. Marcina 65 (nad kinem Colosseum). Obecność wszystkich członków jest konieczna.

— **Druga Sodalicia Pań Miejskich w Poznaniu** pod wezw. Królowej Korony Polskiej. Zebranie miesięczne odbędzie się dnia 5 bm. o godz. 16,30 w sali Hotelu Rzymskiego przy Alejach Marcinkowskiego 22. I. Wykład ks. Moderata na temat: „Psychologia herezji”. Tegoz dnia o godz. 9 nabożeństwo sodalicyjne ze wspólną komunją św. w kaplicy zakładu św. Józefa. W środę w godzinach od 16 do 18 sposobność spowiadania się w tejże kaplicy. Dnia 11 bm. o godz. 16 herbatka towarzyska w „Bazarze”.

— **Koło Seniorów Jezyce.** Plenarne zebranie odbędzie się dnia 5 bm. w lokalu p. Tomikowskiego.

— **Z Tow. Entomologicznego.** Miesięczne zebranie odbędzie się w czwartek 5 bm. o godz. 19 w lokalu p. Jarockiej, ul. Masztalarska nr 8. Goście mile widziani.

— **Stow. Oficerów przen. w stan spoczynku.** Zebranie miesięczne odbędzie się dnia 5 bm. o godz. 18,30 w kasynie oficerskim sztabu O. K. VII. Panów Oficerów, którzy jeszcze do stowarzyszenia nie należą, zaprasza zarząd.

WYKŁADY

— **Życie uniwersyteckie w Anglii.** W ostatniej chwili przypominamy o odczytanie pt. „University Life in England”, który wygłosi prof. U. P. p. Bernard Massey, M. A. dziś wieczorem o godz. 20 w sali 17 Collegium Minus staraniem Tow. Polsko-Angielskiego. Będzie to pierwszy angielski odczyt publiczny, urządzony przez Tow. Polsko-Angielskie.

— **Wieczór dyskusyjny Stow. Kupców Chrześcijań** odbędzie się dnia 5 bm. o godzinie 20,15 w Dómu Kupiectwa Polskiego (salka I. ptr.) Referat na temat: „Stanowisko kupiectwa do projektu Ordynacji Podatkowej” wygłosi referent Z. T. K. p. K. Wojciechowski. Goście przez członków wprowadzeni, mile widziani.

ŻYCIE SOKOLE

— **Plenarne zebranie Oddziału Kółowników Sokola Poznańskiego** odbędzie się w dniu 5 bm. na boisku Sokola w gospodzie o godz. 20.

— **„Sokół” Poznań IV. św. Łazarz.** Zebranie plenarne odbędzie się w środę 4 bm. o godz. 20 w lokalu Zjednoczonych Kolejarzy Polskich, ul. Spokojna 24.

— **„Sokół” Śródmieście.** Dalszy ciąg rocznego walnego zebrania odbędzie się w środę 4 bm. o godz. 20,15 w salce przy ul. św. Marcina 65.

WYCHOWANIE, KURSY

— **Kurs lotniczy.** Zarząd Aeroklubu Akademickiego w Poznaniu komunikuje, że rozpoczęcie kursu, omówienie oraz zapisy kandydatów i kandydatek odbędzie się dnia 6 bm. o godz. 20 w auli Wyższej Szkoły Handlowej przy Al. Marcinkowskiego 3. Kurs obejmuje następujące przedmioty: /platonce — teoretycznie i praktycznie, silniki — teoretycznie i praktycznie, aeronawigacja, prawo lotnicze, technologia, geografję lotniczą. Wykłady aeronawigacji będą połączone z lotami obserwacyjnymi. Przeprowadzenie kursu odbędzie się z szczerą uwagą uwzględnieniem strony praktycznej, wobec czego cały kurs odbywać się będzie w salach 3 pułku lotniczego.

WIECZORY, KONCERTY

Ogłoszenia i uwiadomienia o balach, wieczorkach tanecznych, zabawach karnawałowych, herbatkach i bridgeach z tańcami oraz wszelkich tym podobnym przedsięwzięciach kierować należy do administracji pisma naszego, a nie do redakcji

Spełnij swój obowiązek!

Czy jesteś członkiem P. Cz. K.?

Obowiązkiem społeczeństwa w nowoczesnym państwie jest: nie tylko przygotować należycie orężną obronę kraju, lecz i zorganizować sprawną służbę sanitarną na wypadek wojny, która krwawszą będzie w miarę rozwoju środków walki.

Uczestnikiem wojny nie będzie tylko obywatel umundurowany, biorący czynny udział w walce, lecz i ludność cywilna, której zagrożać będą na każdym kroku nieprzyjacielskie lotnictwo i wojna gazowa.

Wszędzie tam, na tych rozszerzonych odcinkach, stanąć musi w sprężym pogotowiu Polski Czerwony Krzyż — on to będzie niósł ulgi w cierpieniach i ratunek w niebezpieczeństwie życia i mienia.

Zrozumienie tego wymaga od każdego obywatela uświadomienia, aby był członkiem Polskiego Czerwonego Krzyża. Zapisac się — znaczy zaasekurować się na wypadek wojny.

Oddział poznański Czerwonego Krzyża komunikuje: Zbieranie składek członkowskich Polskiego Czerwonego Krzyża rozpoczęto dnia 15 stycznia b. r. Kursorzy, zaopatrzeni w odpowiednie legitymacje z fotografią, uwierzytelnioną własnoręcznym podpisem, są upoważnieni do podejmowania wszelkich datków pieniężnych, składek członkowskich oraz ofiar na cele Czerwonego Krzyża. Szanowną Publiczność uprasza się o kontrolowanie legitymacji. Dla informacji podajemy do wiadomości, że składki roczne wynoszą: dla członka rzeczywistego 3 zł, wspierającego 1 zł, dożywnego 100 zł.

Również nadmieniamy, że zapisy na członków Czerw. Krzyża przyjmuje biuro P. C. K. Oddziału poznańskiego, Plac Wolności 17.

Tragiczny finał

Zatarg z powodu kradzieży mietliny Zabity starzec

Niezwykle tragicznie rozwinęła się sprawa kradzieży mietliny w lasach w pobliżu Ołoboku. Zamieszkały tam Jan Frankiewicz niósł ściętą w lesie wiklinę na miotły. W pobliżu mieszkania rodziców w Ołoboku (pow. ostrowski) natknął się na leśniczego, Piotra Roszaka, który jechał ze swoim synem Tadeuszem. Roszak zaczął Frankiewicza, widząc u niego wikliny; powstała kłótnia i młody człowiek został dotkliwie obity przez leśnika oraz jego syna.

Na krzyk o pomoc przybiegł dziadek Jana Frankiewicza, około 70-letni

Wszystkie te doniesienia podawać będziemy stale na końcu części redakcyjnej w dziale „Kronika towarzyska”. Punktualne zamieszczenie ich poręczymy możemy tylko w tych wypadkach, gdy nastąpi poprzednie porozumienie się między organizatorami odnośnych przedsięwzięć zabawowych a naszą administracją.

Przy nadsyłaniu tych doniesień na drodze listownej podać należy dokładny adres i numer telefonu tej osoby, z którą administracja nasza mogłaby porozumieć się co do bliższych szczegółów, odnoszących się do zamieszczenia nadesłanego uwidomienia.

KOMUNIKATY RÓŻNE

— * **Odpust św. Franciszka Salezego**, urządzają w dzień swego patrona ks. ks. Salezjanie i to w przyszłą niedzielę w kościele przy ul. Wronieckiej 9 z następującym porządkiem: o godz. 8 msza św. z komunią generalną; o godz. 9 msza św.; o godzinie 10.30 suma z wystawieniem Najśw. Sakr. i kazaniem; o godz. 12 ostatnia msza św. cicha. Po południu o godz. 4 uroczyste nieszpory z konferencją dla Zw. Pomocników Salezjańskich.

— * **Nabożeństwa w kościele SS. Karmitanek Bosych** (Niegolewskich 23). W czwartek 5 bm. o godz. 5 popoł. nabożeństwo przygotowane do I. piątku: kazanie i błogosławieństwo. W piątek 6 bm. całodzienna wystawienie Najśw. Sakramentu. Msza św. o godz. 6.40, 7.30, 8, 9. Popołudniu o godz. 5 kazanie i błogosławieństwo.

— * **Całodzienna adoracja**. Dnia 6 bm. od godz. 6 rano wystawienie Najśw. Sakramentu w kościele Serca Jezusa i św. Florjana na Jeźcicach. Msza św. o godz. 8. O godz. 19 odśpiewanie dwóch ostatnich godzinek o Sercu Jezusowym, kazanie, procesja i błogosławieństwo. W środę o godz. 17 oraz w czwartek od godz. 16 okazja do spowiedzi św.

KRONIKA MIEJSCOWA

— * **Z parafii św. Marcina**. W sali Szkoły gospodarczej odbyło się zebranie członków Papieskiego Działu Rozkrzewiania Wiary przy parafii św. Marcina. W słowie wstępnym ks. Kaczorowski podkreślił zasługi członków w związku z urządzoną wystawą darów misyjnych, która spotkała się z pełnym uznaniem ogółu parafian, a także duchowieństwa oraz ks. Prymasa. Następnie odczytano list misjonarza O. Piotrowskiego z Japonii, poczem oznajmiono, że wszystkie dary misyjne zostały rozesłane. Ks. prał. dr. Taczak złożył na cele organizacji 200 zł za co zebranie wyraziło mu gorące podziękowanie. Po załatwieniu szeregów spraw wewnętrznych, zamknięto obrady.

— * **Doraźna pomoc**. Ciężkie nadzwyczaj czasy, w których całe rodziny znajdują się w położeniu bez wyjścia, wymagają, by serca były żywiej, by ci, co mogą, ofiarnie spieszyli z pomocą — ludzom, dobrze nam poleconym. Znany taki wypadek, gdzie z pomocą doraźną spieszyć należy. Apelujemy o pomoc „na osobę potrzebującą doraźnej pomocy”, biorąc na siebie odpowiedzialność za to, że pieniądze będą dobrze zużyte. Prosimy o datki! Kto przedko daje, dwa razy daje. — Na cel powyższy składają Wanda K. 3 zł, T. P. 3 zł.

— * **Nowy skład dywanów**. Dnia 31 ub. m. nastąpiło uroczyste otwarcie nowego składu dywanów, mieszczącego się przy St. Rynku 41. Aktu poświęcenia dokonał wikariusz parafii farniej ks. Skórnicki. Nowy piękny skład należy do braci Góreckich. Artystyczne kierownictwo wystawy spoczywa w rękach artysty malarza p. Zaremby. Właściciele nowej placówki chrześcijańskiej zamierzają przekształcić skład i zaopatrywać go w przyszłości przeważnie w wyroby artystyczne. W tym celu nawiązano już kontakt z miejscowem Towarzystwem do popierania sztuki ludowej, by wspólnie z niem dać poznańskiej publiczności pierwszorzędną wybór materiałów. (tr)

— * **Poziom kosztów utrzymania w miesiącu styczniu rb.** obniżył się w porównaniu z stanem ustalonym za miesiąc poprzedni o 5,8 procentów, jak to na wczorajszym posiedzeniu ustaliła Wojewódzka Komisja do badania zmian kosztów utrzymania osób pracujących w handlu i przemyśle.

— * **Z targu**. Dnia 4 b. m. na placu Sapieżyńskim płacono za nabiał: 1 kg. masła wiejskiego 4,00—4,40 zł; masła mleczarskiego 5,20—5,40 zł; twarogu 1,00—1,20 zł; mendlaj 2,30—2,50 zł; litr śmietany 1,60—2,00 zł; litr mleka pełnego 32—34 gr; za mięso: 1 kg. słoniny świeżej 1,60 do 1,80 zł; słoniny wędzonej 2,40—2,80 zł; wieprzowiny 1,80—2,00 zł; wołowiny 1,60 do 2,80 zł; cielęciny 1,60—2,80 zł; skopowiny 2,00—2,60 zł; koziny 1,40—1,60 zł; smalcu 2,00—2,60 zł; za drób: kura 3,00 do 5,00 zł; perlica 3,00—4,00 zł; kaczka 2,50 do 5,00 zł; 1 kg. łucznej gęsi 2,60 zł; para gołębi 1,30—1,50 zł; sarnina 3,00—5,00 zł za 1 kilogram; bażant 4,50—5,50 złotych; królik 3,00—4,00 zł; indyk 7,00 do 10,00 złotych; za ryby: 1 kg. karpia 4,40—4,80 zł; szczupaka 3,60—4,00 zł; lina 4,00—4,40 zł; okonia 2,80—3,20 zł; karasia 2,80—4,00 zł; 1 kg. białych ryb 1,00—1,50 zł; 1 kg. węgorza 5,20 zł; sandacza (mrożonego) 6,00 zł; 1 kilogram suma 4,00 zł. Za ryby śnięte płacono 60—80 gr mniej. Płacono za jarzyny: główka kapusty białej i włoskiej 15—30 gr. modrej 40 gr; 1 kg. ziemniaków 6—8 gr; 50 kg. 2,00 do 2,50 zł; 1 kg. marchwi 20 gr; buraków 10—15 gr; cebuli 20 gr; szpinaku 30—50 gr;

za kg.; jarmużu 30—40 gr; pietruszki 50 do 60 gr; 1 kalafior 0,40—1,60 zł; 1 kg. bobu 1,20 zł; główka zielonej sałaty 20—30 gr. Za owoce: 1 kg. jabłek 1—3 zł; gruszek 1,20—1,60 zł; borówek 2,80 zł; winogron — zł; 1 kg. orzechów włoskich 4,00 zł; laskowych 4,20—4,60 zł; 1 kg. świeżych śliwek 0,80—1,00 zł. — Targ mało ożywiony. Masło nieco droższe, pozostałe ceny bez znaczniejszych zmian. (hu)

KRONIKA WYPADKÓW

— * **Nieludzki zsofer**. Na Górnej Wildzie, przy rogu Wierzbic, najechał w nocy nieznanymi samochodami na zamieszkałego przy Różanej 15 Leona Wiśniewskiego, który odniósł złamanie nogi i potłuczenie głowy. Zsofer zbiegi niepoznany. Pogotowie ratunkowe, przewiozło poranionego do szpitala Przemienienia Pańskiego. (k)

— * **Zamiast mleka amonjaku**. W tych dniach przywołano pogotowie do dwuletniego dziecka, które zamiast mleka napilo się amonjaku z butelki. Z powodu poparzeń i zatrucia, maleństwo odstawiłno do zakładu sióstr św. Józefa. (k)

— * **Na moście Teatralnym dostał się pod samochód** Wawrzyniec Jans, zajęty czyszczeniem zwrotnicy tramwajowej. Najechało go auto PZ 43473. Jansa z powodu złamania obojczyka i silnych potłuczeń przewieziono do lecznicy miejskiej. (z)

KRONIKA POLICYJNA

— * **Wystawca weksli pod obcem nazwiskiem**. Pod powyższym nagłówkiem donosiliśmy w numerze 44 naszego pisma, że p. Jabłoński zapłacił f. E. Minke przy ul. Gwarnej za nabytą tam fałszywą rzekomo sfałszowanym wekslem. P. Jabłoński oświadcza nam, że już uprzednio nabywał w wspomnianej firmie towary i był jej właścicielem dobrze znany. Podejrzanie, jakoby na wekslu umieszczono fałszywy podpis, upada wobec tego.

— * **Przekroczenia samochodowe w styczniu**. W ciągu stycznia zanotowała policja 193 wypadki wykroczeń samochodowych i dorożkarskich. Za nieprawidłową jazdę spisano 25 doniesień, z powodu braku oświetlenia 46, nadmiernego dymienia 5, nieczytelnych znaków rejestracyjnych 3, tamowanie ruchu kołowego 63, używanie syreny zamiast trąbki ręcznej 8, niereagowanie na znak zatrzymania się 9, zbyt szybka jazda i wyprzedzanie innych pojazdów 5, palenie tytoniu przy sterze podczas jazdy 3, nieposiadanie firmy 5, niezatrzymanie się przy przystanku tramwajowym w chwili wysiadania i wsiadania publiczności 5, za zderzenie samochodów 3, brak dyplomu zsoferskiego oraz dowodów rejestracyjnych 4, za zatrzymywanie samochodów pod włos 7, i za najechanie ludzi 2. (z)

— * **Z rewolwerem w rękę żądał kontraktu**. Zamieszkały przy ul. Marszałka Focha 137 Józef Tuczyński złożył policji bardzo ciekawe i charakterystyczne doniesienie. Do mieszkanka przybył nieznanymi osobami z bronią w rękę i pod groźbą zastrzelenia usiłował wy dobyć od niego kontrakt zawarty między Tuczyńskim a Anną Kraft, zamieszkałą przy ul. Matejki 48. Po oświadczeniu, że kontrakt ma w tej chwili żona Tuczyńskiego, napastnik wyszedł i ulotnił się niepoznany. (z)

— * **Pościg za włamywaczami**. Ubiegłej nocy włamano się do składu spożywczego Spółdzielni „Zgoda” na Górnej Wildzie 51. Włamywacze wybili otwór w murze i weszli do wnętrza. Złoczyńców spłoszył uczeń piekarski Alojzy Kopyński. Pracownicy piekarscy wszczęli za włamywaczami pościg. Włamywacze usiłując im zbiec, porzucili skradziony łup i ulotnił się niepoznany. (z)

— * **Kradzieże i włamania**. W restauracji „Tivoli”, przy ul. Wrocławskiej 38 okradziono kaprala 7 d. a. k. Stanisława Szymańskiego. W niewyjaśniony bliżej sposób Szymańskiemu skradziono z kieszeni 400 zł. — Zamieszkały przy ulicy Emilji Szczanieckiej 4, Andrzej Mansfeld doniósł, że na ulicy Matejki 2 nieznanymi osobnikami, pod pozorem podziału znalezionych pieniędzy, skradło mu 40 zł. (z)

KRONIKA SĄDOWA

— * **Uwolniony od winy i kary**. W Sądzie Apelacyjnym rozpatrywano ostatnio przy drzwiach zamkniętych sprawę karną przeciwko p. I. Mazurowi, którego Sąd Okręgowy w Lesznie zasądził na rok więzienia za rzekome uwiedzenie małoletniej. Sąd Apelacyjny po pięciogodzinnej rozprawie pod przewodnictwem p. sędziego Wonscha, na której przestuchano sporą liczbę świadków oraz rzeczoznawcę p. prof. dra Horoszkiewicza, uchylił wyrok Sądu Okręgowego w Lesznie i oskarżonego uwolnił od winy i kary. Bronił oskarżonego adwokat Iżycki z Poznania. (z)

Z OSTATNIEJ CHWILI

— * **Włamywacz w sądzie**. W nocy na 1 bm. włamano się do gmachu Sądu Okręgowego w Gnieźnie. Sprawca przebił drzwi, dostał się do ubikacji sądowych i ze szufład i szaf, których zamki powyrywał, skradł 40 zł gotówki, 6 par skarpet, rewolwer i inne drobne rzeczy dowodowe, poczem się ulotnił. (br)

— * **Samobójstwo inżyniera**. Wystrzałem z pistoletu w skroń pozbawił się życia 36-letni inżynier rolny Jan Łukasiewicz, zamieszkały w folwarku Gotówko, własności majątności Gola (pow. gostyński). Przyczyną rozpaczyliwego kroku nie zdolano ustalić. (k)

— * **Zabity przez walące się drzewo**. W lesie majątności Konarzewo w powiecie rawickim podczas spuszczenia drzew

przygnieciony został 21-letni robotnik Ludwik Gałuszka z Wydaw (pow. rawicki). Gałuszka padł z rozbitą czaszką, tracąc natychmiast przytomność. Obratnia były tak ciężkie, że zmarł on jut następnego dnia. (k)

Gabinet dla pięknej pani

W gustowne i higienicznie urządzone apartamenty przy ul. Franciszka Ratajczaka 29 (el. 54-37) właścicielka „Madeleine” znanego salonu kosmetyki i laboratorium w Warszawie na Mokotowskiej 52, p. drowa Bożawola-Poznańska, otworzyła w tych dniach oddział dla Poznania. Piękne panie naszego miasta, dbałe o swe wdzięki, będą mogły zapewne bez troski powierzyć się zabiegom upiększającym, wykonywanym na podstawie długoletnich doświadczeń naukowych. Wielki wybór środków kosmetycznych własnego laboratorium, umożliwi zapewne każdej pani przeprowadzenie stosownego dla zdrowia nieszkodliwego zabiegu i zapewnia w razach wątpliwych fachową i dyskretną poradę. Kierownictwo poznańskiego gabinetu „Madeleine” powierzyła p. drowa Bożawola-Poznańska, swej długoletniej współpracownicy p. Klotyldzie Wekerowej.

Lokale nowourządzonego gabinetu kosmetycznego wobec licznych gości poświęcił w poniedziałek wikariusz parafii św. Marcina ks. Kaczorowski, składając życzenia rozwoju nowej placówki. Właścicielce gabinetu kosmetycznego „Madeleine”, który w stolicy cieszy się tak dobrem wzięciem, towarzyszą życzenia pomyślnego rozwoju. (k)

Protest Związku właścicieli dorożek samochodowych

W związku z wniesieniem projektu nowej ustawy o utworzeniu państw. funduszu drogowego przez pobieranie specjalnego podatku od samochodów zarobkujących, zarząd Związku właścicieli samochodów w Poznaniu zwołał dnia 26 b. m. w sali Jarockiego wiec protestacyjny, który przy bardzo licznych udziałach członków zgalił prezes Związku p. Tazsarek. Omówiono ogólne położenie właścicieli dorożek samochodowych, wykazując, że jest ono naprawdę ciężkie, tem bardziej, jeżeli się weźmie pod uwagę obecny kryzys gospodarczo-finansowy. Odczytano również treść opinii zaprzysiężonego rzeczoznawcy o nierentowności dorożek samochodowych i podano do wiadomości zebranych treść memoriału, wzywającego odnośnie czynników do zaniechania chęci wprowadzenia w życie krzywdzącej ustawy. Zebrani solidaryzowali się jednogłośnie z treścią memoriału, podpisując go imiennie i wyrazili zgodę na wysłanie specjalnej delegacji do Warszawy, celem niezwłocznego przedstawienia sprawy.

SKRZYŃKA DO LISTÓW

— **L. K. K.** Razem z zaległymi odsetkami do końca 1924 r. 738 zł, a od tej sumy jeszcze zaległe odsetki za 4 lata. Odsetki liczymy po 5 proc., nie wiedząc, jakie figurują w liście hipotecznym. (K)

— **Stały czytelnik**. Artykułów nie oplać się automatycznie, lecz w myśl umowy wzgl. zastrzeżenia autora. (K)

— **Czytelnik**. Szkoła Nauk Politycznych, Warszawa, ul. Wawelska, wejście od ul. Reya 7. (K)

— **P. Wl. Ratajczak, Góra**. Nie wiemy, czy taka książka jest w handlu księgarskim. Radzimy zwrócić się do księgarni, np. p. Gebethner i Wolff, Poznań, Ratajczaka 36. (K)

— **L. L. G.** Firmy takiej nie znamy. — Radzimy zachować ostrożność, gdyż obiecujący pożyczkę często sami nie mają pieniędzy, a wydłużają od poszukujących zaliczki na koszty itp. Raczej radzimy poszukiwać samodzielnie, bez pośrednictwa, w bankach lub przez ogłoszenia w gazetach. Procent dziś nie jest niski, należy liczyć się z 10—15 proc. (K)

— **P. Aleksander Kuzny, Chojno**. Formalnie nie był Pan w porządku, gdyż należało osobno zareklamować nadpłacone kwoty i uzyskać potwierdzenie, że kwotę taką a taką nadpłaconą policza się Panu na następne raty. W danych warunkach nie możemy poradzić nic innego, jak zapłacenie całkowite ostatnio płatnej raty, w celu uzyskania zwolnienia od zajęcia, a następnie przeprowadzenia postępowania reklamacyjnego, ewtl. skargę odszkodowawczą przeciw skarbowi państwa. (aK)

— **Stały abonent**. Trudno odpowiedzieć, nie znając faktycznych warunków pracy. Wszystko zależy od tego, która z funkcji przeważała w zajęciach Pana, techniczna, czy biurowa. Od tego zależy odpowiedź, czy ma Pan prawo do wypowiadania trzymiesięcznego, czy też krótszego. (aK)

— **P. Kaz. R. Odolanów**. Grosz wdowi i sierocy obliczony jest ściśle według ustawy. Sposób obliczenia jest również prawidłowy. **Proszę z naciskiem** z

chwila, gdy pensja ustaje, a więc z uwzględnieniem trzymiesięcznych poborów. (aK)

Składki i pokwitowania

W administracji pisma naszego złożono w dalszym ciągu:

Na pomnik Serca Jezusowego: I. M. i Z. N. z gorącą prośbą w pewnej intencji 6 zł, Cz. P., Poznań 20 zł, Dyr. Sem. Nauczycielskiego, Czarnków 10 zł, Z. D. 5 zł, N. N. za otrzymane łaski 10 zł, Rodzina Mielcarów, Wrocławska 3 20 zł, H. B. w pewnej intencji 5 zł, Czesław Leitgeber 20 zł, Wiktor Sawicki 5 zł, Koledzy 25 komp. 7 Batalij. Telegr. zamiast wieńca dla śp. Ignacego Kaczmarka 10,57 zł, Jeżewska 5 zł, Czerwiński 5 zł, Kozłowska z podziękowaniem za otrzymane łaski z prośbą o dalsze, 2 zł, N. N. 5 zł, W. L. K. za otrzymane łaski z prośbą o uzyskanie pracy dla syna, 5 zł, W. Ł. z podziękowaniem za otrzymane łaski z prośbą o dalsze, 5 zł, Stefan Pawlak, kąpielisko „Rusałka”, Puszczyno, 25 zł, R. G. 5 zł, razem z poprzednio pokwitowaniami 2.817,09 zł.

Na kościół Matki Boskiej na Łazarzu: Stefan Pawlak, kąpielisko „Rusałka”, Puszczyno 25 zł.

Na wybudowanie łodzi podwodnej p. a. „Odpowiedź Treviranusowi”: Urzędnicy Państw. Zakł. Przem.-Zbożowych pół procent od pensji 54,05 zł, razem z poprzednio pokwitowaniami 2.709,58 zł.

Na tanie kuchnie dla biednych m. Poznania: Rodzina Anson 5 zł, razem z poprzednio pokwitowaniami 55 zł.

Na Tow. Opieki nad Inwalidami: Rodzina Anson 5 zł, razem z poprzednio pokwitowaniami 10 zł.

Na ubogich m. Poznania: Sporne w grze między L. i F. 1 zł, razem z poprzednio pokwitowaniami 1.017,50 zł.

Na biedne dzieci: Marylka, Irka, Marychna, Jasia, Stasinek i Haneczka zebrane przy żłóbku u dziadków 9,30 zł, Z. Ferdychowa z Przybrody nieprzyjęte przez kasę emerytalną przy Wlkp. Szkole Muzycznej 5 zł, Józinka Orłowska 5 zł, razem z poprzednio pokwitowaniami 49,30 zł.

Na Tow. „Caritas”: A. B. 10 zł, razem z poprzednio pokwitowaniami 42 zł.

Na osobę potrzebującą doraźnej pomocy, dobrze nam poleconą: Wanda K. 3 zł, T. P. 3 zł, prosimy o datki, „kto przedko daje, dwa razy daje”.

KSIĘGI STANU GYWILNEGO

Dnia 2 lutego 1931 r.

Seweryna Kaczmarska, krawcowa 28 l. Bogumiła Włodczakówna 29 dni. Józefa Witecka, z d. Studzińska, wdowa 78 l. Marjan Karpiński 5 l.

Dnia 3 lutego 1931 r.

Prakseda Gulczyńska, z d. Rotnicka 56 l. Marja Kindlerowa, z d. Burkówna 21 l. Józef Chrustowicz, kotlarz 28 l. Klara Piotrowiczowa, z d. Lorenzówna, wdowa 40 l. Helena Boniarska, z d. Magierowa 83 l. Zofja Zielińska 14 dni. Kazimierz Kiślanski, urzędn. Najw. Izby Kontroli Państw. 55 l. Helena Dawicka, robotnica 30 l. Ryszard Smoliński 2 mies. Marja Kremerowska, nauczycielka malarka 77 l. Franciszka Lewandowska, z d. Stachecka, wdowa 93 l. Franciszek Płotkowiak, stróż 63 l. Wiktoria Prusińska, z d. Wolniakowska 76 l. Feliks Banaszynski, robotnik kol. 76 l. Leon Domaniński, ślusarz 21 l. Michalina Bródka, z d. Kokot, wdowa 66 l. Jan Sulimirski, kom. Okreg. Zw. Kasy Chor. 63 l. Ida Sydow, z d. Frieske 60 l. Jan Urbański, fryzjer 50 l.

Teatr Wielki

DZIŚ — „Piękna Helena”.
Czwartek, 5. 2. „Holender tułacz”.
Piątek, 6. 2. „Fiolek z Montmartre’u”.
Sobota, 7. 2. „Lakmé” — występ gościnny Ady Sari.
Niedziela, 8. 2. popoł. Wielki wieczór baletowy „Miliony Arlekina” i Rapsodia Liszta.
Niedziela, 8. 2. wieczorem „Trubadur” — występ gościnny Ady Sari.
Poniedziałek, 9. 2. „Piękna Helena”.

Teatr Polski

DZIŚ — „Pani Ministrowa” — ceny znizowane.
Czwartek, 5. 2. „Pani Ministrowa” — ceny znizowane.
Piątek, 6. 2. „Pani Ministrowa” — ceny znizowane.
Sobota, 7. 2. „Pani Ministrowa” — ceny znizowane.
Niedziela, 8. 2. popoł. „Otello” — ceny znizowane.
Niedziela, 8. 2. wiecz. „Pani Ministrowa” — ceny znizowane.
Poniedziałek, 9. 2. „Interes z Ameryką”.
Bilety poprzednio nabyte można w kasie teatralnej.

Teatr Nowy

DZIŚ — „Nie rzucaj mnie, madame”.
Czwartek, 5. 1. Teatr nieczynny z powodu próby generalnej „Ludzie w hotelu”.
Piątek, 6. 1. „Ludzie w hotelu” — premiera.
Sobota, 7. 1. „Ludzie w hotelu”.
Początek o godzinie 8 wieczorem.
Bilety wcześniej do nabycia w składzie cygar p. Zygarłowskiego, narożnik ul. Gwarnej i 27 Grudnia.

Teatr Rewja

DZIŚ — „Proszę z naciskiem”

DZIAŁ KULTURY I SZTUKI

JOSEPH CONRAD JAKO REŻYSER

(Pierwsza „scena“ w „Murzynie“).

Joseph Conrad-Korzeniowski nie pisał na scenę. Nie pamiętam nawet czy współpracował przy przeróbce na scenę swego „Tajnego agenta“, który był jedynym bodaj udratyzowanym jego utworem, nim L. S. Schiller zainscenizował we Lwowie „Zwycięstwo“. Ale gdy dostał w rękę „Murzyna z załogi Narcyza“ — pierwsze poznane przezemnie dzieło Conrada — i gdy przebiegłem pierwsze karty, nie mogłem oprzeć się wrażeniu, że to nic innego, jak scenariusz. Opracował go reżyser, który formuje sobie obraz sceniczny i układ jego z przedziwną drobiazgowością rozplanowuje. Kto czytał „Murzyna“, będzie wiedział, że w tych wskazówkach reżyserskich, które normują „pierwszą scenę“ tej powieści a które poniżej w skróceniu zbiorę, niema ani jednego słowa, nie pochodzącego od Conrada. Przedsięwzięciem tylko skrót i dałem czas teatralniejszy. Dla tego ująłem te „objaśnienia“ w cudzysłowie. „Scena“ przedstawia pokład statku, a Conrad tak ją układa:

„Główny pokład ku tyłowi statku — ciemny. Z otwartych drzwi izby czeladnej dwie smugi jaskrawego światła przecinają ciemność. Z izby dolatują głosy, na jasnym tle drzwi otwartych przesuwa się sylwetki ludzkie, zupełnie czarne, niewypukłone dla oka, podobne raczej do płaskich figurek, wyciętych z blachy“.

Baker, pierwszy oficer, zaczyna apel załogi:

„Przed drzwiami swojej kajuty stoi p. Baker, trzymając przed swoją szeroką twarzą biały papier ze spisem załogi, za nim senny chłopak okrętowy świeci mu, trzymając w ręku świetlisty glob lampy. Każdy wywołany odpowiada „jestem“, lub „obecny“, odziera się od ciemnej masy głów, które rysują się na ciemnym tle burty, wstępuje boso w obręb światła, rzucając przez latarnię i dwoma cichymi krokami przechodzi w głęboki cień na lewo. Jedni wymrukują ten odzew głucho, inni czysto, dźwięcznie“.

Paru marynarzy, jak Finlandczyk Wamibo i Donkin, postaci później ważne, zaraz przy przechodzeniu wyróżniają się charakterystyką. Finn „wydobywa z siebie niezdarne chrząknięcie, występuje na lachę światła i przechodzi, dziwaczny i niezgrabny, z twarzą człowieka zatopionego w śnie“. Dalej „odrapana figura pojawia się w świetle, staje, obnaża blade dziąsła i wyszczerza długie zęby w nieprzyjemnym uśmiechu“. To Donkin, który dostaje reżyserską wskazówkę, że ma mówić „z pozorną prostotą, w której czyha beczelność“.

Teraz punkt kulminacyjny „sceny“. Wszyscy marynarze odpowiedzieli na apel. Ostatniego nazwiska nie może oficer przeczytać; zamazane, więc rezygnuje. Marynarze zaczynają się rozchodzić. Nagle z pod pokładu rozlega się „głęboki dźwięczny głos“:

— Waj!

Wszyscy zmiłkają. Oficer „odwraca się z otwartymi ustami i woła wściekle“:

— Co to jest? Kto krzyknął „czekaj“? Co?

Mianowicie słowo: „waj!“ znaczy po angielsku „czekaj“. Jest ono zarazem nazwiskiem spóźnionego do apelu marynarza, Jamesa Waita, owego murzyna z tytułu książki. Conrad wprowadza bohatera swego dramatu na scenę po takiemu przygotowaniu, aby miał „dobre wejście“. Wait staje od razu w centrum zainteresowania, jako przedmiot dialogowego qui-pro-quo, a w obrazie scenicznym stanowi świetną figurę.

Wysoki, postawny, przeciska się przez cień, aż wchodzi w krąg lampy. „Głowę jego przysiania cień lodzi rantunkowych, przeświecają z mroku tylko białka oczu i białe zęby, twarzy nie można roznać. Chłopiec podnosi latarnię i oświetla mu twarz: jest czarna. Pomruk zdziwienia między załogą; słowo „murzyn“ obiega szeptem wzdłuż pokładu. „Oficer chrząka i po kilku sekundach gwałtownego milczenia wybuchają“:

— Nazywasz się Wait?... I co z tego?... Co tu robisz?... Czego się tu drzesz?

„Murzyn jest spokojny, chłodny, wyniosły. Ludzie zbliżają się, otaczają go kołem. Najroślejzego przewyż-

sza o pół głowy“. Wait mówi i w paru słowach dialogu wyjaśnia wszystko: spóźnił się do apelu i wykrzyknął swoje nazwisko. „Myślałem, że zapisano je na liście i że pan (do oficera) to zrozumie. A pan nie zrozumiał“. I Conrad-reżyser dodaje: „Tu uciął, wszyscy byli stropieni“.

Istotnie, murzyn miał rację, oficer nie miał powodu do gniewu.

Odniósłszy to zwycięstwo, Wait przedstawia się odrazu kim jest. Nie w słowach. „Przewraca dziko oczami tak, że widać tylko same białka, bierze się za piersi i kaszle dwa razy metalicznym, jakby z pustki brzmącym, przeraźliwie głośnym kaszlem. Kastania to rozlega się pod sklepieniem jak dwa wystrzały“.

Wait jest ciężko chory. A ta choroba jest osiłą krystalizacyjną „akcją“.

Ta reżyserska pewność oka, z jaką Conrad widzi swoje figury jako postaci scenicznego obrazu, równa się reżyserskiej pewności ręki, z jaką je po obrazie przesuwa i sam obraz teatralnie układa. Cóż to za scena! Ciemność,

mającą kształty okrętu i ludzi, jedna latarnia, ludzie wychodzą z cienia i po przez krąg światła w cień wpadają, głos z pod pokładu, krótka sprzeczka, uspokojenie... Uszczelnienie „Murzyna“ nie można, z powodu dalszego ciągu, lecz w tej scenie ani przerabiacz ani reżyser nie miałby nic do dodania. Conrad zrobił wszystko i spisał najdokładniej wszystkie „informacje“ dla dekoratora, reżysera i aktorów. Tylko je wykonać.

Nie przypominam sobie drugiego powieściopisarza, który by w ten sposób widział swoje postaci jako figury sceniczne i któryby zmuszał czytelnika w takim stopniu do przeobrażenia się w widza. W dialogach, jakie prowadzą ze sobą osoby działające, co krok urywa Conrad ich słowa, aby wstawił informacje co do tonu, jakim je wygłaszają i co do gestów, jakie przy tem wykonują. Jest to znów nieskończony łańcuch wskazówek reżyserskich i to najbardziej drobiazgowych. Parę przykładów innym razem. Witold Noskowski.

JUBILEUSZ UCZONEGO

(Poznań uczcił prof. Abrahama)

Doktoraty honorowe stanowią dla naszej młodej Wszechnicy poznańskiej znakomity łącznik z ludźmi wielkiej nauki całej Polski, będąc zarazem wyrazem najwyższego dla nich uznania ze strony korporacji naukowej ziem zachodnich. Pamiętamy wielką uroczystość Poznania przy okazji nadawania przed kilku laty doktoratu honorowego profesorowi Oswaldowi Balzerowi. Był to pierwszy doktor honoris causa na Wydziale Prawno-Ekonomicznym Uniwersytetu Poznańskiego. Obecnie jako drugi przybył profesor Władysław Abraham, najznakomitszy polski kanonista, zarazem wielki historyk tak dziejów Kościoła w Polsce, jak i prawa polskiego.

Profesor Władysław Abraham w r. ub. skończył siedemdziesiąt lat życia; z tego trzydzieści trzy przepędził w charakterze profesora Uniwersytetu Jana Kazimierza we Lwowie, gdzie i nadal działa w charakterze profesora prawa kościelnego. W uznaniu ogromnych Jego zasług grono przyjaciół przygotowało celem uczczenia wielkiego badacza wspaniałą, dwutomową Księgę Pamiątkową. Szereg zaś fakultetów wystąpił z nadaniem profesorowi Abrahamowi godności doktora honoris causa, a więc z racji niedawnego jubileuszu, Wydział Prawa Uniwersytetu w Wilnie, obecnie zaś Wydział Teologiczny Uniwersytetu Jana Kazimierza we Lwowie i Wydział Prawno-Ekonomiczny Uniwersytetu Poznańskiego.

Wspomniałem przed chwilą o różnych kierunkach pracy naukowej profesora Abrahama. Jest więc świetnym kanonistą, jednym z twórców tekstu konkordatu pomiędzy Państwem Polskim a Stolicą Apostolską, autorem szeregu prac dogmatycznych z dziedziny zagadnień prawa kanonicznego. W tym zakresie Seminarjum Jego jest Mekka, do której zdąża długi szereg osób z całej Polski. Porównać by można to Seminarjum do roli instancji „pouczających“ w dawnej organizacji sądowej prawa niemieckiego na ziemiach polskich. Co większe miasto było taką instacją dla swego okręgu. Najwyższa — Magdeburg — leżała poza obszarem ziem polskich i z tej przyczyny podjął reformę sądową Kazimierz Wielki. Otóż Seminarjum prof. Abrahama jest takim „Magdeburgiem“ naukowym, ale na obszarze ziem polskich. Po „pouczeniu“ zwraca się doń różni ludzie i różne instytucje, wiedząc, że nigdzie indziej w Polsce nie znajdują takiej erudycji i taktu naukowego i trzeźwości bardzo mądrego i głębokiego uczonego.

Szczytą się jednak koleżeństwem i przewodnictwem naukowym profesora Abrahama nietylko kanoniści. Udziela się on bowiem i historykom, zwłaszcza pracami swymi z zakresu historii Kościoła w Polsce, jego organizacji i jego polityki, żeby pokrótce wspomnieć ciągle jeszcze podstawową rzecz o Pierwszym sporze kościelno-politycznym w Polsce, czy dzieła o Organizacji Kościoła w Polsce do poł. XII wieku, czy też pierwszy tom Powstania organizacji Kościoła łacińskiego na Rusi.

Z historykami prawa polskiego zawarł sojusz znakomity uczonej już przez pierwszą swą rzecz, drukowaną w r. 1882, a noszącą tytuł: Pojęcie i stanowisko kradzieży w prawie polskim, poczem poszła praca p. tyt. O justycjarzuszach w Polsce w XIV i XV wieku (zwanych po polsku „oprawcami“). Nadeszłyby jednak związał się z historią prawa polskiego przez swe pomnikowe dzieło O Zawarcie małżeństwa w pierwotnym prawie polskim. Niewiadomo co bardziej w tem dziele podziwiać: czy bogactwo krzyżujących się metod historyczno-prawnej, etnologicznej, socjologicznej pod działaniem których, jak pod zaklęciem czarodzieja, wylaniają się zdawna zamarłe formy prawne: czy ogromny rozsądek i trzeźwość badacza: czy szereg, długi, innych znamionnych zalet tego dzieła.

Profesor Abraham jest znakomitą postacią w dziejach nietylko nauki polskiej, ale, szerzej ująwszy, w dziejach polskiej kultury i w dniu Jego jubileuszu winni ze skłonem szacunku zwrócić się w stronę skromnej pracowni lwowskiej wszyscy, którzy czują się braćmi w kulturze.

Dr. Zygmunt Wojciechowski.
Poznań.

ŻYCIE KULTURALNE

O UNIwersYTET NA POMORZU.

Profesor naszego Uniwersytetu dr. Zygmunt Moczarski zainicjował na łamach Działu Kultury i Sztuki myśl, aby na Pomorzu stworzyć uniwersytet, jako ostoję kultury narodowej.

Myśl ta znalazła szerokie echo w sferach naukowych i kulturalnych. Do dyskusji, jaka na ten ważny temat została podjęta, dorzuca obecnie profesor U. P. dr. Adam Wodziczko nowe ważne szczegóły, biorąc za punkt wyjścia badania przyrodnicze nad Pomorzem. Cenne jego wywody zamieścimy w jutrzejszym wydaniu, jako nowy przyczynek do tej wysoce ważnej sprawy.

POZNAŃSKIE OBRADY NAUKOWE.

W czwartek, dnia 5 lutego b. r. odbędzie się o godz. 6½ wieczorem zebranie naukowe Poznańskiego Oddziału Polskiego Towarzystwa Matematycznego (Collegium maius, s. 6, Instytut Matematyczny) z odczytem p. prof. Abramowicza p. t. O funkcjach automorficznych.

TEATR

Tokudziro Tsutsui w Warszawie. Przybywa do Warszawy z początkiem lutego słynna trupa japońska, która od roku objeżdża państwa europejskie. Na czele jej stoi znakomity aktor Tokudziro Tsutsui. Repertuar składa się prawie wyłącznie ze sztuk dawnego repertuaru japońskiego, tzn. teatru Kabuki. Przedstawienia będą się odbywały w Teatrze Wielkim. Ostatnio bawili Japończycy m. in. w Szwecji, i we Włoszech.

LITERATURA

Wasilewski o Kasprowiczu. Z Krakowa donoszą nam: Znakomity krytyk Zygmunt Wasilewski wygłosił w sali Volca Bolońskiego przed doborową publicznością odczyt o Janie Kasprowiczu. Prelegent zajął się tym okresem życia Kasprowicza, w którym powstały „Hymny“. Poeta postanowił wtedy „uczyć się“ i uczył się bardzo intensywnie, jak pisze w liście do Wasilewskiego z Londynu. Było to między rokiem 1904—1906. (W rezultacie tej nauki otrzymał Kasprowicz katedrę uniwersytecką). Wasilewski, który był serdecznym przyjacielem poety, na podstawie przeczytanych wierszy, wyjaśnił tęsknotę Kasprowicza do ziemi kujawskiej; echo tej tęsknoty odbija się we wszystkich wierszach z okresu podróży. Był to czas, kiedy namjetności poety uciszały się, burze życiowe milkły, a brały górę: refleksja, prostota i spokój. Odczyt, który był ilustracją ukrytych źródeł duszy poetyckiej, wniósł wiele ciekawych szczegółów w życie wielkiego poety i stanowi cenny przyczynek do znajomości Kasprowicza jako człowieka i twórcy. Po odczycie odbyło się na cześć świętego pisarza zebranie towarzyskie z kolacją. (tl)

SZKOLNICTWO

Bezpłatny kurs języka bułgarskiego. Instytut Języków Nowożytnych, który ma na celu zapoznanie szerszych kół naszego społeczeństwa z językami i dorobkiem kulturalnym obcych narodów kulturalnych, zorganizował już szereg kursów jęz.: angielskiego, francuskiego, niemieckiego, włoskiego; a teraz urządza bezpłatny kurs jęz. bułgarskiego, aby zwrócić uwagę szerszych warstw na niewyżyskane dotychczas zasoby tkwiące w kulturze naszych wschodnich, bliższych i dalszych sąsiadów. Dalszych informacji można zasięgnąć w sekretarjacie Instytutu, przy ul. Strzałkowej 9, w godz. od 17,30 do 19,30.

MUZYKA

Opera lwowska przez radio? Ze Lwowa piszą nam: Zdaje się, że już za kilka tygodni będzie można słuchać naszych przedstawień operowych od czasu do czasu przez naszą stację radiową. Byłoby to pożądaną, bo takie przedstawienia, jakie obecnie mamy, są godne posłuchania przez inne miasta. Podobno na pierwsze ma pójść „Falstaff“ Verdiego, ale na to trzeba będzie poczekać do przyjazdu Zygmunta Zaleskiego, który obecnie inscenizuje w Bukareszcie w operze królewskiej, dokąd został zaproszony. „Borysa“ i „Aidę“ śpiewając w nich swoje słynne partie Borysa i Amonatra. (ml)

SYMFONIKA WE LWOWIE

Piszą nam ze Lwowa:

Dotychczas mieliśmy koncerty symfoniczne tylko w Towarzystwie Muzycznym, a kierowała niemi wytrwała i zasłużona już batuta Adama Soltysa. Teraz Teatr Wielki, pozyskawszy na pierwszego kapelmistrza p. Egizia Massiniego z Bukaresztu, sięgnął po symfonię. Kapelmistrze operowi nie zawsze bywają tęgimi symfonikami — tym razem okazało się coś wprost przeciwnego. P. Massini umie ułożyć program i wykonać go po majstersku. Odegrał z orkiestrą Teatru Wielkiego: symfonię Skrijabina nr. 2 op. 29, Różyckiego „Anhellego“ i rapsodję rumuńską Grzegorza Enesco, osnutą na tematach ludowych, oraz akompanjował solistom, tj. p. Leopoldowi Muenzerowi do koncertu fortepianowego Prokofiewa i p. Kiznerówniej do arji koncertowej Beethovena „Ah perfido!“

Sukces był zupełny. Mimo stosunkowo wysokich cen, publiczność zjawiała się w Teatrze Wielkim licznie, co świadczy o kredycie artystycznym, jaki sobie p. Massini był pozyskał przez krótki czas swego we Lwowie pobytu. Krytyka nasza jest wymagająca bardzo — mimo to znalazła wyrazy wysokiego uznania. Nestor krytyków naszych prof. Neuhauser mówi w długim sprawozdaniu o „prawdziwie artystycznej batucie dyr. Massiniego i precyzyjnej działalności zespołu instrumentalnego“. Sprawozdawca „Kurjera Lwowskiego“, podpisujący się W., stwierdza po szczegółowym rozbiórce, że „poziom wykonania dziełki wielkiemu talentowi kapelmistrza p. Massiniego stał bardzo wysoko“ i że pokazał on „wyczyni kapelmistrzowskie bardzo wysokiej miary“. Mamy nadzieję, że za tym koncertem niedługo pójdzie drugi, skoro pierwszy stał się takim wydarzeniem. (lm)

VARIA

Patron prasy. W ostatnim zeszycie „Ilustracji Polskiej“ znajdujemy artykuł pt. „Święto Patrona Prasy“. Papież Pius XI. przed kilku laty ogłosił patronem pisarzy katolickich i dziennikarzy św. Franciszka Salezego, polecając go jako wzór do naśladowania. Najważniejszym dziełem św. Franciszka jest „Filotea, czy. droga życia pobożnego“. Książka ta cieszyła się swego czasu wielką poczytnością. Na język polski przetłumaczył ją w roku 1697 kardynał J. Denhoff. Później tłumaczyli jeszcze „Filoteę“ ks. A. Jelowicki i ks. A. Stabik. Do końca XIX wieku ukazało się przeszło dwadzieścia wydań polskich. (tk)

Rządy Piusa XI

Katolicka Agencja Prasowa pisze pod powyższym nagłówkiem z okazji dziesięciolecia wstąpienia na Stolicę Piotrową papieża Piusa XI, przypadającego na 6 lutego, co następuje:

Rządy Piusa XI wyraźnie nacechowane są cechami jego charakteru. Odnaczają się spokojem, rozumą, stanowczością. Nie zna pośpiechu, ni nerwowości. Będąc pracownikiem niestrudżonym i systematycznym, wymaga od innych pracy obfitej i gruntownej, nie znosząc powierzchownego załatwiania spraw kościelnych. W obejściu ujmuje ojcowską dobrocią, ale myśli swoje wypowiada jasno, a zarządzenia wydaje niedwuznaczne. Nie ulega wpływom ani dworów, ani rządów, ani otoczenia. Świadom swjej władzy, nadaje kierunek wszystkiemu, opanowawszy w krótkim czasie zupełnie sytuację Kościoła.

Program swój ujął w hasło: „Pokój Chrystusowy w Królestwie Chrystusowym”. Nad jego urzeczywistnieniem pracuje niestrudzenie i śmiało, głosząc wszystkim, że bez zastosowania zasad Chrystusowych w życiu narodów prawdziwego pokoju się nie stworzy i nie utrzyma. W tym kierunku idą wewnętrzne zarządzenia kościelne, jego odezwy do rządów i narodów, jego wspaniałe encykliki i bogate allokucje, jego częste przemówienia na audjencjach i o znamiennej treści listy apostolskie.

Szczególną opieką otacza rozwijającą się obecnie z żywiołową siłą Akcję katolicką, której wytyczne sam nakreślił, sam wyznaczył sposób współpracy laików z klerem, na której polega Akcja katolicka, i sam czuwa nad kierunkiem całego ruchu.

Do Kościołów, oderwanych od jedności wiary, odnosi się z ojcowską czułością, ułatwiając im powrót do unji. Świadczą o tem przedewszystkiem jego encykliki. Z nadzwyczajną pieczołowitością zajmuje się misjami wśród pogan, które za jego rządów rosły i rozwijają się, wchodząc w okres niebywałego rozkwitu. Do tego w znacznym miarze przyczyniła się powszechna wystawa misyjna, która z polecenia Ojca św. otwarta została w roku jubileuszowym 1925. Święty ten

rok był dla niego rokiem ogromnej pracy ale też i niebywałego triumfu. Ze wszystkich stron świata, od wszystkich narodów przybyły niezliczone pielgrzymki do Wiecznego Miasta. Wszystkie przyjmował, do wszystkich serdecznie przemawiał, jako prawdziwy Ojciec Chrześcijaństwa. Zakończył zaś rok święty w sposób uroczysty, głosząc światu Królestwo Chrystusowe i zaprowadzając na wieczne czasy osobne święto Chrystusa Króla, aby tę wielką i zbawienną dla świata ideę utrwalił, rozszerzył i w czyn przekuć.

Polskę kocha Ojciec św. głęboko i czule. Gorąco pragnie jej wzmocnienia się i rozkwitu, uważając ją za ważny czynnik kultury religijnej i pokoju w Europie. Zna nasze dobre strony i piękne zalety, zna również nasze błędy i niedokształcenie polityczne. Ma dla nas nietylko wiele miłości i — jak mówią w Watykanie — „pewną słabość”, ale i wyrozumienie wielkie, choć na niewłaściwości oka nie zamyka, wyraźnie na nie wskazuje, znając nas tak dobrze. On głównie przyczynił się do tego, że został zawarty konkordat między Stolicą św. a Polską, regulujący stosunek między Kościołem a państwem i zgodził się w swej miłości do Polski na wielkie ustępstwa na rzecz państwa. W myśl Ojca św. konkordat powinien się stać źródłem błogosławieństwa dla narodu i państwa i jeszcze zacieśnić węzły, istniejące od samego początku między Stolicą św. a Polską.

W stosunku do rządów naogół Ojciec św. jest b wyrozumiały, ale interesów wiary broni stanowczo, a już zupełnie nieustępliwy jest na punkcie wolności Kościoła. Żadną miarą nie chce się zgodzić na nowe ograniczenia swobody kościelnej, bo je uważa za szkodliwe dla państwa i narodów.

Niedawno Pius XI kieruje nawą św. Piotra, ale już ten krótki czas jego pontyfikatu wykazuje wyraźnie, że na Stolicy św. Piotra zasiadł mąż niezwykły, który w ślad za wielkimi poprzednikami pojmując swoje zadanie jako posłannictwo Boże na korzyść całej ludzkości.

Magazyn nr. 4

(Od własnego korespondenta „Kurjera Poznańskiego”)

Gdynia, 30 stycznia.

W Sejmie powiedział niedawno minister Prystor, że Gdynię buduje rząd i tylko rząd ma w Gdyni prawo ingerencji i kontroli.

Minister Prystor zapomniał powiedzieć, że rządowe pieniądze na Gdynię pochodzą z podatków, które płaci cały kraj. Wydatkowanie pieniędzy na Gdynię jest po myśli społeczeństwa i narodu, ale żąda się, żeby wydatki na Gdynię były rozumne i celowe.

Niestety, tak nie jest.

Obecnie przybiera nowa afeta.

W roku zeszłym przystąpiono w Gdyni do budowy wielkiego magazynu portowego, wspaniałego gmachu o pięciu kondygnacjach, w którym miały być przechowywane różne towary przez czas dłuższy. Wzniesienie „magazynu długoterminowego nr. 4” poprzedziły liczne konferencje w ministerstwie przemysłu i handlu w Warszawie i w urzędzie morskim w Gdyni. Orzeczono, że magazyn ma stanąć na nabrzeżu polskim w drugiej strefie zabudowań.

Budowę otrzymała jedna z wielkich firm warszawskich i natychmiast wzięła się do roboty. Pracowano bez przerwy, dzień i noc, na trzy zmiany, żeby postawić fundamenty przed zimą.

Pod olbrzymim budynkiem, którego kubatura miała być o 3 000 metrów sześciennych większa od największego w Gdyni magazynu (skład monopolu tytoniowego), położono stosownych rozmiarów płytę betonową o rzadko spotykanej grubości półtora metra. Na tej epoce, obliczonej na ciężar pięciu kondygnacji i wielkiej ilości towarów, mających być w przyszłości składowanych, wzniesiono żelbetonowe słupy do wysokości pierwszego piętra. Z szalonym rozmachem wydano na budowę przeszło jeden milion złotych.

Nagle w grudniu, stop! Roboty wstrzymano.

Dlaczego?

„Magazyn długoterminowy nr. 4” poczęto budować w drugiej strefie za linią bagazynów, stojących nad brzegiem basenu. Od morza odgradza magazyn: magazyn nr. 3, pół tuzina to-

rów kolejowych i szeroka ulica. Użyta mostów lub tunelów, łączących magazyn z brzegiem morza, plan nie przewidział, zresztą w praktyce nie wytrzymałoby kalkulacji kilkakrotnie windowanie i przewożenie towarów. Nawet olbrzymi kran, sięgający ramieniem poprzez dach stojącego w drodze magazynu nr. 3, byłby za kosztowny, tak w budowie, jak i w eksploatacji, tembardziej, że jeden taki specjalny kran byłby niewystarczający, ponieważ statki wyładowuje i załadowuje się nie z jednej, ale z kilku luk równocześnie. Wreszcie zastosowanie transporterów, zresztą również nie przewidzianych, może być dobre w takim magazynie tytoniowym, zbudowanym również w drugiej strefie (względnie mniejszą wilgoć), gdzie bele tytoniu są wiadomych rozmiarów, ale niemożliwe jest w magazynie, w którym chce się składować towary najrozmaitszego wymiaru i różnej wagi.

Do wniosków tych doszli budowniczowie „magazynu nr. 4”, dopiero po rozporządzeniu budowy i wydaniu sumy przeszło miliona złotych.

Czynnik „kompetentny” zastanawiają się obecnie nad tem, co czyni dalej Decyzja nie jest jeszcze zupełnie skryształizowana, ale zamierza się budować nowy „magazyn długoterminowy” w innym miejscu, tuż nad wodą, na nabrzeżu indyjskim. Rozpoczęty „magazyn nr. 4” zakończony ma być na wysokości pierwszego piętra i użyty w innym celu. F. o. b.

Sztuczne struny głosowe

Źródłem głosu ludzkiego są, jak wiadomo, struny głosowe, znajdujące się w krtań wprawiane w drganie przez prąd powietrza, wydychany oskrzelami z płuc. Otóż są stany chorobowe, zmuszające chirurga do wycięcia choremu całej krtań wraz ze strunami. Człowiek taki jest naturalnie pozbawiony głosu. Zaradził temu w sposób wcale udatny, dwaj inżynierowie amerykańscy, idąc za wskazówkami lekarza dr. Johna E. Mackenty z Nowego Yorku. Sztuczna krtań, sporządzona z gumy i zaopatrzona wewnątrz w sztuczne struny głosowe, również z cienkiej warstewki gumy, połączona jest za pomocą jednej rurki ze znajdującym się na szyi otworem, pozostałym po zabiegu chirurgicznym, a prowadzącym wprost do tchawicy operowanego człowieka, druga rurka jak u fajki, znajduje się w ustach pacjenta. Sam aparat znajduje się więc przed ustami, a przymocowany za pomocą tasemki do szyi i klatki piersiowej nie sprawia, choć stale noszony, większych kłopotów właścicielowi. W czasie milczenia, normalny dopływ i odpływ powietrza zapewniony jest dzięki małemu otworowi w ścianie aparatu, który to otwór w czasie mówienia, bywa palcem przemykany. Przy mówieniu, powietrze wypchnięte z płuc, dochodzi z tchawicy rurką do sztucznej krtań i wprawia w drganie sztuczne struny głosowe. Drgania te, drugą rurką przeniesione zostają do ust, a stąd nazwaną. Resztę pracy nad wytworzeniem dźwięków, głosek, słów, spełnia, jak normalnie, jama ustna, język i zęby. Sztuczny ten głos nie może jeszcze równać się z naturalnym, jest lekko monotonna, ale zupełnie wyraźnym, tak, iż przez telefon go łatwo zrozumieć. Jest więc bezcennym wprost nabytkiem dla kaleki, pozbawionego głosu. S. F.

Nieboszczyk na stypie

Pewien mieszkaniec angielskiego miasteczka Bradford zniknął jednego pięknego dnia z domu, zostawiając zrozpaczoną małżonkę. W parę miesięcy po owem tajemniczym zniknięciu, zawezwano żonę zaginionego na posterunek policji. — „Tam w drugim pokoju leży ciało nieznajomego, znalezionego dzisiaj w lesie. Czy to nie mąż pani?” Zaszlepiła rozpacz, nieszczęśliwa kobieta weszła do izby, rzuciła przednie spojrzenie na rozkładające się już zwłoki, i oświadczyła z płaczem: „Tak. To on!” Zawezwani sąsiedzi w liczbie ośmiu, potwierdzili to zdanie. Odbył się pogrzeb. Zwłoki złożono w grobie rodzinnym. Po pogrzebie sąsiedzi, miejscowym zwyczajem zebrał się u wdowy na stypie. Właśnie, wdowa, zanosząca się od płaczu wniosła na stół pierwsze danie, gdy ktoś zapukał do drzwi. W progu ukazał się ten, po którym tak rozpaczano: marnotrawny mąż. A gdy wygłodniały „nieboszczyk” spożył swoją część stypy, zaczęto zastanawiać się nad tem, jak wyeksmitować z grobu rodzinnego intruza. S. F.

Łowca ech filmu dźwiękowego

Szyfłowa praca człowieka, o którego sukcesach nie słychać.

Film dźwiękowy stworzył nowy, specjalny zawód nieznaną do czasów filmu niemeo. Jest to zawód „łowcy ech”. Wykonujący go jest najbardziej pożałowania godnym człowiekiem w studio, gdyż praca jego polega na usuwaniu wszelkich szmerów i ech pochwyconych przez mikrofon. Przy rozpoczęciu produkcji filmowej dźwiękowców, w Long Island, okazało się, że w sześciu studiach do nagrywania filmów dźwiękowych istnieje niemniej niż 80 różnych, bardzo wyraźnych ech, które

naśladując głosy artystów, utrudniały w wysokim stopniu pracę miksera. Grube zasłony z różnorodnych materiałów oraz obicia ścian głuszą nieco szmery, gdy po każdej zmianie dekoracji występują przeszkody w postaci nowego echa. Działalność łowcy ech polega na usunięciu możliwych przyczyn szmerów i w tym celu odbywa on c.agle wędrowkę po studiach, uzbrojony w torbę pełną gwoździ, długi kij z metalowym końcem, sztukę grubego materiału, oraz pudełko z kitem. Jest on bezustannie zajęty przyklepaniem kawałków gumy na brzące szyby, wblaniem gwoździ w skrzypiącą podłogę, lub badaniem ścian i zasłon, by odkryć przyczynę niepożądanego szmeru. Łowca ech jest najbardziej godnym pożałowania człowiekiem w studio wytwórni filmowej, gdyż praca jego jest pracą sztyfłową, która nigdy nie ma końca. Choćby udało mu się usunąć niezliczoną ilość szmerów, to jednak zawsze znajdują się nowe. Różnica zaś między nim a innymi ludźmi polega na tem, że o ich sukcesach się słyszy, jego zaś sukces jest wtedy, kiedy nic nie słychać. S. F.

Eksplodująca pierzyna

Trudno w tych niepewnych czasach przewidzieć skąd spadnie nieszczęście na człowieka, a niekiedy bomba pod łóżkiem pewniejsza jest aniżeli... pierzyna na łóżku. Tak przynajmniej było w Havrze, gdzie ni z tego ni z owego, eksplodowała pierzyna, którą zasłane było dziecinne łóżeczko. Na szczęście obyło się bez ofiar w ludziach, eksplozja jednak była tak silna, że wyrwała okna wraz z futrynami. Naturalnie pierzyna rozleciała się w strzępy, tak, że zaledwie resztki udało się poddać analizie, która wykazała w pierzynie zawartość — bawełny strzelniczej. (wl)

Uczniowie czy tragarze?

Sfery pedagogiczne i lekarskie we Włoszech zwróciły uwagę na zbytnie przeciążenie młodzieży szkolnej książkami. Młodzież ta w drodze swej do szkoły i ze szkoły dźwiga nieraz po kilka kilogramów książek i innych przedmiotów, rzekomo nieodzownie potrzebnych do nauki szkolnej. Na tem cierpi stan fizyczny walejszej dziatwy, która przychodzi do szkoły i wraca do domu zupełnie wyczerpana. Sfery miarodajne poleciły nauczycielom zwracać bacznie uwagę na to, czy uczniowie nie przynoszą do szkoły zbyt wiele książek, w razie skonstatowania takich faktów przedsięwziąć odpowiednie środki dla zapobieżenia im na przyszłość. S. F.

Kasyna gry przechodzą ciężki kryzys.

Jak donoszą pisma francuskie, kasyna we Francji uginają się pod ciężarem podatków i grozą zamknięciem. W liście otwartym adresowanym do wszystkich senatorów i deputowanych syndykat właścicieli i kierowników sal gry, reprezentujący 169 zakładów tego rodzaju rozsielanych po całej Francji, przedstawia katastrofalny stan przedsiębiorstw, wykazując w roku 1930 spadek wpływów o 68 milionów franków w porównaniu z rokiem 1929. Syndykat prosi w związku z tem o rewizję należonych podatków, grożąc w przeciwnym razie zamknięciem wszystkich kasyn we Francji. Władze skarbowe będą się musiały poważnie nad tem zastanowić, zamknięcie bowiem sal gry oznacza utratę 150 milionów franków rocznie, gdyż tyle wynosiły wpływy skarbowe z tych przedsiębiorstw.

Miasto - olbrzym

tworzy się w Holandji na skutek ciągłego rozrostu Haagi i Rotterdamu, oddalonych od siebie tylko o pół godziny jazdy pociągami. Przedmieścia stolicy Holandji i największego jej portu rozrastają się wciąż i zbliżają się do siebie tak, że bliska jest chwila, gdy oba te miasta złączą się w jedną całość. Będą one wówczas liczyły razem około miliona mieszkańców.

Tyko 40-letnie

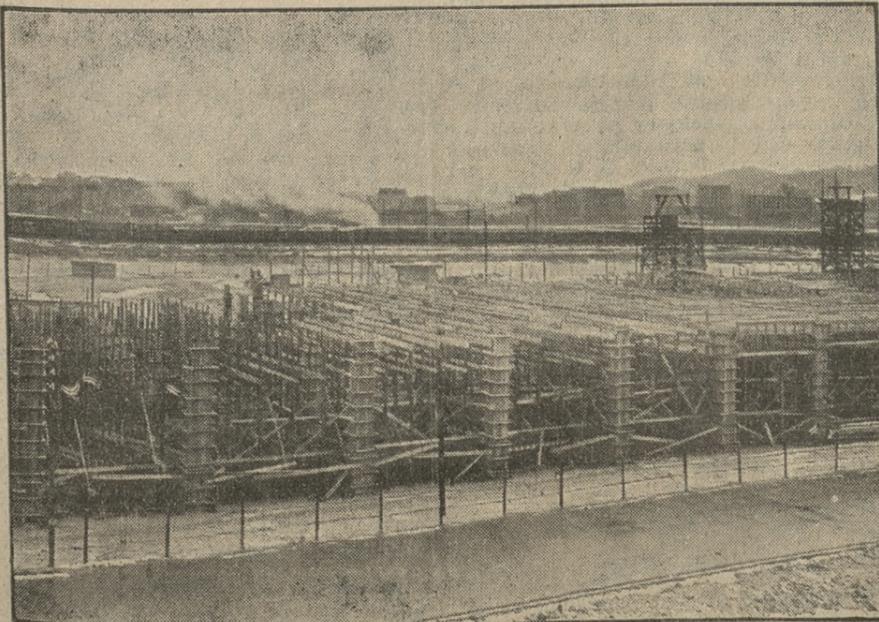
conajmniej niewiasty mogą pełnić w Budapeszcie funkcje kelnerek, pokojówek w hotelach etc. Rozporządzenie odnośnie wydało ministerstwo spraw wewnętrznych, chcąc w ten sposób zapobiec demoralizowaniu młodych kobiet.

W Hollywood spadają ceny domów.

Złe dzieje się na świecie skoro w klasycznej krainie zbytku spadają ceny domów, jak to obecnie ma miejsce w Hollywood. Powodem tego jest bankructwo banku of Hollywood skutkiem którego najpopularniejsze gwiazdy i gwiazdory filmowe potracili swe olbrzymie majątki. Dziś ekranowe krezusy spadły do rzędu zwyczajnych śmiertelników i nie są w stanie utrzymać swych luksusowych will i mieszkań. Stąd tak karkołomny spadek cen domów w ojczyźnie filmów.

Odcudzenie bez diety.

Opierając się na doświadczeniach, które wykazały, że w głębi mózgu znajduje się nerw, który reguluje temperaturę ciała, oraz drugi, który kontroluje uczucie głodu i pragnienia, dwaj lekarze niemieccy, dr. Wilhelm Grüntal i dr. Erich Gräfe, na podstawie szeregu prób dokonanych na zwierzętach stwierdzili, że z chwilą, kiedy nerw ten się neutralizuje, człowiek zaczyna gwałtownie tyć. Znaczenie trudniejszy jest eksperyment odwrotny, t. j. odcudzenie, w którym to kierunku zmierzają dalsze próby obu profesorów. (wl)

Magazyn nr. 4 w porcie gdyńskim, który „pomyłkowo” poczęto wznosić w niewłaściwym miejscu

SPORT

O mistrzostwo świata

Zaciekle walki finałowe

Krynica, 4. 2. (Tel. wł.) Dzisiaj przy sprzyjających w dalszym ciągu pogodzie i dużym mrozie rozpoczęły się rozgrywki finałowe, wykazując naogół wyrównaną formę wszystkich zespołów.

W pierwszym spotkaniu z trudem i po zaciętej walce pokonały Stany Zjedn. Austrje 2:1 (2:0, 0:0, 0:1). Też uporczywe, oraz emocjonujące zmaganie było między Kanadą i Czechosłowacją; zwyciężyła pierwsza w stosunku 2:0 (1:0, 0:0, 1:0). Zainteresowanie duże. (Z powodu fatalnego połączenia nie możemy podać bliższych szczegółów. — Red.)

Łyżwiarstwo

Zawody o mistrzostwo okr. ośrodka w I. jedyne w sezonie, cieszyły się wielkim zainteresowaniem zarówno publiczności i zawodników, których zgłosiło się z górą 60. Wyniki były następujące: 200 m pań: — 1. Klimecka (Z. H. P.) 33.1, 2. Wizówna (niest.) 34.7; 500 m pań: — 1. May (Gimn. Berge) 1:42.4, 2. Zymalski II. (Lechja) 1:43.1, 3. Dybański (L) 1:44.3, 4. Ratajski (AZS) 1:44.5; 1500 m pań: — 1. Taberski (Stella-Gniezno) 4:57.6, 2. Żuk (St) 4:58.5, 3. May (Berger) 5:00 m pań: — 1. May (Berg.) 14:26.7, 2. Magiera III. (AZS) 14:48.5, 3. Żuk (St.) 15:58.3; 200 m młodzieży — 1. Gostomski (Gimn. Pader.) 24.5, 2. Radomski (Berg.) 25, 3. Szperkowski H. (Szk. H.) 25.2, 4. Zymalski I. (Berg) 25.9; 400 m młodz.: — 1. Zymalski II. (L) 56.4, 2. Gostomski II. (Pad.) 59.9, 3. Radomski (Berg.) 6.1. W jeździe figurowej wyniki były następujące: panie: — 1. Hoelówna (niest.) 47 pkt., 2. Gronowska (AZS) 38 p., 3. Hojanówna (8 lat) 16 p.; panowie: — 1. Brodniewicz (AZS) 113 p., 2. Mikołajczak (AZS) 97 p., 3. Kurpisz (Zw. Harc. P.) 29 p.; parami — Jerczyńska - Mikołajczak (AZS) 38 p., 2. Tyszlerówna - Piński (Lechja) 21.5 p., 3. Sieradzonówna - Sieradzon (Gimn. M. Magd.) 21 p. Na szczególne wyróżnienie zasługują May, Zymalski II. i Gostomski; jazda figurowa z braku treningu i nienajlepszego lodu — stała na przeciętnym poziomie. Zawody wypełniły swoje zadanie propagandowe bardzo dobrze. Sędziowali pp. inż. Orlewski, Sawicki, por. Łapiński i Przybylski. (wz)

Pływanie

Kalendarz Pol. Związku Pływackiego na rok b. przedstawia się następująco: lipiec — długodyst. mistrz. Polski w Gdyni, 9. VIII. — mistrz. główne w Warszawie, 15. i 16. VIII. Czechosłowacja — Polska w Pradze i ewentualnie mecz Austrija — Polska w Wiedniu w drodze na mistrz. Europy w Paryżu, które odbędą się w dniach 23 do 30. VIII. Mistrzostwa piłki wodnej przewidziane są na koniec sierpnia wzgl. początek września. (wz)

Tennis

W finale mistrzostwa Francji w hali krytej Borotra pokonał Lesueura 6:3, 11:9, 5:7, 6:4.

W finale turnieju o mistrzostwo Berlina w hali krytej Artens pokonał Schwenkera (Berlin) 8:10, 6:2, 6:3, 6:1.

Wśród zawodowców

Mistrzem Niemiec w wadze ciężkiej został Mueller który pokonał w Kolonii Schoenratha w 12 starciach na punkty.

Życie organizacyjne

Uroczystość dziesięciolecia święcił Śremski Klub Sportowy. Obchód połączone z walnym zebraniem, któremu przewodniczył wiceprezes miejscowego Bractwa Kurkowego p. Łożyński. Po złożeniu przez ustepujący zarząd obszernego sprawozdania i nadaniu dyplomów zasłużonym członkom na wniosek komisji rewizyjnej wybrano dotychczasowy zarząd z tą zmianą jedynie, że na miejsce ustepującego skarbnika powołano p. Gajewskiego. W dowód uznania zasług członkowie towarzystwa ufundowali kierownikowi sportowemu p. Fryderykowi pamiątkową statuetkę i dyplom, a klubowi w imieniu zarządu POZPN wręczył delegat p. Śmiglak pamiątkowy dyplom. Przed ukończeniem uroczystościowego zebrania jeszcze wygłosił obszerny referat sportowy p. kpt. Wierzejewski.

W Warszawie odbyło się walne zebranie PKS, pod przewodnictwem kapitana Usarza. Nowe władze wybrano w następującym składzie: prez. Przeworski, wiceprezes por. Docewicz, członkowie zarządu: Budzianowski, Hanke i Rutkowski.

RADJO

Programy radiofonijne

Czwartek, dnia 5 lutego 1931 r.

Poznań (335 m) godz. 7.00 zegar z wieży z ratuszowej. **Gimnastyka poranna;** godz. 7.15 gazeta poranna; **godz. 12.35** koncert dla młodzieży (transmisja z Filharmonji Warszawskiej); **godz. 14.00** komunikaty PAT, notowania giełdowe; **godz. 17.30** „Tydzień Propagandy Trzeźwości” — odczyt p. t. „Co sądzić o plebiscytach i prohibicji” (wygl. ks. prałat Niesiołowski); **godz. 17.45** koncert kameralny (transmisja z Warszawy); **godz. 18.45** dodatek do gazety porannej; **godz. 20.30** koncert solistów; program: arje z oper odśpiewa p. Linda Kamińska, pieśni polskie — odśpiewa p. Roman Heising; przy fortepianie prof. Łukasiewicz; **godz. 21.30** słuchowisko żakowski p. t. „Dawni studenci” (transmisja ze Lwowa); **godz. 22.15** koncert wieczorny (transmisja do Warszawy). Wykonawcy: Włodzimiera Jarochowska (mezzosopran), prof. Fr. Łukasiewicz (akomp.); **godz. 22.40** sygnał czasu, kom. PAT, sport. i polic.

Warszawa (1412 m) godz. 12.10 koncert z płyt gramofonowych; **godz. 12.35** koncert szkolny z Filharmonji Warszawskiej; **godz. 14.30** „Stare mieszkanie w nowej formie” — wygl. p. Janina Ginet - Wojnarowicz; **godz. 15.50** „Przygody książki w bibliotece” — wygl. p. K. Daszkiewicz; **godz. 16.15** muzyka z płyt gramofonowych; **godz. 17.15** „Współpraca gospodarcza szwedzko - polska” — wygl. dr. Spitzer; **godz. 17.45** koncert kameralny; **godz. 19.10** skrzynka rolnicza; **godz. 19.25** płyty gramofonowe; **godz. 19.40** prasowy dziennik radiowy; **godz. 20.00** feljton z Krynicy; **godz. 20.15** pogadanka radiotechniczna; **godz. 20.30** muzyka lekka; **godz. 21.30** „Dawni studenci” — słuchowisko żakowskie ze Lwowa; **godz. 22.15** koncert z Poznania; **godz. 23.00** muzyka taneczna i komunikaty z zawodów międzynarodowych hockeyowych w Krynicy.

RUCH W TOWARZYSTWACH

— **Zw. Tow. Pom. Fryzjerskich.** Zebranie plenarne odbędzie się dnia 4 bm. o godz. 20 w sali posiedzeń u p. Jarockiej przy ul. Masztalarskiej 8a.

— **Męski Chór Nauczycielski.** Próba Chóru odbędzie się w środę 4 bm. o godz. 20 w II szkole wydziałowej przy ulicy Działyńskiej.

— **Sodalitja Marjańska Młodzieży i Uczniów Kupieckich.** Zebranie plenarne odbędzie się dnia 5 bm. o godz. 20 w sali „Marianum” przy ul. Szewskiej 18.

— **Tow. Uczniów Handlowych.** Zebranie plenarne odbędzie się w czwartek 5 b. m. o godz. 20 na małej sali Domu Królowej Jadwigi, Al Marcinkowskiego 1. Na porządku obrad interesujący odczyt p. prof. Płończaka p. t. „Ideały i kultura u starożytnych narodów”

— **Tow. Przemysłowe „Dźwignia” Poznań-Lazarz.** Zebranie miesięczne odbędzie się w czwartek 5 bm. o godz. 20 w lokalu zebrania p. Dusika ul. M. Focha 62.

— **Koło Absolwentek przy VI Szkole Wydziałowej.** Nadzwyczajne zebranie odbędzie się dnia 5 bm. o godz. 19.30 w szkole wydziałowej

— **Wydział Metalowy Tow. Młodych Przemysłowców.** Zebranie plenarne w czwartek 5 bm. o godz. 20 w lokalu p. Jarockiej, ul. Masztalarska 8. Wykład p. Obera o energii

— **Grono Przyjaciół Sceny Polskiej.** Zebranie w czwartek 5 bm. w lokalu posiedzeń Wroniecka 6 o godz. 20.

— **Koło Młodzieży im. Słowackiego.** Zebranie plenarne odbędzie się dnia 5 b. m. w salce Królowej Jadwigi przy Alejach Marcinkowskiego. Początek o godz. 20-tej.

— **Koło Absolwentów Publicznej Szkoły Doksztalającej Zawodowej.** Zebranie plenarne odbędzie się w czwartek 5 bm. o godz. 20 w pokoju 14 w budynku szkolnym przy ul. Berge 5.

— **Polski Zw. Stow. Mandolinistów.** Dnia 5 bm. o godz. 20 odbędzie się w lokalu klubowym przy ul. Masztalarskiej 7 dalszy ciąg zebrania informacyjnego w sprawie II. Wszechpolskiego konkursu Orkiestr Mandolinowych. Zw. Stow. Mandolinistów ma siedzibę w Poznaniu, sekretarjat ul. Babińskiego 7.

— **Stow. Porządku Publicznego.** Zebranie plenarne dzieńmi VI. Jeżyce-Lazarz odbędzie się dnia 6 bm. o godz. 20 w sali p. Jaszky przy ul. Kraszewskiego 16.

— **Kółko Śpiew. Tow. Przemysł. „Sobieski”** Zebranie plenarne odbędzie się w piątek 6 bm. o godz. 20 w salce p. Wróblewicz, Chwaliszewo 68.

— **Chór Marjański przy kościele ks. ks. Salezjanów.** Zebranie plenarne odbędzie się nie 4 bm., lecz dnia 11 bm.

— **Zw. Inwalidów Wojennych R. P.** Zebranie plenarne odbędzie się dnia 5 bm. o godz. 19 w sali „Sokoła”, przy ulicy Obornickiej.

KRONIKA TOWARZYSKA

Ogłoszenia i wiadomości o balach, wieczorkach tanecznych, zabawach karnawałowych, herbatkach i bridgeach z tańcami oraz wszelkich tym podobnym przedsięwzięciach kierować należy do administracji pisma naszego, a nie do redakcji.

Wszystkie te doniesienia podawać będziemy stale na końcu części redakcyjnej w dziale „Kronika towarzyska”. Punctualne zamieszczenie ich poręczyc możemy tylko w tych wypadkach, gdy nastąpi poprzednie porozumienie się między organizatorami odnośnych przedsięwzięć zabawowych a naszą administracją.

Przy nadsyłaniu tych doniesień na drodze listownej podać należy dokładny adres i numer telefonu tej osoby z którą administracja nasza mogłaby porozumieć się co do bliższych szczegółów, odnoszących się do zamieszczenia nadesłanego wiadomości.

Z okazji dziesięciolecia swego istnienia urządza Koło Chemików Studentów U. P. dnia 8 lutego r. b. Wieczór Taneczny o godzinie 22-giej w Białej Sali Bazaru. Czytelnicy dochód przeznaczają na cele nauko-

we Koła. Zaproszenia wydaje się jeszcze od godziny 1—2 w lokalu Koła (Zamek). zw 27 673

Koło Medyków Stud. U. P. urządza w czwartek, 5 lutego, **Towarzystwo Wieczór Maskowy** na sali Domu Rzemieślniczo. Początek o godz. 21. Wstęp wyłącznie za zaproszeniami, które można otrzymać w Sekretarjacie Koła, Wały Leszczyńskiego 6 tel. 36-49, codziennie od godziny 12—14. zw 27 675

W ostatniej chwili przypominamy, że doroczny „Bal Kupiecki” odbędzie się w sobotę, dnia 7 b. m. w okazałej sali „Belwederu” przy ulicy Marszałka Focha. Zaproszenia zostały już rozesłane. Kto by z członków pragnął jeszcze otrzymać zaproszenie dla siebie lub dla swoich znajomych, zechce zgłosić się do firmy W. Majewicz, Stary Rynek 77. Pw 8931-5,27

Reduta „la Bohème” artystów Teatru Polskiego w Poznaniu, która odbędzie się w czwartek, dnia 5 b. m., w salach Palais Royal, czyli już dziś, zapowiada się bardzo interesująco. Dotychczasowe bale artystów Teatru Polskiego cieszyły się zawsze wyjątkowym powodzeniem, więc i w czwartek, 5 b. m., wytworna publiczność poznańska tłumnie zbierze się w salach Palais Royal, by w kończącym się karnawale zapamiętać o wszystkich troskach i spędzić mile chwile w otoczeniu ulubieńców naszej publiczności. A więc hasłem dnia dzisiejszego jest: „wszyscy na redutę „la Bohème” w salach Palais Royal we czwartek, dnia 5 lutego r. b., o godz. 23. zw 27 674

Biały Tydzień Kalamajskiego

od 3-go do 12-go lutego

— tak awizowała już od kilkunastu dni swój popularny „Biały Tydzień” znana firma S. Kalamajski, Poznań—Toruń.

Olbrzymi wybór towarów! Zdziwianco niskie ceny! Oryginalne i efektowne dekoracje: — oto 3 atuty, które przyczyniają się do popularności „Białego Tygodnia”. Nasamprzód: „Olbrzymi wybór towarów”. Kto już miał sposobność oglądać w magazynach p. Kalamajskiego (tyśiące sztuk najpiękniejszych nicianych koronek, walencjanek, pięknych haftów, olbrzymią moc chustek do nosa, stopy bieleziny, pończoch i trykotów, ten przynajmniej, że wybór jest olbrzymi. Dalej: „Zdziwianco niskie ceny”. O tanioci towarów niech świadczy tylko to, że metr koronki klockowej można kupić już za 7 groszy, a bielizna damska, chustki do nosa, robotki ręczne, ręczniki, trykoty, pończochy i rękawiczki są od cen zeszlatorocznych o 12—25% tańsze, co przy obecnej ciasnocie pieniężnej należy powitać ze szczerem uznaniem. W końcu: „Oryginalne i efektowne dekoracje”. Trzeba wstąpić do firmy S. Kalamajski, zobaczyć i podziwiać.

W magazynach p. Kalamajskiego od wczesnego rana do późnego wieczora rojno i gwarno. Publiczność zostaje sprawnie i uprzejmie obsłużona, bo na czas „Białego Tygodnia” zaangażowano dużo personelu pomocniczego. zw 27 677/8

Najtaniej na Karnawał

modne perfumy, najlepsze wody kolońskie i kwiatowe. Nowości na podarki nadeszły. Mydła toaletowe, wody do włosów, kremy, pudry, pomadki do ust i ołówki do brwi. Jakkajtaniej. Dla przyjezdnych specjalne ustępstwa. zw 27 671

Perfumerja Paryska, Gwarna 10

Dnia 31 stycznia r. b. zmarł nagle opatrzonej Olejami świętymi, 4. p.

Jan Łukasiewicz

inżynier-rolnik

Spuszczenie zwłok do grobów rodzinnych w Warszawie na Powązkach, nastąpiło 4 lutego. Zmarły przez 5 lat był moim współpracownikiem i kierownikiem działu hodowli nasion w Goli i zasłużył sobie swoją prawością i sumienną pracą na wdzięczną pamięć. Duszę Zmarłego polecam modlitwom wszystkich Jego Znajomych.

Potworowski.

Gola, luty 1931.

Pw 5910 55,102

W poniedziałek, dnia 2 lutego 1931 r., w święto Matki Boskiej Gromnicznej, o godz. 9,15 wieczorem zasnęła w Bogu, opatrzona kilkakrotnie Sakramentami św., po długich i ciężkich, z anielską pokorą znoszonych cierpieniach, moja najdroższa żona, nasza najtroskliwsza matka i babcia, 4. p.

z Wodniakowskich

Wiktoria Prauzińska

żona emeryt. naucz. seminarjalnego

w 77 roku życia. Pogrzeb odbędzie się w piątek, dnia 6 lutego o godz. 3,30 po południu z zakładu św. Józefa na nowy cmentarz św. marciński przy ul. Bukowskiej. Msza św. żałobna odprawi się w sobotę, dnia 7 lutego w kościele św. Marcina.

W najgłębszym smutku donoszą o tem Krewnym i Znajomym
zw 27666 **maż, dzieci i wnuki.**

Poznań, ul. Rom. Szymańskiego 6. III wejście.
Osobnych uwiadomień nie wysyła się.

Dnia 1 lutego 1931 zmarła nagle, 4. p.

Marja Kremer

Przełożona Wyższej Szkoły Żeńskiej i malarka o czem donosi Krewnym i Znajomym **siostra.**

Złożenie zwłok do grobowca rodzinnego odbędzie się w Śródmieściu w czwartek, o godz. 10. zw 27679

Dnia 2 lutego r. b. zmarł po ciężkich cierpieniach, nasz długoletni członek i kolega, 4. p.

Jan Urbański

mistrz fryzjerski

Pogrzeb odbędzie się w czwartek, dnia 5 b. m., o godz. 3,30 po poł. z kościoła cmentarza jeżyckiego. O liczny udział w pogrzebie uprasza

Zarząd Kat. Tow. Samodz. Fryzjerów w Poznaniu.
Wypadek 131 r. zw 130 1

Matżeństwo bezdzietne
zawodowo czynne poszukuje **pokoju umeblowanego**

z częściowem używaniem kuchni w spokojnem domu w śródmieściu, najchętniej u samotnej osoby lub starszego małżeństwa. Oferty do Kurjera zw 27664

We wtorek, 27 stycznia 1931 r., zasnęła w Bogu, po długich i ciężkich cierpieniach, opatrzona kilkakrotnie Sakramentami św., nasza najdroższa siostra i ciocia, 6 p.

Helena Lück

przeżywszy lat 76. Wyprowadzenie zwłok z domu żałoby do kościoła parafjalnego w Ujściu odbyło się w piątek, 30 stycznia, po południu, a w sobotę po mszy św. żałobnej z wigiljami nastąpiło spuszczenie zwłok do grobowca rodzinnego na Kalwarii. zw 27 678

W ciężkim smutku pogrążeni
brat z siostrą i rodzina.

Dnia 3 lutego 1931 r. zakończyła w 81 r. życia swój pracowity żywot, po krótkich lecz ciężkich cierpieniach, zaopatrzona Sakramentami św., moja długoletnia gosposia, 6 p.

Franciszka Zgaińska

Dziecko Marii

Zmarła towarzyszyła mi wiernie przez 34 lata i zaskarbiła sobie moją dozgonną pamięć i przywiązanie.

Helena Hedingerowa.

Pogrzeb odbędzie się w piątek 6. II. rb. o godzinie 4,30 po poł. z kostnicy ementarza świętomarciańskiego przy ul. Bukowskiej. zw 27 680

Kazimierz Kisiel-Kislański

Referent Okręgow. Izby Kontroli w Poznaniu przeżywszy lat 59, po długiej i ciężkiej chorobie, opatrzony Sakramentami św., zmarł 2 lutego 1931 r. W Zmarłym straciliśmy dobrego i zacnego kolegę. Pogrzeb odbędzie się 5 b. m. w Warszawie. Nabożeństwo żałobne odprawione zostanie 6 b. m. o godz. 10.15 w kościele Farnym w Poznaniu. zw 27 660

Prezes i urzędnicy
Okręgowej Izby Kontroli w Poznaniu.

Jan Urbański

fryzjer

przeżywszy lat 49. Pogrzeb odbędzie się w czwartek, dnia 5 bm. o godzinie 3,30 po południu, z kostnicy ementarza jezycykiego, o czym donoszą

w ciężkim smutku pogrążeni
żona z dziećmi i rodzina.

Poznań, Dąbrowskiego 76. zw 27 669

Z Persji powrócił znany twórca przemysłu dywanowego w Polsce p. **KAROL LITWINOWICZ** i prowadzi tylko bardzo krótki czas

kursy dywanów oryginalnych perskich,

najnowszą techniką (na ramach) oraz smyrneńskich, — na które zostaną przyjęte panie i panowie. By dać możliwość każdemu wzięcia udziału w tak szlachetnych i pięknych pracach, których w Polsce przemysł stwarzamy, całość kursu 14-dniowego po 2 godziny dziennie tylko 10 zł. Początek kursu w dniach 4 i 5 lutego. Wpisy oraz informacje w dniach przed rozpoczęciem kursów od 10 do 11-ej i od 16 do 20-ej. Kursy dywanów Karola LITWINOWICZA Poznań, ul. Strzelecka 33, I p. zw 27 599

Najlepsze wina
Krajoowe

F. ADAMKIEWICZ
GOSTYŃ/WŁKP/

PRZEDST. F. RADOŃSKI POZNAŃ

SOK CZOSNKOWY

Zadne lekarstwo! To żaden tajemniczy środek!

Niesfalszowany produkt natury, oddawna ceniony jako środek dietetyczny. Zapobiega zwapnieniu żył, obniża wysokie ciśnienie krwi i usuwa zaburzenia przemiany materii. Sok czosnkowy Dr. CASPAREGO sprzyja trawieniu, wydziela z organizmu szkodliwe substancje trujące i działa odświeżająco i wzmacniająco na cały organizm. 1 butelka 7 zł., 3 butelki 18 zł. nw 6961

Dr. Caspary i Ska. Gdańsk, oddz. 162

Od 3 — 14 lutego

10 Tanich Dni

sprzedaży wyrobów fabryk

ZYRARDÓW

TOWARZYSTWO
ZAKŁADÓW ZYRARDOWSKICH
SPÓŁNA ANONIMOWA

po cenach bezkonkurencyjnych urządza firma

Kazimierz Tyrała

Poznań, ul. Wroniecka 92.

W 8478-4,148

„KASYNO OBYWATELSKIE“ Wieprzobicie

w czwartek, dnia 5 lutego r. b. książki z kapustą (własnego wyrobu) rano o godz. 10 mięso z kotleta, na które Szan. moiści Gości, jak i Sympatyków jak najuprzejmiej zapraszam

rw 19008

Zamkowa 3.

Jan Hejnowicz,
gospodarz.

Wypożyczalnia

sztuk teatralnych

dla Teatrów Amatorskich

wynajmuje na prowincję sztuki teatralne, wyczerpane w księgarniach oraz rewje, skecze, operetki.

WARSZAWA, NOWY ŚWIAT 26.

Telefon 770-21.

nw 7645

Moroze wicz.

Znana firma artykułu markowego

poszukuje zdolnego, pilnego i solidnego

podróżującego

na całą Polskę. Kompetent musi znać branżę kolonialną i wiać dobrze językiem polskim i niemieckim w słowie i piśmie. Podania z życiorysem, odpisami świadectw, referencjami oraz fotografią, w języku niemieckim pod nr. 5,10 do Biura Ogłoszeń „Par”, Poznań, Al. Marcinkowskiego 11. Pw 8919-5.10

PIANINA JÄHNEGO

szczyt precyzji
wykonania i dźwięku
wielokrotnie premjowane.

Fabryka fortepianów W. Jähne

Oddział Poznań
ulica Gwarna 10
Telefon 35-57

Ceny bezkonkurencyjne
spłaty na 18 miesięcy.

Wyroby zagraniczne
również na składzie.
dw 2725

Kamienica

w centrum miasta Poznania przy ożywionej ulicy z 4 składami pod bardzo korzystnymi warunkami według umowy od zaraz do sprzedania. Pośrednicy wykluczeni. Oferty do Kurjera Pozn. pod zw 27670

Na raty
miesięczne
EXPRESS 20 zł

Kromczyński, Poznań,
Al. Marcinkowskiego 5.
Agenci do sprzedaży
maszyn do szycia potrzebni

Monter-mechanik

do traktorów rolniczych i przemysłowych, z dokładną znajomością motorów samochodowych oraz mechanicznej uprawy roli włączający w słowie i piśmie językiem polskim i niemieckim z dłuższą praktyką poszukiwany na stałą posadę do Krakowa. Oferty z życiorysem oraz odpisami świadectw kierować pod Kraków, skrytka poczt. 160 Pw 8425 70.15

BUCIKI balowe

atłasowe, brokatowe itp.
farbuje i a wszystkie
kolory

„BARWA“

wł. S. Kałamski
Zlecenia przyjmują
wszystkie filje „Barwy”
i agentury.
Pw 8419-4,18

KARNAWAŁ

kończy się!
Trzeba trochę
potanńczyć!

DLA
PANÓW

LAKIERKI po zł 34,50, 36,5

za parę poleca

WAZA

FABRYKA
OBUWIA
Wrocław-
ska 15.
Pw 8940-5.51

Kawaler

agronom dypl. (oficer rez.) lat 30 z rodz. szlach. wysoki szczupły blondyn na stałym stanowisku. pragnie nawiązać znajomość z pan enką od 18-27 lat, dobrze wychowaną, religijną, lubiącą ciche szczęście na wsi, z lepszej rodziny w celu matrymonialnym. Łask. zgłosz. o ile możliwe z fotogr., którą zwraca się i zarecaza dyskrecję słowem prawdziwego mężczyzny, pod nr. zw 27 668

Szkoło

okienne, ogrodowe, katedralne, surowe, druciane, ornamentowe, kolorowe, diamenty, szklarski itp., lustra i szyby wystawowe poleca

Polskie Biuro Sprzedaży Szkła

Sp. z o. o. — Poznań

Mała Garbary 7a, telefon 28-63.

Pw 422 3 94

Oprawy książek

wszelkiego rodzaju
Introligatornie
Drukarni Toruńskiej
T.A. w Toruniu
ul. św. Katarzyny 4.

Jedna z najpoważniejszych europejskich fabryk traktorów rolniczych i przemysłowych, poszukuje we wszystkich większych miastach Polski odpowiednich

przedstawicieli

Oferty tylko poważnych reflektantów kierować pod szyfrą „Traktory” do Tow. Rekl. Międz. Sp. z o. o., g. r. Rudolf Mosse, Katowice, ul. 3-go Maja 10. Tw 988

Jedna z najpoważniejszych fabryk motocykli, poszukuje

PRZEDSTAWICIELI

we wszystkich większych miastach Polski. Oferty tylko poważnych reflektantów kierować pod szyfrą „Motocykle“ do Tow. Reklamy Międzyn. Sp. z o. o., g. r. Rudolf Mosse, Katowice, ul. 3 Maja 10. Tw 987

Egzystencja dla pani.

Udziałowiec pierwszorzędnej restauracji w Poznaniu (obok krajowic) poszukuje pani, która mogłaby zastąpić go tu na miejscu. Potrzebny kapitał jako gwarancja 20-30 tys. zł, które się zabezpieczy. Większy stały dochód zapewniony. Oferty: „Par“, Poznań, Aleje Marcinkowskiego 11 pod nr. 53,166. Pw 8926-53,166

Poszukujemy

samodzielnej ekspedientki

do oddziału konfekcji damskiej. Upraszamy o wyczerpujące oferty wraz z fotografią

Bracia Gumińscy
Starogard (Pomorze), zw 276c7

Zapotrzebowanie bydła rasowego do Francji;

Czysto rasowe jałówki, mające od 16 do 20 miesięcy, zakupić w ilości 500 sztuk. Oferty z podaniem rasy i mogącej być sprzedanej ilości, nadsyłać spieszenie do: Mr. Budyński Stanisław, Boulevard Gambetta à Marles les Mines, Pas de Calais, France. zw 27 653

Przetarg

na wykonanie projektu regulacji Mogielnicy Wielkiej i Wschodniej na terenie pow. szamotulskiego dla zawiązać się mających Spółek Wodnych.

Otwarcie ofert nastąpi w dniu 14 lutego 1931 r. o godzinie 10,30 w Szamotulach w Starostwie, pokój nr. 12.

Zastrzega się wolny wybór oferenta. Blizsze szczegóły i ślepe kosztorysy otrzymać można w Urzędzie Budownictwa — Szamotuły, Starostwo, pokój 12.

Szamotuły, dnia 28 stycznia 1931 r.
Tymczasowy Zarząd
Spółki regulacji Mogielnicy Wielkiej i Wschodniej.
dw 276d

W sprawie upadłościowej nad majątkiem firmy Providentia, Dom Komisowo-Handlowy T. z o. p. w Poznaniu, pl. Sapieżyński 5, postępowanie konkursowe zamyka się po odbytych terminie końcowym. Poznań, dnia 19 stycznia 1931 r. Wydział 2-a Sądu Grodzkiego. nw 7407

PRZYMUSOWA LICYTACJA
W piątek, 6 lutego b. r. o godz. 2 po południu w Zajazdkowie sprzedawane będą najwięcej dającym za gotówkę: 2 śniwiarki, 1 kosiarka, 2 wozy robocze, 2 łodzie, 2 powózki, 5 żrebaków, 1 koń, 3 krowy i 50 szorów. Zbiórka 10 minut przed licytacją przed restauracją w Zajazdkowie. n 7465
Juja, komornik sądowy w Pniewach.

Roczne Walne Zgromadzenie

Członków Konsumu Urzędników Polsk.

Spółdz. z ogr. odpow. w Poznaniu odbędzie się w poniedziałek, dnia 23 lutego 1931 r., o godzinie 18-tej, na sali Królowej Jadwigi, Aleje Marcinkowskiego nr. 1, z następującym porządkiem obrad:

1. Zagajenie.
2. Sprawozdanie Rady Nadzorczej i Zarządu oraz przedłożenie bilansu za ubiegły rok obrachunkowy.
3. Sprawozdanie Komisji Rewizyjnej.
4. Uchwała do referatu Rady Nadzorczej z dokonanych rewizji związkowych.
5. Zatwierdzenie bilansu oraz sprawozdania i udzielenie pokwitowania:
 - a) Radzie Nadzorczej,
 - b) Zarządowi.
6. Powzięcie uchwały odnośnie podziału zysku.
7. Wybór 3 członków do Rady Nadzorczej w myśl § 15 statutu.
8. Oznaczenie najwyższej sumy zobowiązań, jakie spółdzielnia może zaciągnąć (§ 24 ad 7 statutu).
9. Wolne głosy i wnioski bez uchwał.
10. Zakończenie.

Wstęp na salę tylko za okazaniem książki udziałowej. Sprawozdanie roczne, bilans oraz rachunek zysków i strat wyłożone są w Centrali przy ul. Różanej 19.

Za Radę Nadzorczą: (—) Zygmunt Lewalski, prezes. zw 27 676

PRZETARG PRZYMUSOWY. Nieruchomość położona w Wysogotowie i w chwili uczynienia wzmianki o przetargu zapisana w księdze gruntowej Wysogotowo tom I wykaz L. 3 na imię rolnika Władysława Kołodziejczaka z Łekna pow. wągrowieckiego, zostanie w drodze egzekucji dnia 13 lutego 1931 r. o godz. 11 przed poł. wystawiona na przetarg w niżej oznaczonym Sądzie Powiatowym, pokój nr. 23. Poznań, 30 stycznia 1931. Sąd Grodzki 2-a. nw 7410

1. N. 6/30. **OGŁOSZENIE.** W sprawie układu zapobiegawczego kupca Jana Krawca w Grodzisku, wyznacza się na zasadzie art. 49 rozporządzenia Prez. Rzplitej z dnia 6 marca 1928 r. o zapobieganiu upadłościom, termin ogólnego zgromadzenia wierzycieli na dzień 20 lutego 1931 r., godz. 10, w Sądzie Grodzkim w Grodzisku, pokój nr. 20. Na zgromadzenie to wzywa się wierzycieli kupca Jana Krawca. Grodzisk, dnia 31 stycznia 1931. Sąd Grodzki. nw 7409

L. cz.: N. 3/31. **POSTĘPOWANIE UPADŁOŚCIOWE.** Co do majątku kupca Stanisława Morkowskiego w Buku wdraża się z dniem dzisiejszym, t. j. z dniem 31 stycznia 1931 r., o godz. 12.30 przed poł., postępowanie upadłościowe. Zarządca masy upadłościowej mianuje się kupca Franciszka Piutę w Buku. Wierzytelności należy zgłaszać w Sądzie najpóźniej do dnia 16. 3. 1931. Do powzięcia uchwały, czy mianowany zarządca masy ma pozostać, ewentualnie celem wyboru nowego zarządcy, dalej celem ustanowienia wydziału wierzycieli, a także celem powzięcia uchwały co do kwestyj, wymienionych w § 172 ustawy o upadłościach, wyznacza się w niżej wymienionym Sądzie termin na dzień 27 lutego 1931 r., o godz. 11 przed poł., zaś celem zbadania zgłoszonych wierzytelności termin na dzień 30 marca 1931 r., o godz. 11 przed poł. Sąd Grodzki w Grodzisku. nw 7408

2. K. 7/30. **PRZETARG PRZYMUSOWY.** Nieruchomość położona w Pobiedziskach i w chwili uczynienia wzmianki o przetargu zapisana w księdze wieczystej Pobiedziska tom VIII wykaz 299 na imię firmy „Centrala Drzewna“, Towarzystwo Akcyjne w Poznaniu, zostanie w drodze egzekucji dnia 17 kwietnia 1931 r. o godzinie 11 przed połudn. wystawiona na przetarg w niżej oznaczonym Sądzie, pokój nr. 9. Nieruchomość ta, położona w obrębie katastralnym i w obwodzie gminnym Pobiedziska - miasto, obejmuje dwie parcele 361/69, 362/69 (karta mapy 1) o łącznym obszarze 1 ha 28 a 60 m² z czystym dochodem 5,49 talarów. Parcela 362/69, obszar 81,73 arów, stanowi rolę w 1/4 części 4-tej klasy, z resztą 3-ciej klasy. Parcela 361/69, obszar 46,87 arów jest zabudowana jako tartak. Oprócz tartaku mieści dom mieszkalny z przybudówką, podwórzem i ogrodem, dom dla maszynistów, chlew z remizą, szopę do drzewa, warsztat ze składnicą i chlewem, dom maszynowy i kotłownię i 2 szopy. Roczna wartość użytkowa mieszkań wynosi 710.— mk., lokali przemysłowych 630.— mk. Roczna kwota podatku budynkowego 39 mk. (Nr. 190 księgi podatku budynkowego i nr. 266 matrykuły (podatku gruntowego). Pobiedziska, dnia 23 stycznia 1931 r. Sąd Grodzki. nw 7406

PRZETARG PRZYMUSOWY
W piątek, dnia 7 lutego b. r., sprzedawane będą w Rogoźnie publicznie najwięcej dającym za gotówkę: kompletny skład białawców, towarów krótkich wraz z urządzeniem składowym. nw 7469
Zbiórka: p. Adamska, kawiarnia. Cwikliński, komornik sądowy w Rogoźnie.

Wielka licytacja mebli

na Gieldzie handl. ul. Stawna 13

W czwartek, dnia 5 b. m., o godz. 11-tej, sprzedawane będą dobrowolnie najwięcej dającym za gotówkę: 3 jadalnie dębowe rozm. wielkości, syplalnie jasnodębowe, pokój męski ciemnodębowy, 4 kluby w skórze bardzo eleg., ławki, krzesła i stół ogrodowy, stół okrągły, 3 krzesła do biurka (fotele), obrazy rozm., kanapy, szafki do zegara, lampy i wiele innych przedmiotów. Pw 8937-53,198
Licytacja odbędzie się napewno.

Władysław Wojciechowski
uprawniony licytator i taksator. Stawna 13. Telefon 2808.

PRZETARG PRZYMUSOWY

W poniedziałek, dnia 9 b. m., o godz. 10 przed połudn. sprzedam w drodze przetargu przymusowego najwięcej dającym za gotówkę, w Skórzewie pow. Poznań:

5 cielaków rocznych

Zbiórka o godz. 10 przed poł. — Przedmioty obejrzeć można 10 minut przed przetargiem. rw 13 006
Szefler, komornik obwodowy

PRZETARG PRZYMUSOWY

W czwartek, dnia 5 lutego, o godz. 11 przed połudn. sprzedawane będą w Murowanej Goślinie publicznie najwięcej dającym za gotówkę:

motocykl „New Hudson typ 250 Sport“ mało używany. Zbiórka u p. Żurka, restauracja. nw 7470
Cwikliński, komornik sądowy w Rogoźnie.

PRZETARG PRZYMUSOWY

W piątek, 6 lutego 1931 r., o godz. 2, ul. Towarowa, podwórce firmy C. Hartwig, sprzedam publicznie najwięcej dającym za gotówkę, napewno: skrzydło fortepian, Wolframa. nw 7472
W. Trzeciak, kom. sąd. Poznań, ul. Młyńska 3, tel. 51-18.

PRZETARG PRZYMUSOWY

W piątek, dnia 6 lutego 1931 r., o godz. 1, ul. Św. Marcina 30 narożnik Garncarskiej, sprzedam publicznie najwięcej dającym za gotówkę:

większą ilość łóżek, pościeli, szaf, stołów, umywalki, luster, kanap i stolików. nw 7471
W. Trzeciak, kom. sąd. Poznań, ul. Młyńska 3, tel. 51-18.

PRZETARG PRZYMUSOWY

W poniedziałek, dnia 9 b. m., o godz. 11.30, sprzedam w drodze przetargu przymusowego najwięcej dającym za gotówkę, w Plewiskach pow. Poznań:

11 krów

Zbiórka o godz. 11.30 przed południem. — Przedmioty obejrzeć można 10 minut przed przetargiem. Szefler, komornik obwodowy. rw 13 007

Licytacja zastawu.

W piątek, dnia 6 lutego b. r., od godz. 11, sprzedawane będą najwięcej dającym za gotówkę w firmie C. Hartwig S. A., ul. Towarowa 15/20, na odpowiedzialność zainteresowanych:

różne meble, części radja, narzędzia, wyroby szklane, bandówki, części maszyn drukarskich, sprzęt kuchenny, 2 biurka amerykańskie, torebki papierowe, 22 maszyny do pisania, wyroby fajansowe, różne tkaniny, lakiery, skrypcy, maszyny do wyrobu guzików i szewskie i t. p.

Pozatem: kompletna syplalka, kompletna kuchnia, duży piec westfalski, obrazy olejne, radioaparat 3-lampkowy, partje piaseczy męskich oraz czapki i kapelusze dziecięce. Pw 8 939-5,49

Brunon Trzeciak
zaprzysiężony i ustanowiony aukcjonator i rzeczoznawca na województwo Poznańskie, ul. Dominikańska 3, tel. 21 26.

LICYTACJA PRZYMUSOWA

W piątek, dnia 6 lutego b. r., o godz. 11, przy ul. Wolnica 2 (w podwórzu), odbędzie się sprzedaż za natychmiastową zapłatą:

2 stołów składowych, 8 kanap, 50 krzesel i 15 stołów restauracyjnych, 2 kas rejestracyjnych, 5 luster, 5 stojaków do garderoby, lamp elektrycznych, firan, gabloty, szafek do ciastek, 8 obrazów, 2 nocnych stolików, umywalki, szafy do rzeczy, leżanki, 2 kanapy, zegara ściennego, 5 biurek, bufetu, 2 kredensów, 2 stojaków do kwiatów, 3 maszyn do szycia, maszyny ściolarzkiej, maszyny do pisania, maszyny do wiercenia, szafy żelaznej, wozu roboczego, wózka ręcznego, pomnika, gwintownika sznuru perel, 200 mtr. materiału i wiele innych drobnych przedmiotów. Obejrzeć można 15 minut przed sprzedażą. nw 7647
Poznań, dnia 3 lutego 1931 r. MAGISTRAT XIII/4.

OGŁOSZENIA DROBNE

Ogłoszenia wśród drobnych:
1-linowy milimetr 60 groszy

Znak oferty (na przykład: z 18924, n 2735, d 1790 i t. d. = 1 słowo.
Drobne ogłoszenia przyjmuje się do godziny 10.

1 SPRZEDAŻE

WUBERT ADAMCZEWKI

Biały Tydzień
Tanie nakrycia obiadowe 6 osób 160/200 50 zł 22.50, 12 osób 180/300/50 zł 37.50. Nakrycia kolorowe do 20% taniej. Ręczniki kuchenne liniane i frotowe najjaśniejsze. Pw 8 923 4,198

Sprzedam
korzystnie bufet kino. Adres Kurjer zdw 61 860

Mięso — staniąło — i
długo za oszczędzone pieniądze można śmiało teraz nabyć cały kompletny serwis obiadowy 12-osobowy (dobra porcelana) za cenę 53 złotych, lecz jedynie wprost w hurtowni Porcelany Wroniecka 94, podwórce. Noże, widelce, łyżki, łyżeczki, zupełnie tania. Pw 61 878

Skład
z piwnicą, blisko Starogo Rynku nadający się na wszystko odstąpię korzystnie, Słusarska 5 (skład) zdw 61 894

Maszyny
damską sprzedam. Drużbackiej 1 II lewo. Łazarz. zdw 61 902

Plaszcz
elegancki z futrem 80 zł. Krüger, Św. Marcin 21. III. zdw 61 880

Młyn wodny
przemiału 80 ctr., 65 móg ziem. dom mieszkalny, pokój, wszystkie budynki nowe, welbowane, pod dachówką. Kompletne inwentarze za 70.000 zł. wpiąt poduk ugody. sprzedam Dudek. Poznań. Wielkie Garbary 34. rw 12 975

Majątek
niedaleko Gniezna 186 móg. inwentarz kompletny, budynki murowane, 81.000. Bank Rolny na 94. rowoźce. Noże, widelce, łyżki, łyżeczki, zupełnie tania. Pw 61 878

Singera
damska (okrągła) jak nowa. Zmłodziński, Szyperska 3. zdw 61 954

Skład
kolonialny, dobrze prosperujący, towarem tanio sprzedam. Adres Kurjer zdw 61 924

Skład - restauracyjny
w dobrym położeniu sprzedam. — Oferty Kurjer zdw 61 984

Skład
kolonialny, urządzenie, mieszkanie 3 pokoje zaraz sprzedam. — Adres wskazuje Kurjer zdw 61 929

Platforma
na 80 ctr. korzystnie do sprzedania. Walerjan Gromadziński, Poznań. Wenecka 1. zdw 62 042

Gramofony - płyty mechaniczne
sprzedam po cenach najniższych F. Balon, Woźna 12. Pw 6760-5,28

Dubeltówkę
belgijską bezkurkową kaliber 12 sprzedam. Obejrzeć można Biuro Posłańców, Woźna 11. Pw 8934 5,32

10 dni reklamowych
Koszule damskie dzienne 1.95 z koronką. 2.25 z haftem. Kolorowe prima gat. 4.95. Koszule damskie nocne 4.50 z koronką. 6.50 z haftem. Kolorowe z dług. rekaw. 9.00 zł. Kombinacje damskie hałeczkowe z koronką 4.00. z haftem 4.90. Pantalony damskie z koronką i wstawką 2.95. z haftem 3.90 tylko w St. Raczyska, Stary Rynek 92. Pw 8932 5,36

Dom
2 składowe, skład mieszkanie wolne, za 24.000 wplaty 15.000 — sprzedam (miasto prowincja). — Oferty Kurjer zdw 62 050

Skład
kolonialny bez mieszkania, urządzeniem, towarem sprzedam z powodu wyjazdu. Woźna 21. zdw 61 784

Łóżecko
dziecięce tanio sprzedam. Adres Kurjer rw 18 002

Parcele
na Łazarzu przy przystanku tramwajowym ca 1.260 m. kw. po cenie 8.000 zł. sprzedam. Oferty Kurjer nw 7646

Ubranie frakowe
jak nowe, na średniej figurze, tanio. Stachowski, Woźna 14b. zdw 62 029

Skład
z urządzeniem. Marszałka Focha za kościołem 1.500. Oferty Kurjer zdw 62 018

Cukiernia - jadalnia
Wilda, (skład, trzy pokoiki, kuchnia korytarz) 6.800, gotówka. Oferty Kurjer zdw 62 019

12 wolt
akumulator magnet 4 cyl. Ładownia akumulatorów. Podgórska 8. Mielczarek. zdw 61 006

Skład
kolonialny z towarem, mieszkaniem pokój, kuchnia w Gnieźnie sprzedam za 6.500 Przy innejszej gotówce zatrzymam resztę towaru. Zgłoszenia Kurjer zdw 62 051

Parcele
w różnych rozmiarach przy kościele łazarzkim, drodze Urbanowskiej, 8 zł kw m przy Dabrowskiego 4.50 sprzedam na dogodnych warunkach. Maciejewski, Dabrowskiego 88. zdw 62 055

Mereżkarę
Singera, mało używana za gotówkę sprzedam. Stanisław. Nowa 2. rw 12 997

Kino
wedrowne sprzedam tanio własne dynamo 7 filmami Włodonia ulica Ryłski 7. Obuwnik Lukszek. suterepa. zdw 61 884

Pianino
tanio. Górna Wilda 25. parter prawo. zdw 62 023

Pianino
orzechowe, mało używane, 1200.
Stanisz, Nowa 2. rw 12 998

Wypredaź
inwenturowa porcelany, fajansu,
szkła, galanterji niklowej, Marjan
Lesiński. Pierwszy najstarszy i
najtańszy skład porcelany przy ul.
Wronieckiej. Wypożyczam porce-
lane. Telefon 2916. rw 12 999

Meble
wszelkiego rodzaju nowe i uży-
wane. Najdogodniejsze warunki
spłaty. Stefan Pahl, ul. Marszał-
ka Focha 29, magazyn mebli, te-
lefon 64 25. Pw 6519-45.32

Do
szczęścia małżeńskiego
przyczynia się przede wszystkim
dobra pościel! Za nasze inletry i
drefiszki udzielamy pełnej gwar-
racji. Mamy olbrzymi wybór i
najniższe ceny. — Schubert &
Adamczewski, Stary Rynek 85,
narożnik ulicy Rynkowej.
Pw 8 711.4.10

Wózki dziecięce
i sportowe w największym wybo-
rze po znanych niskich cenach
poleca L. Krause, Stary Rynek
25/28, obok starego ratusza.
Pw 8 712.4.70

Koldry
materace potańiały. Wykonanie
koldry 6 złotych. Używane prze-
rabiam z gępiowaniem Gnoif-
ska, Plac Światokrzyski 1.
zdw 61 343

Pokosty
czysto linańe poleca Fabryka Po-
kostów, Gostyń. zdw 57 908

Maty
ogrodnicze do krycia inspektów z
trzciny i słomy i czystej, długiej
słomy poleca W. Lutowski, fabry-
ka mat trzcinowych i słomian-
ych dla ogrodnictwa i malarzy
w Inowrocławiu. zdw 57 940

Pianino
czarne dębowe 1.800. Krzyżowa
7, III, piętro, prawo.
zdw 60 873

Maszyny
do pisania używane Adler, Mig-
non, Underwood, Remington z
gwarancją od zł 95, nowe od zł
650. Skóra i S-ka, Poznań, Aleje
Marcinkowskiego 23. zdw 61 218

Jadalnię
dębowa, bogato rzeźbiona bardzo
tania. Stolarnia, Bukowska 9.
zdw 61 676

Skład
kolonialny, mieszkanie sprzedam
korzystnie. Adres Kurjer
zdw 61 731

Skład
kolonialny z mieszkaniem sprze-
dam korzystnie. Adres wskazać
Kurjer zdw 61 730

Okazyjnie
do sprzedania papuga oraz 2 ma-
le ptaszki. Wiadomość ul. Mar-
szałka Focha 100. Biłki Magi-
strackie, Sklep spożywczy wskazać
zdw 61 724

Dom
2 morgi ogrodu w Zabikowie
sprzedam. Oferty Kurjer
zdw 61 718

Radioaparat
kompl. 4 lampk. korzystnie na
sprzedaż. Łabacki, Słowackiego
62, prł. zdw 61 693

Rower
dobrze utrzymany zaraz sprze-
dajm oraz drabkę malarską. —
Adres wskazać Kurjer zdw 61 730

Światowid
ilustrowany tygodnik, kompletne
roczniki 1926—1930 w dobrym stani-
e sprzedam. Oferty do Kurjera
zdw 61 735

3 parcele
na sprzedaż bardzo ładnie polo-
żone, wiadomość Hotel Polonia
307, godzina 9—10.30 i 2.30—3.30
osobiście lub telefonicznie 78-54.
zdw 61 730

Frak
elegancki szczipła figura tania,
św. Wojciech 5 parter.
zdw 61 763

Maszynę
do szycia „Singer” sprzedam. —
Jasna 5, II, lewo. zdw 61 758

Nowa
sypialka dębowa, owalna z toa-
letką lub bez tania na sprzedaż.
Piotr Sypniewski, Poznań—Ra-
taje, willa Hamerski.
zdw 61 745

Meble
używane oraz inne przedmioty
sprzedaje i kupuje Poznański
Dom Komisowy, Dominikańska 3
telefon 11-44. Pw 8101-1.65

Perły
sznur pereł prawdziwych 133,
z zamkiem brylantowym sprzedam
tania. Zgłoszenia upraszam Kur-
jer zdw 61 476

Kanapy
Boksy, stoly restauracyjne okrąg-
łe i czworokątne, skrzydło wie-
śielskie, salonik mahoniowy em-
pire, salonik czarny i różne me-
ble antyczne odda tania Poznański
Dom Komisowy, Dominikań-
ska 3, telefon 11-44.
Pw 8911-5.2

Waga
na 300 kg. z ciężarkami prawie
nowa tania sprzedam.
Łazarski 18, Przybylski.
zdw 61 837

Radio
5-cio lampowe (selodyna) bardzo
dobry odbiór tania sprzedam. —
Rynek Łazarski 18, Przybylski.
zdw 61 836

Samochód
ciężarowy 2 tonnowy (Chevrolet)
w dobrym stanie gotów do jazdy
sprzedam. Oferty Kurjer
zdw 61 835

Singera
mało używana 250 zł. Oferty Kur-
jer zdw 61 833

Suknię
wieczorową sprzedam. Kantaka
3, II. zdw 61 832

Tanio
sprzedam (automat) orchester.
Manthey, Kopernika 3.
zdw 60 923

Szal
białopomarańczowy sprzedam. —
Górna Wilda 51 Machaj.
zdw 61 817

2
osobnem wejściem frontowy. ul.
Pocztowa 14, II, prawo.
zdw 61 846

Jednosobowy
Niklas, Podgórna 13. zdw 61 845

Pianino
jak nowe sprzedam za gotówkę.
Za Bramką 5a, parter, lewo.
zdw 61 871

Gospodarstwo
28 mórg dobrej ziemi, powiat po-
znański, żywym i martwym in-
wentarzem natychmiast sprzedam
cena podług umowy, dobre polo-
żenie, nadające się na letnisko —
wprost od właściciela. Górny,
Rybaki 15. zdw 61 869

300
kosztuje teraz moja pończoszarka
84 igłowa, dawniej 500,—, nauka
bezpieczna, żądać prospektu. „Zo-
fja”, Poznań, Focha 121.
zdw 61 913/4

Maszynę
okrągłą czółenka, futro meskie,
salonik, biurka, stoly, rozmaite-
ści tania. Skład Komisowy, Sta-
szica 14. zdw 61 891/2

Meble
na raty i za gotówkę najtaniej
poleca Szpryncacz, Wielka 13
Pw 8 067/68 0.4752

SCHUBERT & ADAMCZEWSKI
Biały Tydzień
Wszystkie płótna po cenach fa-
brycznych, Nansuk angielski 100
cm, biały 2.30, Nansuk angielski
100 cm, kolorowy 2.75, Popelina
angielska 100 cm 4.50. Voile
szwajc. 115 cm 3.30 4.10. Voile
szwajc. 150 cm na firany 5.70
Pp 4 195

Luty
dodawaj stale dla kur i gęsi do
paszy prawdziwej Centraliny Mi-
chałowskiego. Nic nie stracisz,
tylko się wzbogacisz. — Żądać
wszędzie tylko w oryginalnem
opakowaniu, nigdy luzno. — Wy-
strzeżać się naśladownictw.
Pw 4.191

Meble
wszelkiego rodzaju najtaniej się
kupi na Podgórnjej 10, J. Streitz
zdw 61 985

5 KUPNA

Pianino
lub fortepian kupie za gotówkę.
Oferty Kurjer dw 2 741

Brylanty
złoto, srebro itd. kupuje F. Tar-
kowska, Poznań, Pl. Wolności 11.
Pw 5 463

Pianino
w dobrym stanie kupie. Oferty
z wskazaniem ceny skierować
Koło Rolników, Solca, Dom
Akademicki, telef. 54-32,
zdw 61 778

Pieska
czujnego kupie. Oferty ceną Kur-
jer zdw 61 862

Karoserje
używana na Fiata 503, oryginal-
na kupie. Oferty Kurjer
zdw 61 981

Folwark
300—400 mórg kupie, wpłace 70
tys. złotych, Oferty z dokładnym
opisem Kurjer zdw 63 049

Parcele
500 — 1000 kw. m. w Poznaniu ku-
pie. Zgłoszenia Kurjer rw 13 005

6 KAMIENICE

Kupię
dom dobrze się rentujący przy
wpłacie 50 000. Szczegółowe of-
erty Kurjer zdw 61 605

Kamienica
blok narożnikowy przy przyncipal-
nej ulicy Poznania z rocznym do-
chodem ca 20 tys. korzystnie do
sprzedania. Zgłoszenia do eksped-
ycji Kurjera Poznańskiego
zdw 61 633

Kamienica
z składowi wolnem komfortowem
mieszkaniem, śródmieście, czynsz
25 000, cena 300 000, wpłaty pola-
wa. Wyrzykowski, Grobla 9, te-
lefon 39-58. zdw 61 590

Właściciel
nieruchomości przyjmie admini-
strację domu, obeznany z sprawa-
mi lokatorskimi, meldunkowemi.
Oferty Kurjer zdw 61 606

Kamienica
provincji przedsiębiorstwem. —
obróć roczny 148 tysięcy, cena 80,
wpłaty 40. Oferty Kurjer
zdw 61 518

Kamienicę
4 piętrowa, dochód 17 000, cena
140 000, wpłaty 50 000 sprzedam
Oferty Kurjer zdw 61 922

Kamienica
komfortowa, blisko śródmieścia ce-
na 125 000, wpłaty 80 000 sprze-
da „Krakus”, Pocztowa 30, telefon
58-66. zdw 62 011

7 PIENIĄDZ

Hipotekę
z danem na nieruchomości Poz-
nański kupie. Oferty Kurjer
zdw 61 104

2.000 zł
do gospodarstwa na krótki czas
poszukuje. Zastaw weksle wy-
soki procent. Oferty Kurjer
zdw 61 741

Poszukuję
6—10 000 pożyczki i hipotekę, na
gospodarstwo. Oferty Kurjer
zdw 61 750

Pożyczki
250 zł krótki czas, procent wyso-
ki. Oferty zdw 61 859

Młynarz
z kaucją 5 do 10 tysięcy, ewentu-
alnie jako wspólnik może się za-
raz zgłosić. Oferty do Kurjera
Poznańskiego pod zdw 61 932

11 000 złotych
poszukuje na kamienicę w cen-
trum Poznania wartości 300 tys.
majątek ziemski bez długu. Oferty
Kurjer zdw 61 937

Na
niezadłużoną wille wartości 40 000
zł poszukuje na I. hipotekę zaraz
4 000 złotych ewent. sprzedam
później. Oferty do Kurjera Poz-
nańskiego zdw 62 034

8 DO WYNAJECIA

3—5 pokoi
natychmiast wydzierżawie oraz
stajnie, duże podwórze w Pozna-
niu. Oferty „Par”. Aleje Marcin-
kowskiego 11, pod nr. 4.174
Pw 8706.4.174

Mieszkanie
3-pokojowe, bardzo piękne, komfor-
towe z meblami (gabinet, sypialnia)
tania dzierżawa, ulica
Mickiewicza natychmiast do obje-
cia. „Emki”, Dąbrowskiego 12/16
zdw 31 677

Mieszkanie
trzy pokoje i kuchnia w nowej
willi, dla inteligentnego, bez-
dzietnego małżeństwa za komor-
nem za półtora roku zgóry (4 500
zł) do wynajęcia. Oferty Kurjer
zdw 61 721

Mieszkanie
komfort 6 pokoi w willi w Solcażu
z ogrodem od zaraz do wynajęcia.
Zgłoszenia Kurjer zdw 61 720

Ładne
2 pokoje z urządzeniem kuchni za
120 zł. Adres Kurjer zdw 61 707

Dwupokojowe
mieszkanie, kuchnia, zaraz. Bez-
dzietni. Aleja Szelągowska 13,
Willa. zdw 61 633

Mieszkanie
2 pokoje, kuchnia i piwnica w
suterengach willi, kolo toru wy-
słodowego Ławica, czynsz mie-
sieczny według umowy zaraz.
Willa Biedronka, telefon 41-79.
zdw 61 740

Mieszkanie
frontowe na parterze pokój z du-
żą kuchnią, szafka i światłem
elektrycznym na Winiarach 2 500
w tem 4 lata dzierżawa, Gospo-
darz. Oferty Kurjer zdw 61 811

Zaraz
trypokojowe, słoneczne, komfor-
towe, eleganckie meble korzyst-
nie do objęcia. Zielce Patrona
Jackowskiego 43. zdw 61 777

3 pokoje
kuchnia wydzierżawie w Mosinie
czynsz miesięczny. Jan Kurkie-
wicz, Mosina. zdw 61 754

Mieszkanie
3 pokojowe, kuchnia, z ogrodem.
Czynsz zgóry. Adres Kurjer
zdw 61 930/1

Słoneczne
mieszkania 2, 3 i 5 pokojowe w
nowej willi od zaraz do wynaje-
cia. Gendera, Górna Wilda 119.
zdw 61 870

3
pokojowe mieszkanie umeblowane
zgoda gospodarza oddam. Skibiń-
ska, Przecznicza 1. zdw 61 905

Pokój
kuchnia, duży, słoneczny, śród-
mieście 2.500 meblami w tem
dzierżawa. Oferty Kurjer
zdw 61 887

Mieszkanie
dwupokojowe, komfortowe, fron-
towe I prł. Marszałka Focha z
meblami 3.500 zł natychmiast od-
etapie. Zgłoszenia Krygierowa,
Św. Marcin 22. zdw 61 883

4 pokoje
I. piętro, w śródmieściu na kan-
celaryj lub dla lekarza wprost od
gospodarza do wynajęcia. Zgło-
szenia: Św. Marcin 50, skład.
zdw 61 950

Mieszkanie
pokój i kuchnia na Jeżycach za
zgoda gospodarza odstapie z me-
blami. Oferty Kurjer zdw 61 953

5 pokojowe
mieszkanie
w nowym domu na Łazarzu za
miesięczną dzierżawą wprost od
gospodarza — wolne od 15 lutego.
Zgłoszenia do Kurjera zdw 61 926

Dwupokojowe
kuchnia, łazienka, gaz, elektryka,
parkiet, willa blisko Teatru, rocz-
ny czynsz. Kurjer zdw 61 967

Dwupokojowe
komfortowe, willa, śródmieście,
czynsz 2.000. Oferty Kurjer
zdw 61 970

Pokój
kuchnia, frontowe, śródmieście,
korzystnie oddam. — Soltysiak,
Prusa 18. zdw 61 963

Dwupokojowe
kuchnia za rocznym czynszem
wydzierżawie. Pocztowa 30, II,
prł., pokój 19. zdw 61 937

Próżny
pokój oddam. Adres Kurjer
zdw 61 939

5
pokoi, wysoki parter, komfort —
(śródmieście), Agencja Kurjera
Przeznacza 1a. zdw 62 044

Mieszkania
za dzierżawą poleca Biuro Han-
dlowe, Kantaka 1, II, zdw 61 916

Małżeństwu
umebl. pokój i kuchnię wynajmie
u samotnej. Tylnie Chwałiszewo
13, skład. zdw 62 024

700
pokój kuchnia. Agencja Kurjera
Przeznacza 1a, skład. zdw 62 021

Dwupokojowe
kuchnia, Łazarz 11 0. Informacje
Widziński, Maleckiego 15, podwó-
rze. zdw 62 016

Mieszkanie
pokój z kuchnią zaraz wynajmie.
Obornicka 35, gos. odarż.
zdw 62 000

9 SZUKA MIESZK.

5—6 pokoi
parter lub I. prł. na biura w
okolicy Rynku Wildeckiego lub
na Górnej Wildzie poszukuje po-
ważna Instytucja. Zgłoszenia Kur-
jer zdw 61 410

Mieszkania
4—6 pokoi nie wyżej II. prł. sło-
neczne z wszelkimi wygodami
poszukuje poważny reflektant.
Zgłoszenia „Par”. Aleje Marcin-
kowskiego 11 pod 4.160.
Pw 8697-4.160

Pokoju
z kuchnią szuka młode małżeń-
stwo. Oferty Kurjer zdw 61 726

Poszukuje
2 pokoi z kuchnią. Dzierżawa
zgóry 2 lata. Oferty Kurjer
zdw 61 717

Profesorka
gimnazjalna poszukuje 2 pokojo-
wego mieszkania, wżel 2 pokoi
kawalerskich z wszelkimi wygo-
dami nie wyżej 2-go pietra, tylko
od gospodarza. Zapłaci czynsz
zgóry. Oferty do Kurjera
zdw 61 635

1—2
pokoi z kuchnią poszukuje wprost
od gospodarza. Czynsz zgóry. —
Oferty Kurjer zdw 61 810

Inżynier
poszukuje mieszkania 3 pokojo-
wego z kuchnią i łazienką wprost
od gospodarza za czynsz zgóry.
Miejscie blisko dworca, Pośred-
nicy wykluczeni. Oferty Poznań,
Stary Rynek 50., Pomoc Szkołna,
telef. 50 49. zdw 61 821

Urządnik
państwowy szuka 2—3 pokoi z
kuchnią. Czynsz zgóry. Oferty
Kurjer zdw 61 816

Mieszkania
3—6 pokojowego śnieżnie poszu-
kuje. Oferty Kurjer zdw 61 889

Mieszkania
1—3 pokojowe poszukuje mał-
żeństwo bezdzietne wprost od go-
spodarza. Oferty Kurjer
zdw 61 955

Mieszkanie
2—3 pokojowe wprost od gospo-
darza, plac dzierżawie zgóry. —
Oferty Kurjer zdw 62 037

Urządnik
szuka pokoju i kuchni. Oferty
Kurjer zdw 62 041

Zgóry
zapłacie dzierżawie za mieszkanie
3—4 pokojowe wygodni. Oferty
do Kurjera zdw 62 025

Pokoju
względnie dwóch z kuchnią, elek-
trycznością, Willa, dzierżawa
miesięczna, poszukuje urzędnik.
Oferty Kurjer zdw 61 939

10 ZAMIANA
MIESZKANIA

Pokój i kuchnię
parterowe na Jeżycach. — niski
czynsz, zamienie na 2 dc 3 poko-
jowe w śródmieściu Warunki i
czynsz do Kurjera pod dw 2756

Zamienie
4 pokoje obok Placu Nowomiej-
skiego na 3 pokoje Łazarz lub
Jeżyc. dzierżawa 150 zł, 1/4 roku
nie, ewtl. używanie kuchni. Wy-
zgóry. Oferty Kurjer zdw 61 996

11 POKOJE UMEBL.

Pana
na wspólny pokój. Półwiejska
29 parter, prawo. zdw 59 639

Pokój
balkonowy bardzo ładny wynaj-
mie. Polna 13, I, lewo. zdw 59 034

2 osobowy
pokój, czysty, słoneczny wynaj-
mie. Polna 13, I, lewo zdw 58 003

Próżny
pokój duży, jasny, ciepły wynaj-
mie starsz. pani, najchętniej u
rzędnicze zaraz. Oferty Kurjer
zdw 61 598

Dobrze
umeblowany pokój panu lub
dwom urzędnikom z bardzo do-
brym utrzymaniem od 15, wolny.
Podgórna 12 b, III. zdw 61 421

Pokoje
światło elektryczne, telefon, u-
trzymanie pierwszorzędne. Ro-
mana Szymańskiego 1, I, lewo.
zdw 61 725

Słoneczny
pokój dla dwóch osób zaraz wy-
najmie. Marszałka Focha 72 IV,
prawo. zdw 61 711

Panience
pokoik. Grunwaldzka 26, I, Po-
gorzelska. zdw 61 708

Pokój
2 osobom. Łąkowa 15, Kowa-
lewska. zdw 61 700

Skromny
pokój zaraz. Adres Kurjer
zdw 61 699

Męski pokój
światło elektryczne, ogrzewanie
centralne, łazienka solidnemu pa-
nu zaraz. Krasifskiego 8 c,
Chmielewski. zdw 61 693

Dwom
panom, osobnem wejściem Bor-
czyk, Ślusarska 2 II, prawo, pod-
wórze. zdw 61 689

Pokój
wynajmie małżeństwu. Wspólna
15, Tyńiec zdw 61 738

Niekrepujący
Patrona Jackowskiego 35, II,
prawo. zdw 61 814

Pokój
inteligentnym dobrem. utrzyma-
nie zaraz. Szubertowa, Strzelec-
ka 12, III. zdw 61 808

Pokój
dwuosobowy. Morawska, Grocho-
we Łaki 7. zdw 61 786

Pokój
wspólny panu. Wielka 18, IV,
lewo. zdw 61 731

Wynajmie
pokój niekrepującym wejściem
bezdzielnemu małżeństwu lub
dwom panom. Szamarzewskiego,
13/15, I, lewo zdw 61 771

Klatki
schodowej pokój centralne ogrze-
wanie. Masztalarska 7a, I, piętr.
zdw 61 834

Niekrepujący
zaraz. Wielkie Garbary 13, III,
lewo. zdw 61 820

13 LOKALE

Lokale
przemysłowe i handlowe do wynajęcia przy Starym Rynku. Władomoc: Bank, Piekarni 1. zdpw 61 846

Dwie
ubikacje parterowe wejście z podwórkiem na cele handlowe natchmiast do wynajęcia. Wodna 3, H. Walter. zdw 61 891

Ubikacyj
suchej na składnice na 4 miesiące w centrum lub na przedmieściu poszukuje od zaraz. Zgłoszenia z podaniem ceny Kurjer Poznański zdw 61 681

Lokalu
próżnego, nadającego się na skład kolonialno - delikatesowy, kawy, cukierków lub tytoniu w okolicy Wildy, może być bez mieszkanca, poszukuje zaraz. Zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego zdw 61 942

14 DZIERŻAWY

Ubikacje handlowe
frontowe, bardzo jasne, położone w Poznaniu przy najruchliwszej ulicy, natchmiast do wynajęcia. Oferty „Par”. Aleje Marcinkowskiego 11, pcd nr 4.175 Pw 8703-4.175

2 składy
z mieszkaniami nadające się na każde przedsiębiorstwo przy głównej ulicy, zaraz do wynajęcia. Zgłoszenia Kropielnicki Na kło n/Notecia Dąbrowskiego 137 nr 7 541

Do wydzierżawienia
na biura, składy, warsztaty 1) 380 mtr. kw. pierwsze piętro, 2) plac 500 mtr kw. razem lub osobno przy ul. Dąbrowskiego Kurjer Poznański zdw 61 696

Do wydzierżawienia
w Poznaniu 10 do 30 morg. Wiadomości Hotel Polonia, pokój 307, godzina 9-10,30 i 2,30-3,30 osobicie lub telefon 78 54. zdw 61 779

Oberża
na Pomorzu z pełnym koncesem do wydzierżawienia Warunki pod T. Przybylski, Górna Wilda 152 zdw 61 694/95

Restauracja
do wydzierżawienia z kilkoma ubikacjami z całkowitem urządzeniem i z przyległym mieszkaniem, do objęcia potrzeba 8.000 zł. Zgłoszenia Kurjer zdw 61 701/2

Poszukuje
dzierżawy młyna parowego lub motorowego w dobrej okolicy. Łaskawe poszienia do Kurjera zdw 61 943

Skład
kolonialny urządzeniem większym powiatowym mieście 5 lat wydzierżawy właściciel, objęcie towaru 2.000 złotych, dzierżawa miesięczna 90 złotych. Sowiński, Poznań, Sw. Marcin 22, telefon 18-97. zdw 61 951

Młyn wodno - turbinowy
para walcy, czyszczarnia, śrótownik, przemiał 50 centarów na dobę, 5 morg. ziemi, 2 pokoje, kuchnia, wydzierżawia właściciel na 6 lat, od Poznania 20 kilometrów, objęcie kaucja 4.000 złotych. Sowiński, Poznań, Sw. Marcin 22, telefon 18-97. zdw 61 950

Dzierżawa
900 morg do odstąpienia na 9 lat lub przyjęcie się wspólnika. Potrzebne 30 tysięcy złotych. Zgłoszenia do Kurjera pod zdw 61 935

Restauracja - kawiarnia
dobrze prosperująca od zaraz wydzierżawie, Pocztowa 30, II, ptr. pokój 19. zdw 61 938

Piekarnie
kolonialne wielkiej wsi kościelnej wydzierżawie zaraz, Agencja Kurjera, Krotoszyn. nw 7651

Skład
kolonialny jedyny na wsi gdzie dwór tano zaraz do nabycia. Oferty Kurjer nw 7652

Szukam
dzierżawy gospodarstwa 20 do 60 morg bez inwentarza chociaż zdewastowane. Oferty pod zdw 661 088

Młyn
wodno - turbinowy blisko Poznania do wydzierżawienia, do objęcia potrzeba 3 500 zł. Oferty Kurjer zdw 62 048

Piekarnia
i cukiernia w mieście powiatowym zaraz do wynajęcia wprost od gospodarza. Do objęcia 3 500 zł, znaczek na odpowiedź, wpłaty 10 tys. zł. Oferty do Kurjera Poznańskiego nw 7656

Skład
przy ul. 27 Grudnia z 2 oknami wystawowymi z kompl. urządzeniem bez towaru natchmiast do odstąpienia. Oferty Kurjer zdw 61 908

15 UZDROWISKA

Zakopane
„Januszek” ul. Chałubińskiego, pensjonat adwokata Rychlickiej z Poznania Pokoje ładne, ciepłe. Kuchnia pierwszorzędna. Cena 10 do 12. zdw 56 894

Szkolę Odrodzenia
uzdrowisko wychowawcze dla dziewcząt z zaburzeniami nerwowymi, psychicznymi, trudnej w domu, szkole, wznawia Dr. J. Gawroński, dwóch Zrenica, poczta Środa. Pw 8 768-5.19

16 OSOBISTE

Autobusy
do Gniezna 9.15, 11, 13.45, 16.30, 20.15. Dominikańska. rw 13 004

Panią
wtorek, Stary Rynek, Apteka piątka, Towarowa, zainteresowani proszą adres lub list Kurjer zdw 61 722

Ostrzegam
niniejszem przed udzielaniem kredytu mojej żonie Reginie Karzewskiej, ponieważ za jej długie nie odpowiadam. Stanisław Karzewski, nauczyciel. zdw 61 714

Panią
z ulicy Myśnej bardzo prosi pan, który w towarzystwie kolegi był w poniedziałek wieczorem w Warszawiance o spotkanie w sprawie ważnej. Kurjer zdw 61 895

21 ZGUBY

Zgubiłem
książeczkę wojskową. — Henryk Tkacz, ul. Czesława 1. zdw 61 527

Psa
wilka znalezione. — Zupańskiego 13 a, Bösche. zdw 61 979

Zgubiono
zegarek brzołotkowy monogram M. M. Zwrot za wynagrodzeniem. Matejki 4 II. lewo. jw 8489

22 ROZMAITE

Trykotażę miarowe
kostiumy sportowe, garsunki, swetry pulowery, sukienki ubranka kombinacje itp. korzystnie „Tricot”. Romana Szymańskiego 10, III. przy Świętokrzyskim. Pw 8100-1.47

7,90 zł
koszula białe smokingowa zefirowa od 8,90, jedwabne od 13,50; białe od 3,65, nocne od 5,90 poleca Fabryka Bielizny J. Schubert, Wrocławska 3 Pp 8719-4.171

Biały tydzień
Jankowska Podgórna 10 Olbrzymi wybór, ceny nadzwyczaj niskie, proszę zwrócić łaskawie uwagę na wystawę. Polecam fartuski oraz wszelkie artykuły dla niemowląt. — Jako specjalność modne kołnierzyki dla pań koronki. Pw 8 718-4.134

2,60 zł
poleczenia na poduszki, na pościel od 8,50, poduszki strojne od 4,25. Jaski 1,90, podpiedzia od 12,50, komplety strojne do 30% zniżone poleca Fabryka Bielizny J. Schubert, Wrocławska 3. Pw 8721-4.167

Pończochy nietanio lecz najkorzystniej
kupcie, przekonacie się. Pocztowa 11, parter. zdw 61 450

5,90 zł
płaszcz biały, zawodowy fartuch biały z rekawami od 5,25, płaszcz biały męski zawodowy od 7,50 poleca Fabr. Bielizny J. Schubert, Wrocławska 3. Pw 8722-4.165

1,70 zł
koszula damska z klecka, koszule madapolam strojne od 2,85 zł, koszule nocne strojne od 4,90, cena na bieliznę damską do 80% zniżona Fabryka Bielizny J. Schubert Wrocławska 3. Pw 8720-4.169

Pranie
prasowanie, przenie firan przyjmuję. Czartoria 11. zdw 61 512

Szlachectwa
dowody przeprowadza herby, akty notyfikacyjne wystawia „Heroldia”. Poznań, Mickiewicza 7. zdw 61 395

Raty
Książki wybitnych autorów nasychnych innych do każdej miejscowości. Oferty Kurjer Poznański zdw 61 673

„Emulada”
emulsja tranowa ze słodem i czekoladą jest idealnym środkiem wzmacniającym dla dzieci, zawiera witaminy i fosforany. Dzieci chętnie zażywają. Wyrobu Apteki w Bazarze. Pw 8 604-4.51

Obrazy oprawia
najgustownie, najtaniej tylko Witold Leworski, Wrocławska 36, skład obrazów. Pw 8 713-4.93

Zawiadomienie
Słynny i niezrównany w swej przynikliwości grafolog - astrolog daje cenne rady we wszystkich rodzajach sprawach. Udziela porad na podstawie pisma i daty urodzenia. Przyjmuje codziennie od 10 rano do 1. i od 3 do 8 wiecz. Ulica Skarbową 14, I. ptr. front, osoba na poczekalni. dw 2758

Akuszerka
Kleinwächterowa Poznań centrum ul. Romana Szymańskiego 2, pierwsze piętro lewo drugi dom od Placu Świętokrzyskiego. zdw 55 744/5

Masażystka
rutynowana dla pań, panów poleca się poza dom. Oferty Kurjer zdw 61 692

Maskowe
kostiumy tania wypożycze. Szymańska, Nowa, wchód Murza 2. zdw 61 976

Pracownia Gorsetów „Wanda”
Ratajczaka 27, wykonuje szybko, sumiennie wszelkie gorsety, pasy bandaże do po ciąży, operacji itp. Biustonosze wszelkiego rodzaju oraz reparacja. zdw 61 658

Domowe
obiady. Plac Nowomiejski 10 a. I. lewo. zdw 61 783

Tanio
zakładam firany, przerabiam kanapy, leżanki, materace, naprawiam markizy, żaluzje. Grzybowski, Kopernika 2. zdw 61 952

Zelówki
męskie 3,50, damskie 2,00. „Fortuna”. Poznań, Garncarska 3. — Filija: Dąbrowskiego 30. zdw 61 977

Suknie w 24 godzinach
wykonuje Salon M6d „Zofia”. Bukowska 3, (Gdzie Kino Stylo-wo). zdw 62 002

Obiady
wykwintne 2-3 po 250-300 zł przy ul. Matejki. Adres Kurjer zdw 61 743

Fartuchy
i płaszcze zawodowe wszelkiego rodzaju poleca korzystnie Wytwórnia Fartuchów, Marjan Garsztecki, Kozia 19. zdw 61 759

Obiady
smaczne, obfite 70 gr. Półwiejska 9 b. I. ptr. zdw 61 749

Biali kołownicy
Telefon nr. 12-30 Wrocławska nr. 7 załatwiają wszystko. List z odpowiedzią w mieście 80 gr. zdw 61 133

Najpiękniejsze obrazy
najtaniej tylko w firmie Witold Leworski, Wrocławska 36, specjalizacja w obrazach. P 8715-4.96

Polecam
się jako kucharka na wszelkie uroczystości domowe, wyjeżdżam także na wies. W. Musiał, Poznań, Górna Wilda 54. zdw 61 857

Najsłynniejsza
chiromantka przyjechała z Warszawy na krótko, przepowiada przeszłość, teraźniejszość, przyszłość dokładnie. Aleje Marcinkowskiego 20, drugie piętro, prawo, dom tylny. zdw 61 863

Krawczyjni
przyjmuje prace w dom, poza dom i wyjazd, niskie ceny. Piekary 8, front, II. prawo. zdw 61 868

Maskowe
kostiumy tania wypożyczam. — Olszańska, Sw. Marcin 38, pierwsze podwórze, prawo, III. zdw 61 875

Zbiór znaczków
około 1 1/2 tys., same europ. tania za 100 zł. sprzedam. Zgłoszenia Kurjer zdw 61 903

Inwalida
wojenny prosi o zamiejscowe jazdy samochodem tel. 90-17. zdw 61 873

Dobra
krawcowa przyjme jako wspólniczkę do dobrze prosperującego Salonu M6d, gotówka 1000. Oferty zdw 63 003

Telefon 15-60
Ekspedycja listów, paczek i bagażów. Odkurzenie aparatami Elektrolux. Czyszczenie i froterowanie parkietu przeprowadzają Posłańcy Miejscy, ul. Woźna 11. Pw 8933-5.31

Wykwintne
suknie wieczorowe również modernizowane wykonuje tania Słowackiego 39, III. prawo. jw 5487

Jarskie
wykwintne obiady: 3 dania 2 zł, 4 dania 2,50. Telefon 12-75, Sw. Marcin 66/67, II. prawo. zdw 61 919

Pracownia
eleganckiej bielizny wykonuje damska, męska, pościelowa. Wielki Garbary 18, wejście Woźna II piętro. zdw 62 010

23 OZENKI
Szatynka
wysoka, mająca umeblowanie na 2 pokoje z kuchnią i posag pozna w celu matrymonjalnym pana, chętnie urzędnika państwowego wzrostu wysokiego do lat 30. Zgłoszenia Kurjer zdw 61 737

Wdowa
inteligentna, bezdzietna, lat 50, większym mieszkaniem, 30 tys. pragnie poznać pana kulturalnego na wyższym stanowisku lub emeryturze, bezdzietnego. Cel matrymonjalny. Oferty Kurjer zdw 61 809

Kawaler
lat 40, posiadający 10.000, ożeni się z właścicielką składu żelaza, artykułów budowlanych. Oferty proszę pod zdw 61 941 do Kurjera Poznańskiego.

Milej
sympatycznej towarzyszyki życia, szuka dobrze ustosunkowany młody emeryt wyższej rangi. Zgłoszenia Kurjer zdw 62 040, Cel matrymonjalny.

Panna
pragnie zapoznać pana na stałe posiadzie do lat 35. Cel matrymonjalny. Oferty Kurjer zdw 61 714

Nagle ogłoszenia

wieczorem po zamknięciu
ekspedycji (godz. 18,30) do wydania tylko porannego przyjmuje portjerna. Wejście bramą św. Marcin 70 — dzwonek nocny przy bramie na prawo. Telefon portjerna nr. 35-25
Portjerna nie jest upoważniona do przyjmowania ogłoszeń do wydania wieczornego.

Wykształcona
młoda pani, zapewnionym bytem, gotówka, szuka znajomości panów na poważnych stanowiskach wieku 40-50 lat. Cel matrymonjalny. Zgłoszenia Kurjer zdw 61 782

Mam
lat 32, herbowe nazwisko najwyższe odznaczenia wojskowe i walory, jakich żąda się od mężczyzny — brak mi żony. Która z bogatych pań chciałaby ten brak uzupełnić, niech szerzej napisze Kurjer zdw 61 775

Dla
mejszostry przystojnej, intel. gosp. szatynki, posiadającej 3-pokojowe urządzone mieszkanie poszukuje odpowiedniego męża. Panów od lat 40 na wyższym stanowisku proszę o oferty Kurjer zdw 61 752

Rzutki
kupiec lat 24, na stanowisku, pensja 400. — ożeni się z brunetką do lat 22. Majątek dla wspólnego dobra pożądan. Oferty wraz z fotografią, która się zwraca do Kurjera pod zdw 61 826

Brunetka
w średnim wieku, posiadająca wyprawę i gotówkę na mieszkanie i meble poszukuje męża, najchętniej podoficera lub urzędnika. Oferty Kurjer zdw 61 820

Szatynka
lat 23, 16.000 złotych majątku, szuka pana w celu matrymonjalnym. Oferty możliwe z fotografią do Kurjera pod zdw 61 936

24 NAUKA
Kursy stenografii
pisania na maszynie Kantaka I. II. piętro zdw 58 205

Tanie kursy tańców
Opaliński, 27 Grudnia 19 II. zdw 59 739

Studentka
udziela tania lekcji niemieckiego i konwersacji. Zgłoszenia Kurjer zdw 60 794

Udzielam
korepetycji języków polskiego i obcych i pomagam dzieciom w odrabianiu lekcji. Cena bardzo przystępna. Oferty Kurjer zdw 60 772

Francuska
do konwersacji dla osoby starszej na kilka godzin popołudniowych na okres dłuższy. Zgłoszenia z poważnymi referencjami uprasza Kurjer Poznański pod zdp 61 394.

Mikołajczaka
Szkoła Tańców Pocztowa 29. — Kurs nowy 5 lutego godz. 20. Pw 8654-53.152

Angielskiego
francuskiego, włoskiego udziela wykształcona osoba 2. — 2,50. Strzelecka 31, podwórze, wprost II. p., prawo zdw 61 596

Korepetycji
udzielam z matematyki w zakresie 6 klas i fizyki. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 61 706

Korepetytora
dla ucznia IV. gim. human. energicznego poszukuje. Oferty z warunkami Kurjer zdw 61 703

Tanio
korepetycji udzielam. Oferty Kurjer zdw 61 739

Korepetycji
w zakresie 8 klas udzieli student pierwszorzędne referencje. Oferty Kurjer zdw 61 737

Angielka
rodowita udziela lekcji konwersacji. Zgłoszenia Kurjer zdw 61 772

Lekcji
języków polskiego, łaciny oraz matematyki udziela na bardzo dogodnych warunkach. Oferty Kurjer zdw 61 770

Student
IV. roku filozofii, doświadczony korepetytor, udziela lekcji w zakresie gimnazjum Zgłoszenia Kurjer zdw 61 818

Kursy
stenografii polskiej, niemieckiej pisanie na maszynie, książkowości. Tyran Zaworskiej, Strzelecka 33 narożnik pl. Świętokrzyskiego. zdw 58 961-2

żeńskie Kursy Techniczne
Poznań, Focha 2. Przygotowanie 6 kl. szkoły średniej, ogólnokształcącej. — Początek kursu 6 lutego 1931. Prospekt 20 gr. Pw 8 929-53.195

Księgowość
bilansowanie, stenografia. Ogrodowa 18, II. zdw 61 957

Pięknie pisać!
wycza 15 lekcjach Kaligraf. ul. Seweryna Mielżyńskiego 3, II. zdw 61 872

Niemieckiego
udzielam początkującym. Kurjer zdw 61 888

Nauka
pisanie na maszynie, metoda nowoczesna. Zapisy codziennie w firmie Block-Brum w Poznaniu, Plac Wolności 8, I. piętro. Pw 7507-46.29

Matematyk
udzieli lekcji. zdw 61 847

25 MUZYKA
Pianino
krzyżowe tania do wynajęcia. — Zgłoszenia Kurjer zdw 61 830

Lekcji
gry skrzypiec w domu i poza domem udziela tania Skalski, Dąbrowskiego 35 37, podwórze, lewo II, 10-12 i 5-7. zdw 61 060

Duet
ewentl. trio, pianistka, czelistka, skrzypek, dobrze zgrane koncertowym i dancigowym repertuarem od 15. 2. lub 1. 3. wolne. — Oferty do Kurjera Poznańskiego nw 3655

26 ROZRYWKA
Największa
wypożyczalnia książek w Poznaniu, 1 1/2 zł miesięcznie. — Wielki wybór. Ostatnie nowości. „Książka Antykwariat” Woźna 12. zdw 60 598

Kino „Harfa”
Focha 23, Mandaryn Wu. zdw 61 687

27 SZUKA PRACY
Ogłoszenia do 30 zł w dla poszukujących posady w tej rubryce obliczamy po jednej trzeciej cenę drobnych

Starsza
panna poszukuje posady w majątku w Poznaniu lub w Poznaniu, gdzieby mogła się wyuczyć pierwszorzędne gotowania i zaprawiania, w wolnych chwilach może szyć. Łaskawe zgłoszenia pod zdw 61 670

Ogrodnik
kawaler obeznany w wszelkich galeziach swego zawodu, uczciwy i sumienny poszukuje posady zaraz lub później. Łaskawe zgłoszenia Orodunski pod 60 796

Korespondentka
stenotypistka z polsko - niemiecką stenografią poszukuje posady. Oferty „Par”, pod 60 38. Pw 8 618-60.38

Bufołowa
wykwalifikowana szuka posady możliwie z obsługą gości Oferty Kurjer zdpw 61 344

Mistrz
młynarski, lat 31, wszechstronnie obeznany w swym zawodzie, wykonuje wszelkie reparacje, poszukuje jakiegokolwiek posady. Wojtaszewski, Bydgoszcz, Podgórna 25. zdw 60 969

Młynarz
działny w swym zawodzie z dobrymi świadectwami szuka posady od 15 lutego lub później. Idzikowski, Barcin. zdw 61 296

Służący
kawaler lat 24, poszukuje posady z ostatniego miejsca do składu lub do wojskowej posiadając klubne świadectwa, pensja dogodna. Zgłoszenia przyjmuję Fr. Rożewicz, Ruskowo pow średzki. zdw 60 036

Maszynistka
biegle pisząca po polsku niemiecku poszukuje posady Oferty Kurjer zdw 60 050

Cukiernik
sumienny z dobrymi świadectwami poszukuje posady tylko do obsługi. Język polski, niemiecki. — Miejscowość obojętna Zgłoszenia Kurjer zdw 60 331

Lokaj
kamerdyner kawaler, włada językami, poszukuje posady zaraz lub 15 świadectwa pierwszorzędne M. Biniakowski, Nakło Ogrodowa 39. zdw 61 363

Krawcowa
działna poleca się poza dom. — Oferty Kurjer zdw 61 764

Gospodyni
wiejska w średnim wieku nawszkroś sumienna, z porządnym domem szuka posady na probostwo lub do religijnego państwa J. Opalenica. zdw 61 761

Stasiakówna, Poznań, Soczka

Student
pochorazy rezerwy krytycznej sytuacji szuka jakiegokolwiek zajęcia. Oferty Kurjer zdw 60 457

Prasowaczka
z kilkoletnią praktyką poszukuje posady w majątku od 1. 4. Oferty Kurjer zdw 61 420

Służąca
do wszystkiego z dobrymi świadectwami poszukuje posady. — Oferty Kurjer zdw 61 643

Inteligentny
mężczyzna, lat 28, władający polskim, niemieckim i rosyjskim językiem, znający też książkowość poszukuje jakiegokolwiek zajęcia biurowego. Oferty Kurjer zdw 61 607

Kucharka
do kasyna podoficerskiego, szuka posady. Oferty Kurjer zdw 61 616

Podróżujący
szuka posady za kaucją Oferty Kurjer zdp 61 732

Samotna
osoba, inteligentna w średnim wieku poszukuje zajęcia do prac domowych Łaskawe oferty Kurjer zdw 61 679

Dziewczę
lat 14, poszukuje posady

Pranie
prasowanie iur posługu z prasowaniem przyjmuje. Oferty Kurjer zdw 61 807

Posługi
przed południem szukam. Oferty Kurjer zdw 61 805

Posługi
na cały dzień, z praniem i gotowaniem bez spania poszukuje. Oferty Kurjer zdw 61 804

Posługaczka
z dobrymi świadectwami poszukuje posługi. Zgłoszenia Kurjer zdw 61 808

Ekspedjentka
przyjmuje posadę do piekarni i cukierni. Znajomością książkowskości. Oferty Kurjer zdw 61 797

Szofer - strzelec
lub służący żonaty lat 32 z dobrymi świadectwami zmienia posadę od 1. 4. lub 1. 7. 1931. Zgłoszenia Kurjer zdw 61 796

Posługi
szukam. Oferty Kurjer zdw 61 813

Służąca
z gotowaniem do wszystkiego szuka posady przy mniejszej rodzinie. Oferty Kurjer zdw 61 795

Służąca
poszukuje posady do jednej lub do dwóch osób. Oferty Kurjer zdw 61 793

Posługaczka
poszukuje posługi. Oferty Kurjer zdw 61 792

Dziewczyna
starsza szuka zaraz posługi. Oferty Kurjer zdw 61 791

Sierota
poszukuje posady do wszystkiego z gotowaniem. Oferty do Kurjera zdw 61 788

Nadmłynarz
długoletni kierownik młynów o przemiale na dobie 150-200 tonn. energiczny, trzeźwy fachowiec. prima świadectwa i referencje. Poszukuje posady w młynie handlowym lub gospodarczym. Łaskawe zgłoszenia Kurjer zdw 61 784

Magister
farmacji z roczną praktyką. Porozumian poszukuje posady od 15. 2. względnie 1. 3. br. Zgłoszenia z podaniem warunków do Kurjera pod zdw 61 783

Bufetowa
z obsługą gości poszukuje posady zaraz. Miejscowość obojętna. Oferty Kurjer zdw 61 769

Dziewczyna
do wszelkich prac, uczciwa, posadza szuka posady od 15. 2. Oferty Kurjer zdw 61 767

Dziewczyna
młodsza, umiejąca cośkolwiek gotować, wyszywać szuka posady zaraz lub 15. Oferty Kurjer zdw 61 766

Maszynistka
z dłuższą praktyką, stenografia niemiecka, pracowała u adwokata szuka posady. Łaskawe zgłoszenia do Kurjera zdw 62 006

Posługaczka
sierota młoda, uczciwa, szuka posługi zaraz. Oferty Kurjer zdw 61 990

Biuralistka
z 6 letnią praktyką adwokacką szuka posady, pisze biegle na maszynie „Orzel”. Łaskawe zgłoszenia do Kurjera zdw 61 991

Krawiec - służący
uczciwy, pierwszorzędny, gustem obeznan, umięjęca damską futra, robotki, poszukuje posady w większym domu. Warunki Kurjer zdw 61 903

DZISIAJ W KINIE

- Apollo: „Miłość i sport”.
- Aurora: Pat i Patachon „Polijanci”.
- Casino: „Jarmark próżności” i „Biały pirat”.
- Colosseum: „Tajemnica chińskich pantofelków”.
- Cerso: „Skrzydłata flota”.
- Edison: „Prawo męża”.
- Harfa: „Mandaryn Wu”.
- Kapitol: „W mocy awanturnika”.
- Metropolis: „Na arabskim froncie”.
- Orzel: „Harold Loyd — ma pecha” oraz „1000 dolarów nagrody”.
- Odeon: „Grzeszna Miłość”.
- Renaissance: „Człowiek bez nerwów” i „Miljonowy spadek”.
- Stożce: „Porucznik Armand”.
- Stylowe-Teatr Rewja: „Precz z nagością”.
- Tezca: „Szalety”.
- Wilsona: „Policmajster Tagiejew”.

Dziewczyna
do wszystkiego z praniem poszukuje posady najchętniej do starszych osób. Oferty Kurjer zdw 61 760

Administracji domów
poszukuje dzielną solidną urzędniczkę z bardzo dobrymi referencjami. Łaskawe piśmienne zgłoszenia uprasza się do Kurjera Poznańskiego zdw 61 753

Szukam
prania i posługi. Oferty Kurjer zdw 61 751

Szofer
z dobrem świadectwem, rok praktyki szuka posady za skromnym wynagrodzeniem. Oferty Kurjer zdw 61 790/a

Skromna panna
przyjmuje posadę pianistki prywatnej lub w kawiarni. Oferty Kurjer zdw 62 039

Panna
do dzieci z dobrem świadectwem szuka posady od 15. 2. lub 1. 3. Oferty Kurjer zdw 62 033

Posługaczka
szuka posady na Łazarzu. Oferty Kurjer zdw 62 045

Rutynowana
pracząca poszukuje prania. Oferty Kurjer zdw 62 043

Panienska
poszukuje posługi zaraz. Oferty Kurjer zdw 62 046

Panienska
pracowita, czysta, znająca wszelkie prace wchodzące w zakres gospodarstwa domowego, przyjmie posadę zaraz lub od 15. 2. r. b. u samotnych parstwach względnie samotnej osoby. Wymagania skromne. Oferty Kurjer zdw 61 939

Asystent
aptekarz poszukuje zastępstwa lub stałej posady. Zgłoszenia do Kurjera zdw 61 940

Ogrodnik
z kilkoletnią praktyką, obeznan w kulturze doniczkowej i warzywnictwie, poszukuje posady od 15. 2. lub 1. 3. Grabowski, Kościan. zdw 61 923

Pracząca
uczciwa poszukuje prania poza dom. Grobla 5, parter, Paszkiwicz. zdw 61 921

Robotnik
poszukuje pracy. Dam kauceje. Oferty Kurjer zdw 61 910

Gitarzysta
dobry szuka posady. Oferty Kurjer zdw 62 031

Bona
niemieckim, francuskim, pomoc w lekcjach szuka posady. Łaskawe zgłosz. Kurjer zdw 62 027

Dziewczyna
szuka posady jako kelnerka ewtl. jako pokojowa; zna język francuski i polski, dobre poświadczenie. Łaskawe zgłoszenia Kurjer zdw 62 026

Werkmistrz
(mistrz tokarski) żonaty, lat 46, dobry fachowiec z długoletnią praktyką, 15 lat na stanowisku kierownika fabryki, przyjmie stałą i samodzielną posadę. Gwarancje do dyspozycji. Oferty Kurjer zdw 62 022

Nadmłynarz
z dłuższą praktyką w większych młynach pszennych i żytnich lat 31, kawaler, zna ryflowanie walcy i tworzenie diagramów poszukuje posady. Zgłoszenia Horowski, Zbąszczyń, Jasna 4. zdw 62 017

Maszynistka
z własną maszyną. Łask. zgłosz. Piaseczna, W. Garbary 13. zdw 62 015

Osoba
młoda, inteligentna, kochająca dzieci, dobra gospodyni kucharka, poszukuje posady. Oferty Kurjer zdw 62 014

Kupiec
z branży żelaza i maszyn rolniczych, długoletni kierownik w spółdzielni rolniczo-handlowej, obeznan z handlem ziemiopłodów, nawozów sztucznych i węgla, energiczny, lat 33, z znajomością języka niem. poszukuje od zaraz lub 1. 4. b. r. odpowiedniej posady. Łask. zgłoszenia do Kurjera zdw 62 012

Dziewczyna
uczciwa z dobrymi świadectwami ze wsi poszukuje posady od zaraz lub 15. 2. Oferty Kurjer zdw 61 746

Technik dentystyczny
pracuje operatywnie i technicznie poszukuje posady od 1. 3. — Miejscowość obojętna. Zgłoszenia do Kurjera zdw 61 755

Sekretarka
z 10-letnią praktyką, dobrymi świadectwami szuka posady najchętniej w większym majątku ziemskim. Oferty Kurjer zdw 61 756

Panienska
do dzieci ze syciem szuka posady Oferty Kurjer zdw 61 853

Osoba
inteligentna szuka posady do samodzielnego prowadzenia domu, chętnie na Śląsku. Łaskawe oferty do Kurjera zdw 61 825

Dziewczyna
poszukuje posady do lekkich prac domowych lub do dzieci od 15. 2. Oferty Kurjer zdw 61 844

Uczennica
poszukuje posady w składzie piekarskim lub cukierni od 15. 2. Oferty Kurjer zdw 61 843

Dziewczyna
poszukuje posady w restauracji lub cukierni od 15. 2. Oferty Kurjer zdw 61 842

Kucharka
sumienna, czysta i oszczędna, z dobrym gotowaniem, szuka posady zaraz lub od 15 lutego w Poznaniu. Oferty Kurjer zdw 61 849

Posługaczka
młodsza, uczciwa, pracowita poszukuje posady z gotowaniem. — Oferty Kurjer zdw 61 855

Służąca
uczciwa poszukuje posady zaraz do wszystkiego Oferty Kurjer zdw 61 852

Kucharka - gospodyni
samodzielną, z praktyką, poszukuje posady bardzo chętnie do zakładu lub kliniki. Łaskawe oferty Kurjer zdw 61 861

Młodzieniec
z dobrej rodziny, który ukończył 3 letnią praktykę biurową, i posadza szkołę handlową, włada językiem niemieckim, szuka jakiegokolwiek posady, miejscowość obojętna. Oferty Kurjer zdw 61 874

Pokojowa
posiadająca dobre świadectwa poszukuje posady. Oferty Kurjer zdw 61 900

Kucharka
posiadająca dobre świadectwa poszukuje posady na wieś. Zgłoszenia Kurjer zdw 61 901

Pracząca
perze poza domem. Działalyskich 11 parter u Matuszek. zdw 61 906

Książkowa-korespondentka
rutynowana, znajomość bilansów, zna dokładnie wszelkie sprawy podatkowe, socjalne i wszystkie prace biurowe, zmienia posadę od 1. 4. 31 świadectwa, referencje pierwszorzędne. Łaskawe zgłoszenia Kurjer zdw 61 890

Posługaczka
poszukuje posługi. Oferty Kurjer zdw 61 882

Służąca
kucharka z dobrymi świadectwami, czysta, poszukuje zaraz posady. Oferty Kurjer zdw 61 885

Dziewczyna
z dobrymi, długoletnimi świadectwami, samodzielnym gotowaniem szuka posady od 15. 11. do dwóch lub trzech osób. Zgłoszenia filia Stary Rynek rw 12 995

Dziewczyna
uczciwa, z dobrymi świadectwami, z dobrem gotowaniem poszukuje posady od 15. 2. Oferty Kurjer zdw 61 960

Panna
sumienna, czysta szuka posady do dzieci (najchętniej do małych), znająca język polski, niemiecki. Oferty Kurjer zdw 61 928

Kupiec - żelazniak
młody, który zna kalkulację, szuka stałej posady od 1. 2. lub później. Miejscowość obojętna. Zgłoszenia Kurjer zdw 61 937

Młodszy ksiązkowy - bilansista
z branży zbożowej, korespondent, piszący także na maszynie, sumienny, pracowity, z dobrej rodziny, poszukuje posady w przedsiębiorstwie zbożowym lub jakiegokolwiek, także w majątku, zaraz lub później. — Wymagania skromne. Łaskawe oferty Kurjer zdw 61 938

Dziewczyna
do wszelkich prac domowych poszukuje posady zaraz lub od 15. Oferty Kurjer zdw 61 983

Sierota
sumienna i pracowita szuka posługi na cały dzień. Oferty Kurjer zdw 61 982

Ogrodnik - stołowy
samotny, lat 25, sumienny, pilny, z dobrymi poleceniami przyjmie posadę. Oferty Kurjer zdw 61 978

Stolarz
przyjmuje wszelkie prace stolarskie w domach. Zgłoszenia Kurjer zdw 61 975

Pracząca
szuka prania. Oferty Kurjer zdw 61 966

Pielęgniarka
poszukuje posady do dzieci. — Miejscowość obojętna. — Oferty Kurjer zdw 61 973

Pomocnik
fryzjerski meksi poszukuje posady. Oferty Kurjer zdw 61 972

Posługaczka
poszukuje posługi zaraz lub 15. Oferty do Kurjera zdw 61 949

Zecer
obejmuje jakiegokolwiek posadę za skromnym wynagrodzeniem. — Oferty Kurjer Poznański zdw 61 948

Poszukuje
posługi zaraz. Oferty Kurjer zdw 62 001

Kucharka
z gotowaniem do wszystkiego szuka posady zaraz lub później. Łaskawe oferty Kurjer zdw 61 400

Krawcowa
tania w dom i poza dom przyjmuje prace. Oferty Kurjer zdw 61 461

Gospoia
z dobrymi świadectwami od 15. 2. lub 3. 3. poszukuje posady. Zgłoszenia Kurjer zdw 61 472

Posługaczka
szuka posługi. Oferty Kurjer zdw 61 474

Posługaczka
szuka posługi. Oferty Kurjer zdw 61 479

Krawcowa
wykonuje elegancką garderobę damską i dziecięcą, szuka pracy poza dom. Stary Rynek 40, parter, Mielochowa zdw 61 488

Dziewczyna
szuka posady z gotowaniem, polecana zaraz. Oferty Kurjer zdw 61 555

Dziewczyna
nawskroś uczciwa szuka posady zaraz lub 15. z gotowaniem. Zgłoszenia Kurjer zdw 61 570

Dziewczyna
wiejsza starsza poszukuje posady zaraz lub 15. do dwóch lub trzech osób. dom spokojny. Oferty Kurjer zdw 61 569

Biegła
maszynistka szuka z stenografią poszukuje posady zaraz lub od 1 marca. Miejscowość obojętna. — Oferty Kurjer zdw 61 568

Masażysta
wykonuje masaż poza domem. Łaskawe oferty do Kurjera Poznańskiego zdw 61 532

Dziewczyna
uczciwa, poszukuje posady z gotowaniem od 15. 2. Oferty Kurjer zdw 61 497

Poszukuje
posługi dobre świadectwa. Zgłoszenia Kurjer zdw 61 491

28 WOLNE MIEJSCA

Dział Pracy
Wieżnia Karnego w Rawiczu poszukuje jako siłę kontraktową: kierownika drukarni i buchaltera bilansistę. Oferty z dołączeniem świadectw, życiorysu, fotografii należy składać do dnia 10 lutego r. b. na ręce naczelnika wiezienia w Rawiczu. Wynagrodzenie od umowy dw 2696

200 zł
miesięcznie bez blagi zarobi każdy umiejący pisać (praca biurowa w domu). Złazić się piśmiennie. B. Brodzowski, Strzegowo, powiat Mława. zdw 61 933

Uczennica
potrzebna zaraz do Salonu fryzjerskiego. Zgłoszenia Kurjer zdw 62 004

Pomocnik
męsko-damski potrzebny zaraz. Zgłoszenia Kurjer zdw 62 005

Pianista
dzielną na wieczorek 5. 2. potrzebny. Restauracja, Mostowa 32 zdw 61 992

Służąca
zaraz potrzebna. Skład obuwia. Aleje Marcinkowskiego 14. zdw 61 994

Posługaczka
czysta, uczciwa potrzebna. Adres Kurjer zdw 61 995

Służąca
z gotowaniem od 15. 2. potrzebna. Półwiejska 29. 11. lewo. zdw 61 996

Służąca
najchętniej wiejska z gotowaniem i dobrymi świadectwami potrzebna zaraz. Zgłoszenia Agencja Kurjera Poznańskiego Szamotuły nr 7653

Posługaczka
zaraz potrzebna, świadectwa, ul. Pocztowa 31a. III. ptr., prawo. zdw 62 035

Służąca
dobrze polecana, uczciwa i pilna cokolwiek gotowania potrzebna zaraz lub 15. Fr. Ratajczaka 28, II p. lewo. zdw 61 896

Marszantka
samodzielną z dłuższą praktyką potrzebna. Fr. Czarkowska, Wągrowiec, skład kapeluszy. zdw 61 690

Panienska
potrzebna z dobrymi świadectwami do wszelkich prac domowych. Żorawia 15 17 skład żelaznicki. zdw 61 800

Agronoma
do przedsiębiorstwa handlowego jako współnika 2 000 zł. Zgłoszenia Kurjer zdw 61 799

Służąca
starsza do wszystkiego samodzielnie gotowanie od zaraz potrzebna. Ulica Jakóba Wujka 7. zdw 61 785

Inteligentna
starsza osoba do 4-letniego chłopca na cały dzień potrzebna. Tu chowski Marynarska 7 zdw 61 773

Służąca
do wszystkiego zaraz. Marszałka Focha 87. II. front Szulc. zdw 61 765

Szofera
do fabryki (reklamówki) zaraz poszukuje (kaurja 1 500). Oferty Kurjer zdw 61 762

Student (tka)
potrzebni do werbowania klientów w salonie mód. Oferty Kurjer zdw 61 828

Poszukujemy
zdołanego przedstawiciela na Poznań z znajomością fizyki i chemii w zakresie szkolnym. Oferty referencje prosimy składać do firmy Pomoc Szkolna, Poznań Stary Rynek 50. Pozadani emerytowan, nauczyciele szkół i zakładowi naukowych. zdw 61 822

Służąca
do wszystkiego z dobrem gotowaniem zaraz. Zgłoszenia pomiędzy 3.30 a 4 Köhler, Masztalarska 9 a II. zdw 61 839

Kilku
podróżujących zdolnych do sprzedaży soków owocowych na prowizje mogą się złożyć w czwartek pomiędzy godz. 9-11, Dominikańska 2, w podwórzu, lewo. zdw 61 851

Agenci losowil
Zadajcie warunków i prospektów Gospodarczego Zakładu Kredytowego, Lwów, Wawowa 11 a. Kilku zdolnych organizatorów za stałą gażą przyjmijmy. Pw 8 928 72 8

Służąca
bez spania, całodzienna, do wszystkiego z praniem. Krasieńskiego 1, parter. zdw 61 865

Dobrze
poleczonego chłopaka do konia z utrzymaniem. Adres Kurjer zdw 61 864

Potrzebna
służąca do wszelkich prac domowych. Andrzejewska, Marsz. Focha 38, skład. zdw 61 912

Kucharz
lub kucharka potrzebny natychmiast do pierwszorzędnej śniadalni w Katowicach. Zgłoszenia z podaniem pensji do Kurjera zdw 61 909

Panienska
do szycia, sporządzania zaraz. — Wrocławska 30. II. lewo. zdw 61 953

Hafciarka
doskonata maszynowa i mierzarka potrzebna. Zgłoszenia Kurjer zdw 61 893

Panna
samodzielną do bufetu z gotowaniem zaraz. Oferty Kurjer zdw 61 947

Służąca
do wszystkiego, moralna, młoda, pracowita, poszukiwana. Wiza, Matejki 54, parter, prawo. zdw 61 946

Dzielną
i sumienną dziewczyną restauracyjną zaraz. — Różycki, ul. św. Marcina 54. Warszawa, Mokotowska 52. tel 8-08 37.

Elew
z wykształceniem gimnazjalnym do biura Zarządu Majętności potrzebny zaraz za wynagrodzeniem z 50 przy wolnym utrzymaniu (po próbnym miesiącu) Wymagane: biegle pisanie na maszynie, ładny charakter pisma i krótka praktyka biurowa. Zgłoszenia piśmienne do Kurjera Poznańskiego pod zdw 62 647

Gospodyni
potrzebna do dużego przedsiębiorstwa zaraz. Zgłoszenia piśmienne tylko z podaniem referencji pod „Gospodyni” do Biura ogłoszeń Stattera Królów Rynek nr 7654

Woznicę
z długoletnimi świadectwami, który pracował w browarach lub fabryce limoniad, przyjmie od 1. 4. 31. Piotrowski, Sew Mielzyńskiego 5. zdw 61 925

Gospodyni
i kucharka w jednej osobie potrzebna do dużego przedsiębiorstwa zaraz. Zgłoszenia piśmienne tylko z podaniem referencji pod „Restauracja” do biura ogłoszeń Stattera, Kraków, Rynek. nr 7649

Miesięcznie
320 pensji płacimy wymownym panom. panom. Zgłoszenia czwartek 14-16. Anuszewski Strzelecka 31. II. zdw 61 151

Dziewczyna
na cały dzień bez spania potrzebna zaraz. Niegolewskich 4. III p. prawo. zdw 62 030

Poszukuje
kilka dobrze reprezentujących się pań do sprzedaży pewnego artykułu. Staly zarobek zapewniony. Zgłoszenia przyjmijmy przez cały dzień. Wielkie Garbary 2 i piętro lewo. zdw 62 015

Inteligentnej
zgrabnej modelki szuka art. malarz. Oferty Kurjer zdw 61 897

Młyn
poszukuje podróżującego na Poznań kaurja w gotówce 4 000 zł. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 61 581

Mechanik - szofer
na ordynarje potrzebny od 1-go kwietnia do obsługi: młocarnia, traktor Deeringa motor „Perkun” i Ford osobowy. Wiadomość maj Cieślin poczta Bożew pow. sierpecki. nr 7616

Kobieta
w średnim wieku uczciwa sumienna energiczna potrzebna zaraz do prowadzenia rewizji fabrycznych. Zgłoszenia „Par” Aleje Marcinkowskiego 11 pod 4 110. Pw 8 659 4 110

Dziewczyna
młoda, czysta sumienna, do wszelkich prac domowych z gotowaniem i praniem do jednej osoby z własną pościelą zaraz. Cieszkowskiego 6. II ptr lewo. zdw 61 727

Pomocnik ogrodnicy
może się zgłosić. Zgłoszenia wraz z odpisem świadectw których się nie zwraca skierować do Kurjera Poznańskiego zdw 61 719

Dentysta
poszukuje ucznia z lepszego domu. Zgłoszenia Kurjer zdw 61 765

Apteka
w Poznaniu poszukuje od zaraz ewtl. później aprob. aptekarza lub asystenta z 1. egzaminem wojew. władającego po niemiecku. Zgłoszenia z refer. i podaniem pensji do Kurjera Pozn.

Urodę kobiecą
konserwuje, doskonali, odświeża, usuwa jej skazy i braki pierwszorzędny Gabinet Racjonalnej Kosmetyki „Madelaine” D-rowej Magdaleny Poznańskiej. Najnowsze paryskie metody. Najwyższe zdobycze współczesnej kosmetyki. Maquillage. Udoskonalone barwienie włosów. Trwałe przyściemnianie brwi. Poznań ul. Franc. Ratajczaka 29. telefon 54-37. Warszawa, Mokotowska 52. tel 8-08 37.

Humor zagraniczny

Zona portjera-obrzyzma: — Narazie, dajmy temu spokój, nie myślę się z tobą ujadać!... ale poczekaj, gdy mi wpadnie w ręce po powrocie do domu! (Judge, N. Jork). S. F.